לציונות—לסוציאליזם—לאחוות עמים

על המשמר

יום ה', ד' באדר א' תשמ"ו, 13 בפברואר 1986 / שנת מ"ג מס' 12963 / המחיר 63 אגורות כולל מע"מ

משפחת שצ'רנסקי תורשה לצאת

מאת זאב בליצר, כתב „על המשמר" בארה"ב

וושינגטון. — בריה"מ רומזת, כי אמו של אנטולי שצ'רנסקי ואחרים ממשפחתו יורשו לצאת לישראל — מסר אמש משרד־החוץ האמריקני.

להודעה הלאקונית על כך לא נוספו פרטים. אחיו של שצ'רנסקי, ליאוניד, אמר לאחר מכן במוסקבה, כי הוא ואמו כבר מילאו את הבקשות לאשרות יציאה.

כמימשל היו אתמול אופטימיים כאשר לסיכוי להגדלת מספר היהודים הסובייטיים שיורשו לצאת, בעקבות קונגרס המפלגה הקומוניסטית בסוף חודש זה.

„תנו לנו חוק לבלום את הגזענות"

תבע ראש עיריית ירושלים בהפגנת אלפים נגד „ועידת נירנברג הישראלית בבנייני האומה" ● ההפגנה בה השתתפו חברי קיבוצים, „שלום עכשיו" ומענ"ה היתה סוערת ואלימה ● במהלכה השתטחו המפגינים על הכביש והכריזו: „לא תזיזו אותנו — הפאשיזם לא יעבור" ● בחסות המשטרה וכוחות משמר הגבול הוכנסו נציגי „כך" לאולם בו נערכה ועידתם

מאת אבי בנידו, כתב „על המשמר" ומאת כתב עתי"ם

„מה שנעשה היום לא עשינו מעולם; לשוללי הדמוקרטיה לא נתייחס בדרך דמוקרטית. נעשה הכל שוועידת נירנברג הישראלית לא תתקיים פה היום". כדברים אלה פתח אתמול, שעה קלה בטרם ההפגנה הגדולה, נפתלי רז, איש „שלום עכשיו" את התדריך למארגנים ולפעילים המרכזיים. ואכן ניתן לומר, כי ההפגנה אתמול, בה נטלו חלק כחמשת אלפים איש, מול אולם ועידתו של הגזען בבנייני האומה, היתה מיוחדת, ייחוד שקשה להסבירו. האווירה היתה קשה מאד, ההתקלות, האלימה בחלקה, עם השוטרים ואנשי משמר־הגבול, העיבה על מסורת ההפגנות שידעו תנועות השלום בעבר.

סמוך לשעה 2.30 בצהריים החלו להתקבץ מול בנייני האומה אלפי מפגינים מצויידים במאות שלטים, רגלי המדרגה וכמובן משרוקיות. ברגע מסויים, מונף אל האוויר שלט ענק „בן לציונות ולא לגזענות", שלט מטעם מפ"ם והקבוץ הארצי.

בקהל המפגינים רואים פנים מוכרות. אבל החידוש הפעם — עשרות בני נוער חובשי כיפות, שכבר הגיעו למסקנה ש„הרב" אינו רב ו„תורתו" אינה התורה שניתנה לבני ישראל. בין המפגינים שורה של חברי כנסת ממפ"ם, ר"צ ומפלגת העבודה.

„ארין, הכי את השירין".

„הבאנו לכאן את הרמקולים שעשו את פסטיבל נואייבה" מרגיש (סוף בעמוד 18)

המשטרה דולפת והתקשורת ורטבת ● על היום — עמוד 5

חוף השנהב וישראל — יחסים מחודשים ● עמוד 4

בחירות נוסח הפיליפינים ב„חירות" ● עמוד 3

יוון מכחישה כי מטוסי קרב ישראליים מלווים אל־על ● עמוד 17

ראשי ערי הפיתוח פותחים בשביתת שבת ● עמוד 16

בוטלו האשמות נגד עתונאים שהפרו איסור פירסום ● עמוד 18

שצ'רנסקי שלח דרישה לאיחוד עם בני משפחתו ● עמוד 2

פרס מגן על רעיון האצלת הסמכויות ● עמוד 3

באולם: מחניק ומעופש

מאת דורית גפן, כתבתנו לענייני מפלגות

חומה של שוטרים ואנשי משמר הגבול הסתירו את מאיר כהנא, שפניו היו מעוותים בהבעת מתח, והצליחו לרחוק אותו אל בנייני האומה מבלי שאלפי המפגינים שניצבו במרחק כמה מטרים מאחורי גדרות המשטרה הבחינו באיש שנגרר כאן להפגין.

כרוזי כהנא פינו דרך למנהיגם תיסו לחסום את דלת (סוף בעמוד 16)

מהלומות לאחת המפגינות נגד ועידת „כך" אתמול (צילום: ברוטמאן)

בהתנגדות הליכוד — החוק לא התקבל

מאת מוטי בסוק, כתב „על המשמר" בכנסת

התנגדות תקיפה של הליכוד, ומחלתו של יו"ר ועדת החוקה אליעזר קולס (ליכוד־חרות) מנעו אתמול את קבלת החוק נגד גזענות בקריאה שנייה ושלישית. המערך והשמאל לחצו לקבלת החוק דווקא אתמול, לפני פתיחת ועידת „כך".

בפתח ישיבת הכנסת אתמול, הביע נחמן רז, בהצעה לסדר, תדהמה וצער, על כי הכית לא מקבל השבוע את החוק נגד גזענות. „ההצעה מוכנה סוף סוף לשלב ההכרעה. הנימוק לדחייה — מחלתו של קולס, מוזר ותמוה". עוד אמר רז כי קולס היה מוכן כי בהעדרו יעלה את הנושא רק חברו לסיעה דן מרידור (ליכוד־חרות) אלא שמרידור עסוק וטרוד בענייני הבחירות של סיעתו ולדברי רז „אינו מסוגל להתפנות לכנסת". לדעת רז החוק נגד גזענות עוסק בנושא „מהחשובים ביותר בחיינו בימים האלה. לא יעלה על דעת ולא מתיישב עם ההיגיון וההגינות שסיבות משונות ומגוחכות כאלה יגרמו לדחייה ממושכת של סיום הפרשה החשובה הזאת". שרה דורון, יו"ר סיעת הליכוד בכנסת, מצאה לנכון להעיר כי רז תוקף את יו"ר הוועדה בהעדרו.

יו"ר הכנסת שלמה הלל, מהדוחפים העיקריים לקבלת החוק הנ"ל, השיב: הוא לא תוקף שום דבר.

חילופי הדברים לא מצאו חן בעיני גאולה כהן (התחייה). יחד עם הרוב המכריע של הליכוד, וכל הסיעות הדתיות, היא ניסתה בחודשים האחרונים לחסום את דרכו של החוק. בתגובה לדברי הלל, היא העירה: „איזו היסטריה".

נחמן רז: אני מבין מההתרגשות שלכם שאתם מאושרים מהסידור הזה. (סוף בעמוד 10)

היועץ המשפטי הרצוי

פרישתו של יצחק זמיר מתפקיד היועץ המשפטי של הממשלה, לא נבעה מנימוקים פוליטיים: להיפך, הוא הכחיש נמרצות קשר כלשהו בין התפטרותו לבין הארועים הפוליטיים הצפויים, כגון הרוטציה. אולם הפרישה של פרופ' יצחק זמיר, שמונה לתפקידו על־ידי ממשלת ימין בראשותו של מנחם בגין, היתה בכך שבמילוי תפקידו בשמירת החוק במדינה, הוא הגיע להתנגשות בלתי־נמנעת עם האלמנטים המיליטנטיים של הימין. לשוליים הימניים מפריע החוק בהשגת מטרות פונדמנטלי־סטיות של התנחלויות בשטחים, בהבטחת יחס סלחני לארגוני טרור יהודיים ומעשי רצח שבוצעו על ידם. ובמיוחד הפריע יחסו השלילי של היועץ המשפטי כלפי התנועות הכהניסטית.

יצחק זמיר לא היה איש שמאל, ולעתים אף נמתחה מצד זה בקורת על החלטותיו ועל הססנותו, אך הוא השתדל לשמור על פי השקפתו — על חוקיות מינימלית, ולצערו לא היה מסוגל לאזן את הפרות החוק הברוטליות של הימין הקיצוני על־ידי מעשים מקבילים בצד השמאלי של המפה הפוליטית. לכן קומם על עצמו את הצד הימני בממשלה, אשר הפעיל עליו לחץ מתמשך בכל הקשור לחנינת למחתרת, ובטיפול בתביעות נגד שרים כגון שריר, או סגני שרים כגון שילנסקי ופרשת גזל הקרקעות בה הוא מעורב. לא נטייתו הפוליטית של זמיר קוממה את הימין, אלא גישתו שהחוקיות קודמת לאינטרסים פוליטיים שהוצגו על־ידי חוגי הימין כאינטרסים לאומיים.

אין ספק, כי פרופ' זמיר בחר את עיתוי התפטרותו במועד המתאים. הוא לא יכול להחזיק מעמד בממשלה שבראשה עומד שמיר אשר נתן תמיכה ישירה למדי לחנינה סיטונית של עצורי המחתרת היהודית, ושהשקפותיו מעמידים את החוק במקום־משני בשיקוליו.

היועץ המשפטי לממשלה ממלא מזה זמן רב תפקיד מרכזי בניהול המדינה. אולי מרכזי מדי. המערכת הפוליטית נשענת יותר ויותר על כתפיו של היועץ המשפטי, ולעתים מתחמקת מהכרעות פוליטיות על־ידי הסתמכות על שכם היועץ. עובדה זו מחייבת להמשיך במסורת של מינוי יועץ משפטי מקצועי, בעל מוסר אוניברסלי־ליברלי ולהעדיפו על מינוי פוליטי, המסובך בין כח וכח בממשלה הדו־ראשית. שמעון פרס, כראש הממשלה, חייב למנוע כל מינוי בעל רקע פוליטי מובהק — ועליו להפעיל את סמכותו המרכזית אם שר המשפטים יחרוג בהצעותיו מהנורמות המקובלות.

בין המועמדים ששמם הועלה לאחרונה, כגון פרופ' פרידמן, יהודית קרפ ואחרים, ניתן למצוא אישיות מקצועית מהמעלה הראשונה, שימלאו את התפקיד לשביעות רצונו של הציבור בישראל. זאת בעוד מינוי פוליטי מובהק עלול לרוקן את תפקיד היועץ המשפטי מתוכנו המסורתי.

מהדורת „מבט" הופסקה בשל „תקלות טכניות מיסתוריות"

מנהל הטלוויזיה אלוני: התקלות בוודאי מכוונות, אך לא הצלחנו לגלות את מקורן ● מנכ"ל רשות השידור פורת: מה שקרה הוא שיא של חוצפה — אי־אפשר להרשות לעובדים להתעלל בציבור ● יו"ר הטכנאים חזי קוקה: התקלות אינן מכוונות — כנראה שעד להרשעתי לא שמו לב אליהן

מאת אתי רונאל, כתבת „על המשמר"

שידורה של מהדורת „מבט" אתמול הופסק על־ידי מנהל הטלוויזיה יאיר אלוני בעקבות התקלות הטכניות הרבות שקרו במהלך השידור.

„מדובר בתקלות טכניות שבכל שניסינו, אני ומפקח השידור, לא הצלחנו לגלות מה מקורן" — אמר אתמול אלוני. לשאלה אם הוא סבור שהתקלות הן מקריות אמר אלוני, כי הוא חושב שהתקלות מכוונות. „אני לא יכול להצביע על המכשיר או האדם האחראים לתקלה, משום שהתקלות הולכות ונעשות יותר ויותר מתוחכמות. אבל, אני בטוח שמדובר בתקלות מכוונות".

כינוס הוועד המנהל

מנכ"ל רשות־השידור, אורי פורת, מסר כי ביקש את כינוסו הדחוף של הוועד המנהל של רשות־השידור היום, על מנת לדון במצב.

„מה שקרה היום הוא שיא חדש של הפקרות, ואי אפשר עוד לגלות סבלנות ואורך־רוח, משום שגם לחוצפה יש גבול, ואי־אפשר להרשות לקבוצת עובדים להתעלל בציבור בצורה הגובלת בציניות במשך שבועות רבים" — אמר פורת והוסיף, כי הוראתו של מנהל הטלוויזיה להפסיק את „מבט" היתה מוצדקת משום שהשידור, על כל תקלותיו היה שערורייתי ומביש באין כמוהו.

בטלוויזיה סבורים כי לא במקרה עבר שידור „מבט" אתמול ללא תקלות. הטכנאים ידעו כי הפגיעה בשידור הגעתו של אנטולי שצ'רנסקי תגדיש את הסאה, ולא במקרה עבר הראיון עם שצ'רנסקי אתמול ללא תקלות, שהחלו מיד עם סיומו — אמרו אתמול בטלוויזיה.

הטכנאים מכחישים

יו"ר ועד הטכנאים חזי קוקה מכחיש כל פגיעה מכוונת ב„מבט". (סוף בעמוד 16)

מסך ראשון

חנה סנש מניו־יורק

מארצות־הברית מגיעה אלינו השחקנית לורי זילנר, המבצעת את הצגת היחיד שלה „חנה סנש", מופע שכתב וביים דוד שכטר.

דמותה של חנה סנש תמיד מעוררת סקרנות, לדעת מה באמת התרחש בנפשה של נערה, שמצאה את עצמה לפתע במצב של גיבורה לאומית, שעה שבאמת היתה משוררת וקיבוצניקית. אבל ההצגה הזאת אינה מסירה את הלוט מעל הסוד, אם כי הבימוי עשוי היטב והשחקנית מוכשרת, וביחוד בעלת קול נאה.

זהו תיאטרון מאוד אמריקני מקצועי. יעיל. אבל מחטיא בעצם את המניעים העמוקים של הדמות.

החלק הטוב ביותר הוא זה בו מתארת השחקנית את ימי הילדות והנעורים של חנה סנש. זהו יומן של נערה שובבה, מוכשרת ומקסימה. הסיום הטראגי בכלא לעומת זאת, אינו אלא חזרה על עובדות היסטוריות מוכרות היטב.

גיורא מנור

עובדי המספנות: ההכרזות על אי־סגירת המפעל — סם הרדמה

ועדת השרים לענייני כלכלה החליטה אתמול לא לסגור את מספנות ישראל ולמנות להן מנהל לצד כונס הנכסים — אולם לא ציינה את מועד פתיחתן מחדש ● מפ"ם תגיש אי־אימון בממשלה אם עד סוף השבוע לא יוזרמו כספים להפעלת המספנות

מאת ירון זליג, יצחק שור וכתבנו הכלכלי בירושלים

מספנות ישראל לא ייסגרו — על כך החליטה אתמול ועדת השרים לענייני כלכלה. הוועדה אימצה את הצעותיהם של שרי הכלכלה, גד יעקבי, ושר־האנרגיה, משה שחל, למנות למספנות מנהל וצוות מקצועי אשר יכין תוכנית לשיקום המפעל והפעלתו.

שר־האוצר, יצחק מודעי, ושר־התחבורה, חיים קורפו, שעד כה צידדו בסגירת המספנות, תמכו בהחלטה זו. ועדת השרים הטילה על שניהם את האחריות לגיוס המשאבים הדרושים להפעלת החברה.

הוועדה החליטה, כי המפרק הזמני עמרם בלום יישאר בתפקידו ויסייע בהכנת תוכנית ההפעלה והשיקום. בלום אמר לשרים, שיהיה צורך לפטר כ־250 עובדים מתוך 650 המועסקים במספנות ישראל. הוא הוסיף, שהחוב המצטבר של החברה מגיע לכ־25 מיליון דולר וההכנסות הצפויות מגיעות לכ־4 מיליון דולר.

שר־התעשיה, אריאל שרון, ביקר את ההחלטה למנות כונס נכסים וציין, שפרשת מספנות ישראל חייבת ללמד לקח את אלה שמציעים למסור עבודות לחו"ל.

ימשיכו במאבקם

החלטת ועדת השרים לענייני כלכלה התקבלה אמש בספקנות על־ידי העובדים.

מזכיר ועד העובדים של המספנות, דוד גולדמן, אמר, כי ההחלטה אינה מספקת, שכן היא מציינת כי המספנה לא תיסגר, אולם אין בה כל איזכור לגבי פתיחתה מחדש.

גולדמן ציין, כי למעשה אין כל חדש בהחלטת ועדת השרים, שכן מזה שבועיים ניתנות לעובדים הבטחות שהמפעל לא ייסגר, אולם איש מהמבטיחים אינו יודע מתי תתחדש העבודה.

עובדים רבים הביעו חשש, כי החלטה זו אינה אלא המשכה של ההחלטה לסגור את המספנה וכי כל ההכרזות הינן חלק מניסיון להרדים את עובדי המספנה עד לאמצע החודש, בו יפקע המועד שהקציב בית־המשפט בירושלים לשיקומה של המספנה.

„לא נוותר ונמשיך במאבק עד שתתקבל החלטה ברורה לגבי מועד פתיחת המספנה וחידוש העבודה. כל החלטה אחרת אינה מספקת אותנו", אמרו העובדים.

הבוקר יתכנסו ועדי העובדים והפועלים לשם קביעת הדרכים להמשיך במאבקם.

„תסמונת אתא"

אם עד ראשית השבוע הבא לא יוזרמו כספים להפעלתן מחדש של מספנות ישראל, ואם לא תחודש העבודה, תגיש סיעת מפ"ם הצעת אי־אימון בממשלה, נאמר בהחלטת סיעת מפ"ם בכנסת.

מפ"ם קיבלה החלטה זו מחשש לתסמונת „אתא" ובשל הערפול שבהחלטת ועדת השרים הכלכליים. להערכת מפ"ם, השימוש במונח חידוש העבודה „בהקדם האפשרי" במספנות מזכיר החלטת ממשלה קודמת, מ־28.1.86, שנועדה גם היא להטעות את העובדים ולהפגין רצון טוב ללא כיסוי. מפ"ם ציינה בהחלטתה, כי השרים הממונים על ביצוע החלטת ועדת השרים, מודעי וקורפו, מתנגדים ליישום ההחלטה כדבר מימון המפעל.

סיעת ר"צ הצטרפה לעמדת מפ"ם.

עיריית תל־אביב החליטה להעלות המיסים ב־175 אחוז

ועדת הפנים קוראת להשהות העלאת מיסי הארנונה

מאת חנה קים, ירון זליג, זכריה הוורדי ויצחק שור, כתבי „על המשמר"

הנהלת עיריית תל־אביב החליטה אתמול להעלות את מיסי הארנונה למגורים ולבתי־עסק ב־175 אחוז. על תושבי תל־אביב שישלמו את הארנונה בשיעורה החדש החל מחודש אפריל בתשלומים דו־חודשיים תחול גם הצמודה למדד.

החלטה זו של הנהלת עיריית תל־אביב טעונה את אישור מועצת העיר, אך צפוי לה רוב קואליציוני במועצה.

מעיריית תל־אביב נמסר, כי העלאת שיעור המיסים מבוססת על עליית המדד מחודש ינואר 85 עד ינואר 86, וכי היא תואמת את שיעור העלייה המינימלית במיסים ברשויות מקומיות אותה קבע משרד הפנים.

כזכור, לפני שנה נתקלה החלטת העירייה להעלות את מיסי הארנונה בעיר ב־600 אחוז לעסקים ו־500 אחוז למגורים בזעם רב.

הנהלת עיריית תל־אביב החליטה אתמול גם להוריד את שיעור העליה במיסים ב־10 אחוז עד 15 אחוז בדרום ובמרכז העיר לבעלי עסקים כמו חנויות מכולת, דגים, מספרות וחייטים.

המשלמים מראש את מסי הארנונה בחודש אפריל יקבלו הנחה של 5 אחוזים ויהיו פטורים מהצמדת המדד. גימלאים יהנו מהנחה של 10 אחוזים; קשישים המקבלים קיצבת זיקנה יקבלו הנחה של 5 אחוזים על כל תשלום דו־חודשי: המשלמים בהוראת קבע בבנק יקבלו אף הם הנחה של 5 אחוזים.

עידכון המיסים בחיפה

ועדת הכספים של עיריית חיפה אישרה אתמול פה אחד את צו המיסים העירוניים לשנת 1986/7. עפ"י ההחלטה יוצמדו המיסים העירוניים למגורים ולעסקים למדד, אולם לא תהיה העלאה ריאלית במיסים.

בצו המיסים החדש נקבעו גם הנחות לגימלאים ומקבלי קיצבת זיקנה וכן הקלות בתשלומים למשפחות ברוכות ילדים ולמשפחות המתגוררות בצפיפות דיור.

הצו קובע עוד, כי משלמי המס במלואו עד סוף חודש מארס יזכו להנחה של 7 אחוזים ואילו משלמי מס באמצעות הוראת קבע יזכו להנחה של 5 אחוזים.

צו זה טעון עדיין את אישורה של מועצת העיר.

מרי מיסים בפ"ת

אירגוני הסוחרים והעצמאיים בפתח־תקווה עומדים להכריז על מרי מיסים, במטרה לאלץ את הנהלת עיריית פ"ת להוריד את שיעורי הארנונה.

לדבריהם, שיעורי הארנונה עליהם החליטה מועצת העירייה בישיבתה האחרונה עדיין מגוזמים.

הסוחרים והאירגונים העצמאיים שיגרו מברקים לשרי האוצר, הכלכלה והפנים וליו"ר ועדת הפנים של הכנסת, בהם הם דורשים לקרוא לראש העירייה, דב תבורי, להפחית את מיסי הארנונה.

ועדת הפנים דרשה אתמול ממשרד־הפנים להנחות את הרשויות המקומיות שלא יעלו את מיסי הארנונה בשיעור של 180 אחוז, כל עוד לא סיימה הוועדה את דיוניה בנושא זה.

יו"ר הוועדה, דב שילנסקי, אמר, שהעלאת הארנונה בשיעורים כה גבוהים כמוה כשוד.

ח"כ נחמיאס אמר, שהנחיות משרד הפנים להעלאת הארנונה עומדות בסתירה לחוק הקפאת המחירים.

התיכונים בשרון ובמשולש מושבתים היום לשעתיים

מאת יצחק שור, כתבנו לענייני חינוך

ארגון המורים העל־יסודיים ישבית הבוקר בין 8.30־10.30, 50 בתי ספר 1500 מורים ו־20 אלף תלמידים באזור השרון והמשולש.

אלה היישובים שיושבתו בהם בתי הספר העל־יסודיים וחטיבות הביניים: כפר סבא, מגדיאל, הדסים, נעורים, הוד־השרון, עמק חפר, חורה, פרדס חנה, כפרי המשולש, כפר הרואה ובנימינה.

העיצומים נערכים כדי למחות על סירוב הממשלה לדון בשחיקת שכר המורים בשיעור של 30 אחוז.

אם לא תחול התקדמות יעזבו מורי כיתות י"ב את כיתותיהם ב־23.2.86.

בניגוד לציפיות — ירידה באבטלה

מאת כתבנו הכלכלי בירושלים

בניגוד לציפיות קודמות, נרשמה ירידה באבטלה ברביע האחרון של 1985, הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה הודיעה אתמול, ששיעור המובטלים בשלושת החודשים האחרונים של 1985 הגיע ל־6.7 אחוז לעומת 7.8 אחוז בשלושת החודשים הקודמים.

משקיפים כלכליים ציינו, שהירידה בשיעור האבטלה תחזק את פקידי האוצר בעימות עם ההסתדרות. הנהגת ההסתדרות מבקרת מזה כמה שבועות בחריפות את הממשלה, בטענה שצעדיה מביאים להגברת האבטלה.

הביטוח הלאומי בחיפה בסכנת השבתה

מאת כתב „על המשמר" בחיפה

באסיפה כללית שקיימו אתמול עובדי המוסד לביטוח לאומי בחיפה, הוחלט כי במידה ומינהלת המוסד לא תפסיק תוך שבועיים את הסנקציות נגד העובדים, יחריפו אלה את הצעדים האירגוניים בהם הם נוקטים, ולא יעסקו בגבייה.

המדובר בסכסוך הנמשך זה מספר חודשים, אשר בהחלטת מינהלת המוסד לביטוח לאומי לאייש את משרת מנהל יחידת הגבייה באדם, אשר בחירתו לתפקיד נעשתה, לטענת העובדים, בדרך שאינה מקובלת עליהם ובניגוד לתקשיר.

העובדים הגיבו על החלטה זו באי־שיתוף פעולה עם מנהל מחלקת הגבייה החדש, ובתגובה נקטה הנהלת המוסד בשורה של צעדים, ביניהם אי־קידום עובדי הסניף, אי־שיתופם במיכרזים וסירוב לאשר שעות נוספות.

פועלי סולל בונה בגליל: הגענו עד פת לחם

מאת יהודה צור, כתב „על המשמר"

מאות פועלי סולל־בונה בגליל ובני משפחותיהם, מתכוונים להפגין ביום ראשון הקרוב מול משרדי הוועד הפועל של ההסתדרות בתל־אביב — אם עד אז לא יקבלו את משכורת חודש דצמבר.

יעקב טיילר, מזכיר אגודת עובדי הבנין בגליל, מסר שמצבם של פועלי הבנין באיזור הולך ומחמיר, לאחר צימצומים בעבודה של סולל־בונה שחלו בחודשים האחרונים.

עוד אמר יעקב טיילר, שהיום, שבועיים לאחר המועד בו היו צריכים לקבל את כספם, נמצאים פועלי הבנין כמעט על סף פת לחם.

מירוץ צמוד בצמרת תחרות השחמט בבאר־שבע

מאת אבי־אמיר, כתב „על המשמר"

רב־האמן מיחאי שובה מרומניה ממשיך לצעוד בראש התחרות הבינלאומית בשחמט הנערכת בבאר־שבע. לשובה 3.5 נקודות אחר שניצח את אילן מנור בן ה־16 מחיפה בסיבוב הרביעי.

אלוף ישראל בשחמט אלון גרינפלד, צועד בעקבות שובה, עם שלוש נקודות ומשחק לא גמור.

נשרף למוות בדליקה בנגריה בנצרת

מאת מירה יערי, כתבת „על המשמר"

תושב נצרת, סובחי סמניולי בן 48, אב לחמישה ילדים, נשרף אתמול למוות בדליקה שפרצה במחסן נגריה בו עבד.

סובחי, שחי על קיצבת הביטוח הלאומי ועבד בדילול צבעים, השאיר כנראה את קופסאות הצבע פתוחות במשך שעות. ב־12.15 נכנס למחסן, הדליק סיגריה, ואז ארעה התפוצצות ופיצוץ ובתוצאה מההדף הועף סובחי אחורנית והאש אחזה בו.

בנו, שעובד בנגריה מעל המחסן, ניסה לחלצו מהלהבות ולהצילו, אך ללא הצלחה.

מכבי אש ועובדי הנגריה הצליחו למנוע את התפשטות הדליקה למבנים סמוכים בשכונת אל־קרום בנצרת.

לדברי הכבאים מוקד השריפה היה בקופסאות הצבע המכילות חומרים דליקים (טרפנטין).

ההסתדרות תובעת להצמיד קיצבת השלמת הכנסה למדד

ההסתדרות תובעת מהממשלה להחליט מיד לעדכן עידכון מלא את קיצבת השלמת הכנסה מהביטוח הלאומי לפי המדד, ולחזור בה מההחלטה להצמיד את הקיצבה לשכר הממוצע במשק, ולקצץ בכך כ־22 אחוז מהקיצבה, הודיע אתמול דב פלג, יו"ר האגף לבטחון סוציאלי בהסתדרות.

דב פלג אמר, שההסתדרות תפעל בכל דרך אפשרית כדי שהאוצר לא יוכל למנוע את ביצוע החלטת המוסד לביטוח לאומי לעדכן את הקיצבה לפי המדד. הוא הטעים שהאוצר מגלה שוב אטימות בהתנכלו לשכבות האוכלוסיה הנמצאות במצב קשה ביותר. הפעם מדובר בקשישים המקבלים השלמת הכנסה, כי אין להם כל הכנסה אחרת. רובם אינם יכולים להתקיים בצורה מסודרת שכן קיצבת הזיקנה הבסיסית שלהם היא 140 ש"ח לחודש והתוספת של השלמת הכנסה נותנת להם עוד כמה עשרות ש"ח לחודש, אמר דב פלג.

הוא הדגיש שאטימות האוצר בעניינים חברתיים מגיעה עד כדי כך שגם בעניין זה, עדכון מלא של השלמת הכנסה לקשישים, אין באוצר הבנה בעדיפויות ברורות שאין עליהן עוררין.

מזג־האוויר

תחזית מזג האוויר להיום: בהיר עד מעונן חלקית.

טמפרטורות המינימום והמקסימום החזויות: ירושלים 8 עד 16, רמת הגולן 7 עד 15, נהריה 11 עד 21, צפת 6 עד 14, חיפה 13 עד 20, טבריה 10 עד 20, נצרת 10 עד 20, עפולה 9 עד 21, שומרון 8 עד 18, תל־אביב 11 עד 20, נמל תעופה בן־גוריון 9 עד 21, יריחו 8 עד 23, עזה 11 עד 20, באר־שבע 7 עד 21, אילת 9 עד 24. (עתי"ם)

בעלי המוניות: נשבות אם תעריפי הנסיעה לא יועלו

בעלי המוניות ינקטו פעולות מחאה עד להשבתת המוניות, אם לא יועלו תעריפי הנסיעה תוך שבועיים. על כך החליטו בכנס חירום בהשתתפות 250 מנהלי תחנות מוניות בארץ.

בעלי המוניות טוענים, כי מחיר הנסיעה כיום במונית הוא מגוחך, וכי הנהגים כלל לא מרוויחים מעבודתם הקשה, במשך ימים ולילות, שבתות ומועדים.

בכנס החירום, שנערך בתל־אביב, הודיעו בעלי המוניות כי ינקטו צעדי מחאה אם לא יודיע משרד־התחבורה תוך שבועיים על יישום של סל התשומות החדש והעלאת תעריפי הנסיעה במוניות, כמתחייב מהעלאות שאישרו כלכלני המשרד, וביטול עיוות שקיים לדעתם בתחשיבי המונה במוניות.

לדברי בעלי המוניות, יישום סל התשומות החדש, פירושו המעשי הוא — תוספת מיידית של כ־60 אחוז למחיר הנסיעה הקיים.

„אנחנו מתריעים כבר זמן רב שנהגי המוניות עובדים בחינם. הם רק מגלגלים את כספי הנוסע למס הכנסה, לביטוח לאומי, לתיקונים ועוד — ולא נשאר להם כלום לפרנסת המשפחה. עכשיו גם הכלכלנים מסכימים איתנו", אמר אברהם מצא, יו"ר הארגון הארצי של בעלי המוניות. „לדבריו אנחנו צריכים לקבל 60 אחוז תוספת למחיר, זהו שכר העבודה שעכשיו גוזלים מאתנו".

בכנס החירום סיפרו נציגי התחנות מכל רחבי הארץ על מצבם הקשה של הנהגים, העובדים משעות הבוקר המוקדמות ועד שעות הלילה המאוחרות, כולל שבתות וחגים, ובקושי מצליחים לפרנס את משפחותיהם. „יש הרבה עבודה, כולם רוצים לנסוע במונית, כי המחיר ממש מגוחך. אבל אנחנו לא מרוויחים מזה" — אמרו מנהלי התחנות.

הם גם מוחים על מה שהם מכנים עיוות במונים. לטענתם, יש לתקן את העיוות שנעשה במונה בעת המעבר לשקל החדש. לדבריהם, כאשר עיגלו את המונה — הוזילו את מחיר הנסיעה.

בסיכום החליט הכנס, שאם לא תיפתר הבעיה תוך שבועיים, יפתחו הנהגים בפעולות מחאה, עד להשבתה מלאה של המוניות בארץ. (שח"ם)

● מפעל קהילתי של התקנת פעמוני מצוקה בדירות של קשישים גלמודים, חולים ומוגבלים מתבצע בימים אלה באיזור יפו.

מפלגת הפועלים המאוחדת / המרכז

ישיבת מרכז

תתקיים ביום ד' 19.2 בשעה 15.00 באולם אוהל שם בת"א

על סדר היום:

◆ דיון מדיני
◆ בחירת מזכירות המפלגה
◆ בחירת ועדת הביקורת של המפלגה
◆ בחירת בית־דין המפלגה

החברים מתבקשים לדייק

לאחר שנה מה„פסטיבל" — שצ'רנסקי החל לפעול להעלאת אמו ואחיו

עומד לשלוח להם דרישה לאיחוד משפחות ● פעילי עלייה במוסקבה הביעו סיפוק מהשחרור אך הביעו ספק אם הוא מבשר שינוי במצב

אנטולי שצ'רנסקי, שנח אתמול בביתו בירושלים מפסטיבל קבלת הפנים שלשום בערב, החל בפעולות להעלאת בני משפחתו, אמו ואחיו מבריה"מ לישראל. שצ'רנסקי עומד לשלוח להם דרישה לאיחוד משפחות, המהווה תנאי להגשת בקשת עלייה מידי השלטונות הסובייטים.

דובר לשכת רה"מ, אורי סביר, אמר כי שצ'רנסקי בשיחת הטלפון לרייגן, שלשום בערב, ביקש ממנו לפעול למען עליית בני משפחתו לארץ.

טלפון למוסקבה

אנטולי שצ'רנסקי טילפן גם ביום שלישי בלילה מירושלים למשפחתו במוסקבה, וסיפר להם על ימיו האחרונים בשבי. אחיו ליאוניד מסר במוסקבה לכתב רויטר כי אנטולי סיפר שאנשי הק.ג.ב. באו לקחת אותו בחיפזון ב־22 בינואר, ממחנה עבודה בקרבת העיר פרם שבמרכז רוסיה, ולא איפשרו לו לקחת את חפציו עימו.

הוא הוחזק בכלא במוסקבה עד ל־10 בפברואר, ולאחר מכן הוטס למזרח ברלין ושם שוחרר.

במשך שיחה טלפונית שנמשכה שעה, סיפר אנטולי לאחיו, כי רק ביום שני נמסר לו כי ישוחרר במסגרת חילופי „מרגלים". היה זה השגריר האמריקני במזרח גרמניה שסיפר לו זאת. עוד מסר אנטולי לאחיו כי בימים האחרונים לשביו התייחסו אליו כאל מרגל.

ליאוניד סיפר כי ברגע שהמטוס עזב את המרחב האווירי הסובייטי, נשללה האזרחות הסובייטית מאנטולי. „הם אמרו כי היה זה משום שריגל".

„יום מטורף"

אנטולי סיפר לו עוד כי עכשיו, לאחר שהתאחד עם אשתו אביטל בישראל, כל מה שהוא רוצה לעשות בימים הקרובים הוא לנוח. את יום השחרור וקבלת הפנים בישראל הגדיר כ„יום מטורף".

אמו של אנטולי, אידה מילגרום, מסרה כי מאז שחרור בנה לא היה לה קשר עם השלטונות הסובייטים, אולם היא וליאו יגשו ל„אוביר", משרד הרכונים שבמיניסטריון הפנים הסובייטי, כדי לברר את האפשרות להגירתם.

פעילי עליה שמחים

פעילי עלייה בבריה"מ הביעו אתמול שמחה על שחרורו של שצ'רנסקי, אך ציינו כי אין הם רואים סימן לכך שהשחרור מבשר הקלות כלשהם במדיניות ההגירה הסובייטית.

„שצ'רנסקי וההגירה היהודית הם דברים שאינם קשורים ביניהם", אמר פרופ' אלכסנדר לרנר לכתב רויטר, אוליבר וייטס. „תקרית מכוודת זו איננה נותנת מקום לחשוב כי חל שינוי משמעותי כלשהו באווירה הכללית".

לרנר, מראשי מסורבי־העלייה במוסקבה, אמר כי שצ'רנסקי גרם לקרמלין מבוכה רבה מאז נעצר ב־1977 באשמת ריגול. לרנר הסביר כי פרשה סיפקה תחמושת למבקרים של בריה"מ בחו"ל וללוחמים למען זכויות האדם.

עוד אמר כי למוסקבה לא היה מה להפסיד על ידי שחרורו של אנטולי. „דבר זה לא חל על ההגירה היהודית בכללותה. ישנם שיקולים בעד ונגד, מנקודת ההשקפה של הקרמלין".

גם פעיל העלייה פרופ' נחום ניימן אמר כי אין הוא רואה סימנים לשינוי במדיניות ההגירה הסובייטית. „אני שמח ביותר על שחרורו, אך אין זו דרך לפתור את בעיית ההגירה היהודית". לרנר, המנסה לשוא לעזוב את בריה"מ מאז 1971 העריך את מספרם של מסורבי־העלייה בסביבות 30,000.

(עד"ה, איי. פי.)

שצ'רנסקי על כתפי חבריו ליד הכותל המערבי שלשום בלילה (צילום: ישראלי)

שיננתי בצינוק כל המילים שידעתי בעברית

אנטולי שצ'רנסקי אמר, כי יפעל בישראל, על סמך הנסיון שלו, למען עליית היהודים מבריה"מ.

שצ'רנסקי, שרואיין בתכנית „היום הזה" ב„קול ישראל" אמר, כי טרם החליט במה יעסוק בתקופה הקרובה, אולם אין ספק שלאחר שיירגע מחוויית השחרור והעלייה לישראל — יפעל למען יהדות בריה"מ.

שצ'רנסקי גילה, כי עוד בחודש דצמבר הועבר לבית החולים של הכלא הרוסי, שם קיבל טיפול רפואי מיוחד והוסיף 10 ק"ג למשקלו.

עוד אמר שצ'רנסקי, כי הבין שנעשית פעולה ביחס לשחרורו מתוך עיון בעתונות הסובייטית. „קראתי כי גורבצ'וב נשאל במסיבת עתונאים אודותי, והבנתי שישנן פעולות גדולות שם ביחס אליי".

לדבריו, לא היה מודע לרוב הפעולות, וגם את המכתבים הרבים ששוגרו אליו כמעט שלא קיבל. „אביטל כתבה לי שני מכתבים בשבוע, וקיבלתי רק פעמיים בשנה".

400 יום בצינוק

על העברית שבפיו שמר לאחר שנהג לשנן את המלים והפתגמים שידע במשך שנות שהותו בכלא.

„הייתי בצינוק 400 יום. ולא היה לי דבר לעשות חוץ מלזכור מה שידוע לי. ניסיתי לחזור על כל מלה בעברית", אמר.

לדברי שצ'רנסקי, שנאו אותו אנשי הק.ג.ב. אך מצד שני ידעו שלא יצליחו להוציאו בשלום, ולכן גם היו נאלצים לסגת לעתים מתכניות שלום נגדו.

שצ'רנסקי סיפר, שנהג להמרות את פי אנשי הק.ג.ב. ואף כשירד במטוס במזרח ברלין סירב להישמע להם. „הם אמרו לי לצאת מהמטוס וללכת בקו ישר למכונית בחוץ. אמרתי להם שלא אסכים לשום חוזה שלום והלכתי למכונית בזיג זג. היה לי עקרון לא להסכים עימם".

(עתים)

מצרים מקבלת בחיוב החלטת הקבינט על טאבה

נמסר אתמול בשדר משר החוץ המצרי ● רוצה בשיפור היחסים ● משלחות המנכ"לים חידשו אתמול השיחות בהרצליה — מתנהלות ברוח טובה

מאת דליה שחורי, הכתבת המדינית של „על המשמר"

מצרים מקבלת בחיוב את החלטת הקבינט על הבוררות על טאבה ורואה בהחלטה זו, בניגוד לפרסומים שהיו, צעד חיובי — זאת מסר שר החוץ המצרי עיסמת עבדול מאגיד לשר החוץ יצחק שמיר, באמצעות ראש משלחת מצרים לשיחות עם ישראל נאביל אל ערבי, שנפגש עם שמיר בלשכתו אמש.

במסר נע"פ מאת שר־החוץ המצרי נאמר עוד, כי מצרים מעוניינת בשיפור היחסים הדו־צדדיים עם ישראל. כאחד הסממנים לכך מנה מגיד את הזמנתו של שר התיירות אברהם שריר לביקור ממלכתי במצרים.

במהלך השיחה אמר אל־ערבי, כי ישראל מעוניינת לקדם את הנורמליזציה במספר תחומים וגם למצרים יש אינטרסים כגון פתרון בעית הקופטים בדיר א־סולטן. יש למצוא ניסוחים מתאימים לכל הבעיות, אמר נאביל אל ערבי.

שר־החוץ חזר על הצעתו לכונן ועדת שרים משותפת, ישראלית־מצרית, שבה יידונו כל הבעיות הנובעות מיישום הסכמי קמפ־דייוויד. הנציג המצרי אמר, כי אחת הבעיות הנובעות מהסכמי קמפ־דייוויד היא שיתוף הפלשתינים והירדנים בתהליך השלום. על כך השיב שמיר, כי ניתן היה בהחלט העלות נושא זה במסגרת ועדת השרים המשותפת, אילו מצרים היתה מסכימה להקמתה.

דו"ח ראס־בורקה בדרך

לגבי דו"ח הטבח בראס בורקה מסר אל־ערבי, כי מסמך פסקהרדץ נמצא עתה בניסוח בקהיר וייתכן כי עוד בעת שהות המשלחת בישראל יגיע הדו"ח ויימסר למשרד החוץ.

המשלחת המצרית, שעמדה לשוב לקהיר ביום ו', תאריך כנראה את שהותה עד יום א' בבוקר. אתמול החלו השיחות בין המשלחת המצרית ובין משלחת המנכ"לים הישראלית במלון „אכדייה" בהרצליה. נדונו שאלות טכניות בעיקרן. נמסר, כי האווירה בין המשלחות היתה טובה.

ח"כ סרטני מציעה להעניק את „מגן הגזענות" לאלי קולס

מאת יצחק שור, כתבנו בכנסת

נציגת מפ"ם בוועדת החינוך, אמירה סרטני, הציעה אתמול בישיבת הוועדה להעניק ליו"ר ועדת החוקה חוק ומשפט את „מגן הגזענות", זאת בשל התנגדותו המוזרה להביא להשלמת החקיקה נגד גזענות. א. קולס תולה זה שבועות אחדים, ובתמיכת ראשי סיעת הליכוד הוא מעכב את הבאת הצעת החוק למליאת הכנסת לקריאה השנייה והשלישית. לטענת קולס דן מרידור יוכל להביא את החוק, אבל לדעת ח"כ סרטני זה מנוגד להליכים המקובלים בכנסת. אי־אפשר שתהליך החקיקה יהיה תלוי באדם אחר. כתבנו מעיר כי דן מרידור עסוק השבוע בבחירות במפלגתו.

לדעת ח"כ סרטני וח"כים מן המערך, נודעת חשיבות מיוחדת להבאת החוק לאישור סופי דווקא על רקע ועידת „כך". היה זה מחובתה של הכנסת לחוקק את החוק כדי לספק למשטרה ולשופטים נשק חוקי כדי שניתן יהיה להפסיק את ההתבטאויות הגזעניות מעל במת בנייני האומה — סבורה ח"כ סרטני.

צלצול מהיר

יגאל רום, מנהל מחלקת החדשות של „קול ישראל"

איך לסקור את ועידת „כך"

התלבטתם, בוודאי, עם בעיית כיסויה של ועידת „כך"?

התלבטנו לא מעט מן הטעם הפשוט, שמצד אחד רוצה ה... השידור למלא את ייעודיה ולספק מידע בנושאים הקשורים ב... חיינו, ומצד שני ישנה רתיעה והסתייגות מובנת מן הדעות שמפיצ... תנועת „כך".

מה עושים?

העורכים והכתבים קיבלו הנחיות האומרות, שאפשר לדווח על ... המתרחש בועידת „כך", אבל — לשקול הדיווח מבחינת ערכו ... החדשותי, ולהימנע מכל דברי הסתה, גזענות ובלע כנגד ציבור ... בישראל, משום שהם עומדים בסתירה לנאמר במגילת העצמאות.

האם תשדרו דברים בנוסח: יש להעמיס הערבים על משאיות וכו'?

במקרה זה יש לבחון אם יש כאן דברים לגבי אופייה ושיטה ... „כך", שלא פורסמו קודם לכן.

והיה ויאמרו דברים קיצוניים, חמורים מן הקודמים — האם צריך לשדרם רק בגלל ערכם החדשותי?

יש הבדל אם אתה משדר את קולו ודבריו של כהנא בעצמו ... הרוכן, או אם אתה נותן אותם כדיבור עקיף בקולו של הקריין, ומסק... מתוכם את נימת ההסתה.

איך, לדעתך צריך להראות דיווח לגיטימי על ועידת „כך"?

דיווח על מידת ההענות לועידה, האם האולם מלא או ריק, ... בוטאו שם רעיונות חדשים מתונים או קיצוניים — כל דבר ... משום מוסר השכל לציבור. ככלל, חשוב שלא להעמיד את ... התקשורת כבמה לפירסום ולהפצת דעות, שהרי חלק גדול ... של „כך" היו מכוונים בעבר לעשיית פירסום.

אינך חושש מדיווח צמחוני מדי?

הדיווח אינו לוקה בחסר, כל זמן שיש בוועידה כתב ששוקל ... להעביר ועל מה לדווח.

החוק נגד גזענות, אילו נתקבל, היה עשוי לסייע?

לדעתי, כן. כשיש לך חוק אתה יכול לומר בבהירות, שהדברים נאמרים בניגוד לו. לצערנו הרב, אין לנו היום אמת־מידה. „כך" יכולה לעתור לבג"צ ולטעון שרשות השידור מחרימה אותה, תוך ... מתעלמת, כתמימות לכאורה, מן הרעיונות הגזעניים שהיא מייצגת.

אתי חונאל

דומא לכתב „על המשמר": צרפת אינה פועלת למצוא תחליף לאש"ף

מילחם: יש שינוי משמעותי בעמדת ארה"ב

מאת ארנון יפה, כתב „על המשמר" בצרפת

פאריס. — צרפת כופרת בתוקף באשמה שהטיח בה ערפאת, כי היא פועלת למצוא תחליף לאש"ף בשיחות.

שר החוץ הצרפתי דומא אמר לי אתמול, כי אינו מאמין כלל שערפאת השמיע טיעון, כאילו צרפת מחפשת תחליף לאש"ף יחד עם ארצות הברית ובריטניה.

ערפאת צוטט בעתון סעודי היוצא בפאריס.

דומא אמר, כי צרפת מקדמת בברכה את יוזמת הנשיא מובארק להקים ועדת מגע אירופית לקידום ועידת שלום בינלאומית. בכינוס שרי החוץ האירופיים בשבוע הבא ידונו ביוזמה זו. אחרי המפגש בין מובארק למיטראן, הביעו הצרפתים הסתייגות מתפקיד תיווך פעיל.

מוחמד מילחם, חבר הועד הפועל של אש"ף, אמר אתמול ברבת עמון, כי ההצהרות של דובר משרד החוץ האמריקני על השאלה הפלשתינית, מהוות „שינוי איכותי בעמדת ארה"ב".

מילחם, שנתמנה כחבר במשלחת הירדנית־הפלשתינית שאמורה היתה להיפגש עם ממשלות בריטניה וארה"ב, ציין כי שני גורמים מצביעים על שינוי זה בעמדת ממשל ארה"ב: מצד אחד, הסטייט דיפרטמנט גורס שהחלטות 242 ו־338 אין די בהן כשלעצמן להשגת הסדר של הבעיה הפלשתינית; ומצד שני אמר הדובר האמריקני, כי „מוקדם מדי להגדיר ככשלון" את המו"מ הירדני־פלשתיני.

העתון הכוויתי „אל קבס" פירסם אתמול הצעות של אש"ף לשיחות שלום בינלאומיות, מה הכרה של ארה"ב באש"ף תמורת קבלת שתי ההחלטות של מועצת הבטחון מצד אש"ף.

העתון, המסתמך על חוגים בכירים של אש"ף, אומר כי ההצעות של אש"ף נמסרו בשבוע שעבר ע"י ערפאת למלך חוסיין, והמלך... שהמלך העביר הצעות אלה ביום שישי שעבר לשליח האמריקני קלאבריוס.

תנאי מוקדם

ארה"ב הדגישה, כזכור, כי אם יקבל אש"ף את החלטות מועצת הבטחון 242 ו־338 על המזרח התיכון, לא יפגע הדבר בזכויות הלגיטימיות של הפלשתינים.

לדעת המימשל, בעיני ארה"ב זכויות הפלשתינים מרחיקות לכת מעבר להחלטות 242 ו־338, אלה יש להגדיר אותן בתהליך של משא ומתן, ולא לפני כן.

דובר מחלקת המדינה ציין, כי ההחלטה 242 קובעת נוסחה של טריטוריה תמורת שלום, נוסחה המקובלת בזירה הבינלאומית, כדי להסדיר את המצב שנגרם עקב מלחמת 1967.

לגבי וושינגטון „קבלת החלטה זו בצורה ברורה, בתור בסיס למשא ומתן למזרח התיכון, היא תנאי מוקדם והכרחי להשתתפות כל צד שהוא במשא ומתן זה".

(ע"צ, רויטר, עתים)

ביום השנה לפטירתו של חברנו

שמעון שופטי

נעלה לקברו היום יום חמישי 13.2.86 בשעה 15.30 ונתייחד עם זכרו

בית רמת־השופט

„על המשמר" עתון יומי

على الهمشمار جريدة يومية

המו"ל: עתון וספר בע"מ בטאון מפלגת הפועלים המאוחדת

עורך ראשי: סבר פלוצקר

עורך משנה: ישראל זמירי

מזכיר המערכת: עדה סער

המערכת והמנהלה: רח' חומה ומגדל 2, תל־אביב טל. 378833 חשבון בבנק הדואר 3—4-43360 המען למכתבים: שירות שק־דואר נעול ת"א 61999

"AL-HAMISHMAR" (The Daily Guardian) 2, Choma Umigdal St. Tel-Aviv 67771 Phone. 378833 Telex: 341652

סניפים: ירושלים 94622 רח' בן־יהודה 2, בניין סנסור חדרים 102–121, טל' 6־225125. המען למכתבים: ת"ד 1216 ירושלים 91008. חיפה: 33134 רח' פבזור 17, טל' 673673. המען למכתבים: ת"ד 4007 חיפה 31040.

מקסימום סמכויות ניהול עצמי לתושבי השטחים

מציע רה"מ „ללא כפייה וללא זילזול" ■ ח"כ אלעזר גרנות: ישראל חייבת להכיר בעובדה שיש עם פלשתיני ושיש לו נציגים

מאת מוטי בסוק, כתב „על המשמר" בכנסת

„אנחנו נמשיך בכל המרץ, עם רוטציה ובלי רוטציה, לתור לשלום. לא נלך לעתיד עם עינים עצומות, ננהל מו"מ עם מי שמוכן לנהל מו"מ אתנו, ללא טרור, ללא כפיה וללא זלזול. זוהי המדיניות. אנחנו חוזרים ומציעים לירדן לנהל מו"מ ישיר, ללא תנאים מוקדמים ועם ליווי בינלאומי". — דברים שאמר אתמול רה"מ שמעון פרס בהשיבו לששה הצעות לסדר היום בנושא „ההסדרים החדשים לניהול חיי התושבים בשטחים".

רה"מ „העריך" כי ממשלתו היא נבחנת רודפת שלום. בעתיד יתפתחו היחסים גם עם מצרים. המו"מ בין חוסיין וערפאת נכשל, בניגוד לכל הצהרותיו של ערפאת. המו"מ בין ישראל וירדן ימשך.

לדעת רה"מ „אין פתרון בכוח הזרוע לבעיות האזור או לבעיה הפלשתינאית. אנחנו לא נפתור את הבעיה הזאת בכוח צבאי. והפלשתינאים לא יפתרו את הבעיה הזו בכוח הטרור. אלימות לא תביא לפתרון". אין גם כל סיכוי לפתרון כפוי במזה"ת. פתרון יושג רק בדרך של הדברות.

התוכנית החדשה של רה"מ בשטחים, מרכבת על העברת מקסימום שטחי חיים, לניהול עצמי של התושבים, זאת מבלי שהאינטרס הבטחוני של ישראל יפגע.

אלעזר גרנות, מזכ"ל מפ"ם, טען כי האינטרס האמיתי של ישראל והפלשתינאים, הוא השלום. אנחנו צריכים היום להתרכז בנושא אחד בלבד — פתיחת המו"מ. לשם כך חייבת ישראל קודם כל להכיר בעובדה שיש עם פלשתינאי. העם הזה, באמצעות נציגיו המוסמכים, צריך להיות מיוצג במו"מ. ישראל איננה יכולה למנות נציגים לפלשתינאים.

לפלשתינאים יש זכויות לאומיות, לעם היהודי יש זכויות היסטוריות בכל ארץ ישראל. אולם חי בארץ הזו עוד עם וגם לו יש זכויות.

„שלום לא יהיה אלא בפשרה בין שני העמים התובעים לעצמם אותה חלקת ארץ. האמת הפשוטה הזאת צריכה להיות לא רק ידועה. היא צריכה גם להיות נאמרת. צריכים להכין את העם". לדעת גרנות רוב העם מוכן לוותר על שטחים תמורת שלום קונקרטי, מעשי.

מזכ"ל מפ"ם סבור גם כי „השלום יבוא גם אם תהיה רוטציה, מפני שבעניין הזה יש כורח אובייקטיבי, מפני שאנחנו זקוקים לו והפלשתינאים זקוקים לו".

שולמית אלוני (ר"צ) תמהה מדוע רה"מ אינו מודיע פומבית כי קיים עם פלשתינאי, וכי עם זה זכאי להגדרה עצמית ולביטוי ריבוני בדיוק כמו ישראל. היא הזכירה לרה"מ כי מצד אחד, הוא מדבר על שיפור איכות החיים של ערביי השטחים, ומצד שני הוא שולח חיילים למערת המכפלה בחברון, ומרחיב את ההתנחלות היהודית כלב ליבה של עיר זו (בית הדסה).

בנימין בן־אליעזר (מערך־יחד) טען כי מאז ומתמיד חוסיין לא היה הפרטנר שלנו לשלום. „מעולם לא האמנתי שלירדן של היום יש יכולת למהלך אסטרטגי עצמאי". השעה כשרה להחלת האוטונומיה, עליה התחייבנו בקמפ־דייוויד.

מיכאל איתן (ליכוד־חרות) העריך כי ככל שרה"מ רודף בצורה בהולה יותר אחרי השלום, השלום הולך ומתרחק מעם ישראל.

לפי הצעת רה"מ שמעון פרס ובהסכמת הכנסת, יתקיים דיון בנושא זה במליאת הבית.

ח"כ גרוסמן: העלאה של 20 אחוזים בתגמולים לנכי צה"ל — לעג לרש

מאת יצחק שור, כתבנו בכנסת

ח"כ חייקה גרוסמן (מפ"ם) הביעה אתמול בוועדת העבודה והרווחה התנגדות נמרצת להפעלת כללי השוק הפרטי ביחס לתגמולים ושירותים שמעניקה מערכת הבטחון לנכי צה"ל. לדבריה, העלאת התגמולים לנכי צה"ל בשיעור של 20 אחוזים אינה מספקת, והיא באה לעולם כתוצאה ממקח וממכר בין משרדי האוצר לבטחון. שיעור השחיקה בתגמולים ובשירותים לנכי צה"ל הגיע ל־75 אחוזים ולכן העלאה של 20 אחוזים אינה אלא לעג לרש, סיימה חייקה גרוסמן.

לוועדה נמסר, כי משרדי הבטחון והאוצר בוחנים הצעות שמגמתן לשלם קיצבאות רק לנכים בשיעור של 20 אחוזים ומעלה. וכן בדבר ביטול מבחני הכנסה לאלמנות ללא ילדים. אתמול אישרה המועצה תקנות וצווים המגדילים ב־20 אחוזים את התגמולים המשולמים למשפחות שכולות ולנכי צה"ל.

ראש אגף השיקום במשרד הבטחון אריה פינק אמר שסעיף התגמולים והשיקום מגיע עתה ל־6 אחוזים מתקציב מערכת הבטחון לעומת 3־4 אחוזים לפני מלחמת לבנון, תלותם המתמשכת של הנכים בדרגות הנמוכות, שעד 20 אחוזים, פועלת כאנטי־תמריץ ליציאה לעבודה.

יו"ר נכי צה"ל יעקב מעוז אמר שמתוך 20 מליון דולר תגמולים לנכים משולמים 6.5 מליון לנכים בדרגת נכות של 10־19 אחוזים. הוא לא התנגד להפרדת קבוצות הנכים. כן ציין שמאז פינוי לבנון, ללא מלחמה, נוספו 700 נכים. כן התנגד לשיעור ההעלאה הנמוך מדי של התגמולים, שאינו עומד בשום יחס לשחיקה האמיתית.

● באגרת ששלחה ראש ממשלת בריטניה, מרגרט תאצ'ר, לראש הממשלה שמעון פרס כותבת הגב' תאצ'ר, כי ביקורו של ראש הממשלה בבריטניה היה מהנה וכי אין ספק כי הביקור הוכתר בהצלחה רבה.

אפשר שהצעת צבן לשיפור מצבם של מעוטי ההכנסה תובא להצבעה

מאת יצחק שור, כתבנו בכנסת

הנהלת הקואליציה מנעה אתמול דיון במליאת הכנסת בתיקון שהציע ח"כ יאיר צבן (מפ"ם) נגד שחיקת הגימלאות בשיעור של 22 אחוזים, ל־240 אלף קשישים, אלמנות, יתומים נכים ומעוטי הכנסה.

לפי דרישתו של דן תיכון (ליכוד) יועלה הנושא לדיון בהנהלת הקואליציה. נוכח התמיכה המאסיבית של ח"כים בהצעת צבן יתכן שינוי עמדה באוצר. במכתב לח"כים הפונים עם השדרולה למען הקשישים והגימלאים קרא להם יאיר צבן לעמוד במבחן המצפוני הראשון ולמנוע שחיקת קצבאותיהם. על שולחן הכנסת הונחו תיקונים לחוק ההסדרים לשעת חירום, המשמש בסיס חוקי לתוכנית הכלכלית. תיקונים אלה מאפשרים שינויים בשכר חיילים בקבע, שוטרים סוהרים ושופטים. צבן מציע, שהגימלאים יקבלו פיצוי לפי מלוא עליית המדד ולא לפי השכר הממוצע במשק. כיוון שהאוצר מבקש להמשיך לשחוק את שכר השכירים, הרי שהצמדת גימלאות הקשישים לשכר הממוצע תפגע עוד יותר בשכרם, שעה שהצמדה למדד תבטיח את הערך הריאלי של הגימלה — הסביר ח"כ צבן לכתבנו.

ההצעות לתיקונים בשכר אנשי הקבע, השוטרים הסוהרים והשופטים יובאו למליאת הכנסת, כנראה ביום ב', יתכן שהממשלה תתאים את עמדתה לעמדת הרוב בכנסת, המיוצג בנושא זה בידי נציג מפ"ם בוועדת הכספים.

רק כך — אבל אחרת

האמן פרוספר בן־הרוש עיצב והפיק כרזה נגד הגזענות, ומסר את העותק הראשון ליו"ר הכנסת (תצלום: יצחק הררי)

ערפל בחירות בחרות: אין תוצאות רשמיות ובמחנות טוענים לנצחונות

ח"כ מיכה רייסר נכשל בבחירות בסניף חרות בראשל"צ

מאת דורית גפן וזהבה מוס, כתבות „על המשמר"

כ־62 אחוזים מבעלי זכות הבחירה השתתפו בבחירות הסניפיות שהתקיימו ביום שלישי בסניפי חרות. זוהי השתתפות גבוהה מאד יחסית לבחירות קודמות. ובחירות רואים בה עוד סימן למאבק החריף המתנהל בין המחנות השונים במפלגה, אשר המריצו את תומכיהם לבוא ולהצביע.

עד אמש לא הושלמה עדיין ספירת הקולות בכל הסניפים, וההערכה היא, כי התוצאות הסופיות יוודעו רק בראשית השבוע. יחד עם זאת טענו אתמול כל המחנות להישגים רציניים ולנצחונות. אנשי מחנה לוי ושרון אמרו כי לפי התוצאות שבידיהם יש להם רוב של למעלה מ־70 אחוזים. לדבריהם, היו מהפכים במספר סניפים שבהם שלטו קודם לכן אנשי מחנה שמיר, ועתה יש יתרון בולט ולפעמים אף מוחלט למחנות לוי ושרון. אנשי מחנה־שמיר־ארנס טענו לעומת זאת כי מן התוצאות שבידיהם יש להם רוב של 60 אחוזים. אנשי ועדת הבחירות המרכזית אמרו אתמול, כי כל עוד לא יהיו בידיהם התוצאות של כל הסניפים, ביניהם סניפים גדולים וחשובים כמו ירושלים וחיפה, אין לדעתם אפשרות לקבוע מי ניצח.

רייסר לא נבחר

ח"כ מיכה רייסר נכשל בבחירות בסניף חרות בראשון לציון. רייסר איש מחנה לוי הגיע רק למקום ה־56, מקום בלתי ריאלי. לעומתו ניצח גדעון סיטרמן המזוהה עם מחנה שמיר־ארנס.

מעטפות הצבעה של סניף חרות ברחובות תשארנה חתומות, עד שתיפול ההחלטה לגביהן בוועדת הבחירות המרכזית של התנועה — כך החליט אמש השופט מליץ מבית המשפט המחוזי בתל־אביב, בהוסיפו שאם יהיה צורך בכך ידון הנושא בבית הדין העליון של התנועה. הבחירות בסניף חרות ברחובות התקיימו במועד שנקבע להם בסיכומו של דבר לאחר שצו מניעה שניתן אף הוא על ידי השופט מליץ, בוטל על ידו על פי בקשת יו"ר ועדת הבחירות המרכזית אלחנן ויניצקי. ויניצקי עתר בנושא זה לבית המשפט המחוזי בתל־אביב כדי לאפשר את קיום הבחירות במספר סניפים בעייתיים של התנועה וכהם רחובות.

פער של 20־30 אחוז בהערכת מחיר הלביא בין מערכת הבטחון לפנטגון

מאת אלכס פישמן, כתבנו הצבאי

הפער בין הערכות מערכת הבטחון לבין הערכות הפנטגון לגבי מחירו של מטוס לביא סדרתי מגיע לבדי 20־30 אחוז. בחשבון זעיר פער מעין זה עשוי להגיע ל־2 מיליארד דולר.

נציג הפנטגון עורך דין דב זקנהיים המבקר בימים אלו בישראל במטרה לבחון את הבדלי ההערכות בין הפנטגון ומערכת הבטחון הציג אתמול בפני ראשי מערכת הבטחון את עמדת הפנטגון. מסתבר כי הפנטגון הכין ספר מפורט בן 300 עמודים ובו הערכות של המימשל האמריקני לגבי עלות הפיתוח והייצור של מטוס הלביא. בתחום הפיתוח הפער בין הערכות ישראל לאמריקניות מגיע ל־400 מיליון דולר.

בתחום זה מסתבר, כי חלה התקרבות בין העמדות של שני הצדדים. עו"ד זקנהיים ציין בדבריו כי הפער באשר לייצור של מטוס הלביא נובע בראש ובראשונה מהפער הקיים במרכיבי התחשיב של שני הצדדים.

חברת החשמל לישראל בע"מ

אגף האספקה והאחסנה — מח' חקר שווקים ומכרזים

ת.ד. 10 חיפה — 31000

מכרזים

החברה מזמינה בזה הצעות לייצור / אספקה / שרות כמפורט להלן:

מס' המכרז	הנושא
13261	רגליים לעמודי משא ומתיחה
13264	כבלי נחושת
13265	תילי נחושת שזורה
13267	תילי נחושת רכה

המועד האחרון להגשת ההצעות למכרזים הנ"ל הינו: — 27.02.86

לקבלת טפסי המכרז ופרטים נוספים יש לפנות החל מהיום בשעות 09.00—13.00 למח' חקר שווקים ומכרזים בכתובת הבה חיפה, או בכתב לפי המען הרשום לעיל.

להצעה יש לצרף אישור על ניהול פנקסי חשבונות ורשומות מפקיד השומה או מרואה חשבון וכן אישור שנתי לעוסק מאגף המכס.

הצעה ללא אישורים ברי תוקף – לא תובא לדיון.

על ההצעות למכרזים הנ"ל להגיע עד למועדים המצוינים לעיל. שעה 13.30 למשרדנו בחיפה.

אין החברה מתחייבת לקבל את ההצעה הזולה ביותר או כל הצעה שהיא.

צוותא

יום א' 16.2.86 בשעה 20.30

„גבול הציות לדיני הרבנות"

בהשתתפות: פרופ' מיכאל הרסגור, יעל לוטן, עו"ד יוסי באורד, יצחק חסון, ד"ר אבישי ארליך ויגאל בן־נון.

הכניסה חופשית והקהל מוזמן

מזכ"ל ההסתדרות בנעילת ועידת הנגב של מפלגתו

כיצד נסביר לציבור שמפלגת העבודה לא ויתרה על עקרונותיה

אומר ישראל קיסר שהתקיף בחריפות את מודעי ואף את רה"מ ■ מודעי משתמש במפלגת העבודה למימוש התפיסה הפרגמטית הקרה: „לקצץ מנכים וקשישים כדי לגייס כמה גרושים" ■ „הדרך לחיות בארץ — אל תעשו ילדים והשתדלו לא להזדקק"

מאת שלי יחימוביץ', כתבת „על המשמר"

מזכ"ל ההסתדרות, ישראל קיסר, יצא אתמול בהתקפה חסרת תקדים על התוכנית הכלכלית, התקציב, ומקומה של תנועת העבודה במדיניות כלכלית הנוגדת לחלוטין את עקרונות היסוד שלה. קיסר דיבר בבאר־שבע, בנעילת ועידת הנגב של מפלגת העבודה.

„קורה שיש מצב חירום יוצא מהכלל, ואז עושים שיקול תנועתי, ומחרישים", אמר קיסר. „אבל עכשיו הגענו אל מעבר לקווים האדומים. איך תסביר לציבור שמפלגת העבודה לא ויתרה על עקרונותיה? איך תוכל לומר שמפלגת העבודה אינה פועלת על פי פרגמטיזם קר, האומר — איפה שאפשר להוריד כסף — תוריד. תוריד מגימלאים, תשיג כמה גרושים. שר האוצר פוגע באוכלוסיה שאין לו עניין בה. קשישים, נכים. מי שעומד מאחורי מודעי זה רק ראש הממשלה. חבריו במפלגה לא עומדים לצידו, אבל פרס — כן".

קיסר אמר עוד: „התקציב שהביא לנו שר האוצר הוא אחיזת עיניים. הולכת שולל. הוא טומן בחובו שנה נוספת של אבטלה גדולה. הממשלה הזאת עוד תראה שהתוכנית הזו לא תחזיק מעמד. לחצים מלמטה ומלמעלה ימוטטו אותה. גם ראש הממשלה, פעם עוד היה מסתובב במפעלים ואומר — לא נורא. היום הוא כבר אומר שהאבטלה תהרוס את התוכנית. דבר אחד ברור: אין ערך לתוכנית כלכלית אם אין פרנסה לבני־אדם. מה יעזור לבן אדם שהורדת לו אינפלציה ואין לו פרנסה?"

קודם התפיסה — לא האיש

„יש מפלגות שבהן האיש, אישיותו ומחשבתו הן מוקד המפלגה", אמר קיסר. „אנחנו מאז ומעולם לא ראינו באיש את העיקר. ראינו קודם כל את התפיסה החברתית־פוליטית. ראש הממשלה חייב לומר: אני לא הולך להמשך התוכנית בלי להבטיח צמיחה. כמו שידעה הממשלה להעמיד לפעמים על חודו של תער מהלך מדיני — על אחת כמה וכמה יש לעמוד על נושאים כלכליים וחברתיים. אבל פה פתאום אנחנו מתגמשים. אפשר אבטלה, אפשר לפגוע בבריאות. פתאום אנחנו מאד פרגמטיים. אסור שהחברים בתנועה ילכו „באופסייד" כדי להיות בסדר עם כולם. פוחדים להיות מזוהים עם מחנות. ואני אומר — מי שישתוק נושא עוונו. אין תנועת עבודה עם אבטלה".

השתדלו לא להזדקק

קיסר אמר כי ראש הממשלה מדבר על אינפלציה של 0, ואומר — „מעולם לא שיבחתי אפסים כמו היום". „ואני אומר", אמר קיסר — „הוא כנראה יודע מה שהוא אומר". קיסר אמר, כי מתחת לאפנו חלה מהפכה שקטה. מדינת ישראל שהיתה לה מערכת בטחון סוציאלי מקיף לתפארת — מפתחת תפיסה חדשה. שר האוצר, אמר קיסר, לא מקבל את תפיסת מפלגת העבודה בדבר מערכת בטחון סוציאלי מקיף, אבל משתמש בתמיכת מפלגת העבודה ופרס — למימוש מטרותיו.

„הדרך היחידה לחיות במדינה הזו", אמר קיסר, „היא אם אתה ואשתך עובדים, ואל תעשו ילדים ותשתדלו לא להזדקק. זו התפיסה החדשה". קיסר גם מתח ביקורת חריפה על הפגיעה בקצבאות הילדים, בביטוח לאומי, בקופת חולים, בקרנות פנסיה, בהכשרה מקצועית, במועדוני נוער. „מקצצים מהפרוטות, מהשוליים. אבל את מס היסף הוא מבטל. אחוז או שניים על ספקולציות בבורסה היו מכסים את כל הקיצוצים".

קיסר חזר והתייחס בדבריו לראש הממשלה, שנותן גיבוי למדיניות כלכלית הסותרת כליל את מצעה של מפלגת העבודה.

דבריו של קיסר נעלו את ועידת הנגב — ועידה מחוזית מכינה לקראת ועידת מפלגת העבודה שתתקיים במאי. בוועידה ישתתפו ראשי מועצות וראשי מועצות פועלים חברי מערך מבאר שבע, דימונה, ירוחם, ערד, אופקים, מצפה רמון ואילת. בדברי כל משתתפי הוועידה חזרו אזהרות שעליית האבטלה בעיירות פיתוח מהווה חבית חומר נפץ.

לדברי השר יעקבי שדיבר גם הוא בוועידה, יחזור שכר הנטו הממוצע במשק החל מאפריל '86 לרמתו ערב התוכנית הכלכלית.

יעקבי אמר, כי השכר יעלה במסגרת עידכון מדרגות המס, וגם כתוצאה מירידת האינפלציה. הוא אמר גם, כי נטל המיסים מתחלק כעת באופן שווה יותר מבעבר בין שכבות הציבור. „הגדלנו את הנטל על חברות ועצמאים ב־750 מיליון דולר" אמר.

חודשו היחסים עם חוף השנהב שגרירים יוחלפו בהקדם האפשרי

היחסים הדיפלומטיים בין ישראל לבין חוף השנהב באפריקה כוננו מחדש אתמול בצהריים, עם פירסום הודעה רישמית משותפת על כך בירושלים ובאבידג'אן.

סגן ראש הממשלה ושר החוץ יצחק שמיר הודיע על חידוש היחסים בין שתי המדינות במסיבת עיתונאים מיוחדת שהתקיימה בירושלים. כה ברך על החלטה זאת של שתי הממשלות, העתידה לפתח ולהעמיק את שיתוף הפעולה בין ישראל לבין חוף השנהב. שמיר אמר, כי שמעון אגור נתמנה לתפקיד ממונה על שגרירות ישראל באבידג'אן, והודעה על כך כבר נמסרה למשרד החוץ של חוף השנהב.

בהודעה הרשמית המשותפת נאמר: „ממשלת הרפובליקה של חוף השנהב וממשלת ישראל, מתוך רצון לפתח קשרי ידידות ושיתוף פעולה, החליטו לכונן יחסים דיפלומאטיים ביניהן החל מיום 12 בפברואר ולהחליף שגרירים בהקדם האפשרי". על ההודעה התומים סימון אקה, שר החוץ של חוף השנהב, ומר יצחק מירבי, נציג ישראל באבידג'אן. ענייניה של ישראל בחוף השנהב התנהלו בלשכה מיוחדת של נציג ישראלי בתוך שגרירות בלגיה באבידג'אן, במשך יותר מ־12 שנות ניתוק היחסים הדיפלומטיים הפורמליים ביניהן, לאחר מלחמת יום הכיפורים.

(עתים)

„נס כלכלי" ברצועת עזה

[illegible]

בהלת שווא בארה"ב מ„טיילנול"

מאת חנה אייש־הורביץ

ניו־יורק. — דייאן אלרוט, מזכירה בת 23, מהעיירה פיקסקיל במדינת ניו־יורק, נמצאה מתה בביתו של ידידה, לאחר שבלעה שתי כמוסות של התרופה הנפוצה להרגעת כאבים „טיילנול".

בבדיקה לאחר המוות נמצאו בקיבתה עקבות של טיילנול ושל רעל הציאניד וכדומה נמצאה כמות גדולה של ציאניד.

בבקבוק של התרופה נמצאו עוד שלוש כמוסות שהכילו כמות גדולה של ציאניד.

סופרמרקטים ובתי מרקחת בכל ארה"ב הורידו את התרופה מעל מדפיהם ואזרחי ארה"ב הוזהרו על ידי השלטונות משמוש ב„טיילנול" עד לבירור הסיבות להרעלה.

אולם חקירת מקרה המוות קיבלה אתמול תפנית, לאחר שהחוקרים הגיעו למסקנה שהרעל לא הוכנס לכמוסות בתהליך הייצור, אלא רק לבקבוק שמתוכו קיבלה דיאן את התרופה — והחקירה מתמקדת עתה בשאלה, האם היה כאן מקרה של הריגה.

בקרוב תוגש ההצעה לשינוי סולם השכר של משרתי הקבע

מאת אבי בניהו, כתב „על המשמר"

הרמטכ"ל רא"ל משה לוי וקציני צה"ל יציגו בקרוב בפני ראש הממשלה את הצעתם המגובשת בדבר שינוי בסולם שכרם של אנשי צבא הקבע.

עיקר ההצעה מדברת על ניתוק שכרם של אנשי צבא הקבע משכרם של אנשי המשק האזרחי. זאת כאשר שר הבטחון יחליט בעצמו על סולם השכר בין אנשי הצבא, מתוך תקציב בטחון מוגדל בהתאם. הרמטכ"ל וראש אכ"א נפגשו כבר לשיחה מקדימה בנושא זה עם רה"מ, שר האוצר ומזכיר ההסתדרות. אם יקבל רה"מ את ההצעה הסופית היא תובא לאישור הממשלה. בצה"ל מקווים כי שינוי השיטה יביא לשיפור שכרם והרגשתם של משרתי הקבע.

ראש אכ"א האלוף מתן וילנאי בודק עתה גם את קיפוחם של אנשי צבא הקבע המתגוררים עם משפחותיהם בעיר אילת.

המטה הכללי של צה"ל ביקר ביום ב' באילת ובשיחה עם ראש העיר רפי הוכמן הסתבר, כי משפחות אנשי הקבע לא זוכים להקלות במיסים כמו יתר התושבים. הרמטכ"ל הביע פליאה נוכח העיוות והורה לבדוק את העניין.

יעקבי: בקרוב — הצעת חוק לשינוי שיטת הבחירות

„למפלגת העבודה — מחוייבות לקדם נושא שינוי שיטת הבחירות והמעבר לשיטת בחירות איזורית־יחסית, והיא תעשה זאת", אמר שר הכלכלה והתיכנון גד יעקובי, העומד גם בראש ועדה קואליציונית לשינוי שיטת הבחירות.

כבר עתה, ציין השר, התומים כ־50 ח"כים על הצעת החוק שתוגש בקרוב לכנסת.

המשטרה החלה לזמן עורכי עיתונים ל„תישאולים"

מאת אבי בניהו, כתב „על המשמר"

סגן ניצב אמנון שאלתיאל החוקר בימים אלה את כתבי המשטרה בתוקף החשדות נגדם על הפרת חוק הסוביודיציה החל השבוע לזמן אליו גם את עורכי העיתונים היומיים. על פי פקודת מועצת העיתונות ולפי הנהוג, עורכי העיתונים הם אלה אשר אחראים על הידיעות המתפרסמות בעיתוניהם. לפי שעה לא ברור כיצד מוגדרת פגישתם של העורכים עם החוקר. האם זו חקירה רשמית? תישאול או סתם שיחה. מרבית כלי התקשורת העיתונאיים לענייני משטרה והעורכים מואשמים בעבירה על חוק הסוביודיציה, לחלקם מיוחסת פרסום שמות חשודים.

בסיום החקירה יעביר סנ"צ שאלתיאל את חומר החקירה ואת ממצאיו לידי המפקח הכללי של המשטרה ובהמשך ליועץ המשפטי לממשלה. היועץ המשפטי הוא שיחליט אם להגיש כתבי אישום נגד הנוגעים בעניין.

אנשים ואירועים

מכתבים לעגניים מגרמניה בעקבות הקרנת סרטי התעמולה של הרייך

מכתבים מגרמניה, שבהם הובעה התנגדות לקיום הכינוס הבינלאומי על הסרטים הנאציים באוניברסיטת בר אילן, הגיעו בימים האחרונים [illegible] המארגנים.

הידיעה על הכינוס פורסמה בעיתונות הגרמנית, ובחוגי [illegible] מרגישים במכתביהם, כי הסרטים הנאציים תאירו „בדיוק" את [illegible] כן „רוח הכינוס נגד סרטים אלה אינה תואמת את המציאות".

אתמול הוקרנו בכינוס שני הסרטים האנטי יהודיים [illegible] ה„רוטשילדים". בשני הסרטים לועגים ליהודים, לשפה [illegible] ולאופי הבורגני שלהם.

(עתים)

כבודו האבוד של הרמב"ם

ראש עיריית טבריה יגאל ביבי (מפד"ל) קרא אתמול במכתב ליו"ר הכנסת שלמה הלל לחזור בו מהחלטה שלא להעלות בישיבת כנסת חגיגית את זכרו של הרמב"ם שהשנה מלאו 850 שנה להולדתו.

במכתבו ליו"ר הכנסת מזכיר ביבי שלפני 50 שנה ידעו נכבדי [illegible] המדינה בדרך לכבד את זכרו כראוי. סוקולוב אוסישקין [illegible] היישובים בארץ קיימו בטבריה ישיבה חגיגית לזכרו של הרמב"ם [illegible] פילם" צילם שעה וחצי סרטונים מהטקס. העתונות היתה מלאה [illegible] עמודה על הרגליים. לא ייתכן כועס ביבי במכתבו, שבספרד הוכרזה [illegible] הרמב"ם ויו"ר הכנסת מתנגד להעלות את זכרו בישיבת כנסת חגיגית.

„אני קורא ליו"ר שלמה הלל לשקול שוב את צעדו ולחזור בו מהחלטתו", כותב ביבי.

מירה יעף

נשיא על צוקים

הנשיא חיים הרצוג ניסה כוחו אתמול בספורט ה„סנפלינג" — ירידה ממצוקים בעזרת חבלים. הרצוג ירד בחבל מאחד ממצוקי דרגות [illegible]

הנשיא החל אתמול בסיור בן יומיים לאורך מושבי בקעת הירדן, אתמול פתח את הסיור בביקור במושבים ורד יריחו, אלמוג, ובבית ספר שדה במצוקי דרגות.

בבית ספר השדה, קיבל הנשיא הדרכה בת שתי דקות מאחד המדריכים, קשר לגופו חבלים, והשתלשל מהצוק. מחר ימשיך הנשיא בביקורו בישובים דרומיים יותר, וייפגש גם עם עובדי מפעלי ים המלח.

שלי יחימוביץ'

צוותי הצלה מחלצים את דין פלאט שמטוסו חד מנועי נלכד בין כבלי עמודי מתח גבוה בקליפורניה. האיש היה לכוד במשך 4 שעות בגובה 40 מטרים עד שחולץ (תצלום: אי. פי)

„שכנעו קצינים מבני הקיבוצים להמשיך לשרת"

על התנועות הקיבוציות להגביר את מאמצי השכנוע וההסברה בקרב הקצינים הצעירים בני הקיבוצים, כדי לשדלם להמשיך לשרת בקבע – אמר אלוף פיקוד הצפון אורי אור בפגישה עם חברי קיבוץ יחיעם. אלוף הפיקוד אמר שקשה לשכנע את הטובים להמשיך לשרת בצה"ל בתנאים קשים, כאשר החומריות נהפכה לסמל של החברה הישראלית. אלוף הפיקוד הוסיף שתמיד היה קשה להשאיר את הטובים בצה"ל, אולם הקושי גבר בתקופה האחרונה, כאשר גיבור הוא מי שעושה הרבה כסף ושוהה בטיול ארוך בחו"ל. לדברי אלוף הפיקוד גובר הקושי לשכנע צעירים להמשיך שרות קבע מעבר לדרגות מ"פ, אולם הוסיף שגם בדרגות אלה לא קל לשכנע את הטובים להמשיך לשרת. לדברי אלוף הפיקוד על התנועות הקיבוציות לשכנע את בניהן ששרות צבאי הוא לא עיסוק אלא שליחות, כפי שמאז ומתמיד נחשב בעיני ההתיישבות העובדת. לדבריו הדבר רק יוסיף לבני הקיבוצים ולתנועות הקיבוציות.

יהודה צור

ילדים מתאבדים ביפאן בגלל לחץ בחינות

טוקיו. – תלמיד בית־ספר ביפאן בן 15 שפחד מפני כשלון בבחינות כניסה לבית־הספר התיכון תלה עצמו בחדרו בביתו.

הנער השאיר הודעה: „אין לי אמון ביכולתי לעמוד בבחינות הכניסה לבית הספר התיכון". הוא תלה עצמו בחגורת ג'קט הג'ודו שלו.

מותו של התלמיד הזה הוא רק האחרון בשרשרת של התאבדויות ילדים שכולן קשורות בלחצים חזקים של בחינות שילדי יפאן נדרשים לעמוד בהן במערכת החינוך.

המשטרה מסרה, כי הוריו של הילד שהתאבד וגם מוריו לא ידעו דבר על דאגותיו בקשר לבחינות הכניסה לבית־הספר התיכון. הם אמרו כי הנער היה ידוע כילד רציני ושקדן שנוסף על לימודיו חילק עיתונים בבתים לאחר שעות הלימוד בבית־הספר.

בינתיים נודע מעיר הסמוכה לטוקיו כי ילדה בת 14 נפצעה כאשר קפצה מחלון הקומה השלישית בנסיון התאבדות על רקע דומה. (ערד)

„היום": המשטרה דולפת, התקשורת נרטבת

מישחקים בשוטרים וכתבים

סנ"ץ שאלתיאל „משכיב עיתונאים על הקרשים" כדי שיסגירו את מקורות המידע מהם שאבו. עדיף היה שיחפש קודם אצלו בבית

מאת אפי לנדאו

משרד מסוים במטה משטרת מחוז תל־אביב הפך, בשבוע האחרון, למעין „עליה לרגל" לעיתונאים — כתבים לענייני משטרה ובתי־משפט. אתמול התבשרנו שגם עורכי העיתונים זומנו ל„עליה לרגל" זו — לא לחקירה רשמית אלא לתישאול.

ה„נווה" היושב במשרד זה הוא סגן־ניצב אמנון שאלתיאל, ראש מפלג פשעים ביחידה לחקירת פשעים חמורים במשטרת ישראל. למעשה, חוקר הפשעים הבכיר במשטרה — מי שמוסמך לכך — חוקר את הפושעים הבכירים שמדינת ישראל ידעה מעודה — העיתונאים.

מידע על החקירה פורסם כבר ב„על המשמר" ובעיתונים אחרים. שאלתיאל חוקר אם היתה עבירה על חוק הסוביודיציה בדיווחי העיתונאים על חקירת רצח התיירת מלה מלבסקי. עוד רוצה המשטרה לדעת, אם הפרו העיתונים צו איסור פירסום על זהותה של „[illegible]", החשודה אביבה גרנות, ומי הדליף לעיתונאים את המידע בנושא זה.

„הסגנה" הזו — משטרה חוקרת עיתונאים — בעלותה כבר על הבמה הציבורית. אך הפעם היא נצטרפה למסכת ארוכה, בת מספר שנים, של התקפות מצד גופים ציבוריים על אמצעי התקשורת בארץ. היקף החקירה וכמות הנחקרים משווה לעניין נופך של פגיעה ממשית בחופש העיתונות ובדמוקרטיה בכלל. לא פעם עיתונים ועיתונאים עשו חשבון־נפש לגבי הפירסומים בפרשת יערי. זו זכותם ואולי גם חובתם. אולם, לאחר שהמערכת המשטרתית החלה לעשות את חשבון־הנפש של העיתונות, הצטרפה גם המשטרה לחגיגה. יתכן עלה שכבר החלו לרדוף אותה — מה יהיו של מלתפוס עליה טרמפ?

לגלות המדליפים

נושא החקירה הראשון מעורר גיחוך. אם עברו עיתונאים ועיתונים על חוק הסוביודיציה, יימצאו לכך הוכחות מודפסות שחור־על־גבי־לבן, על עמודי העיתונים. סנ"ץ שאלתיאל יכול להוציא את גזרי העיתונים מתוך תיקיו, להגישם לפרקליטות, וזו תחליט אם להגיש כתבי־אישום בבית־המשפט אם לאו.

כ"ל לגבי ההפרה של צו איסור הפירסום. השאלה אם היתה, מודפסת בעיתון, ואפשר להגיש כתבי־אישום נגד העיתונאים בלי לחקור אותם. משמע, מטרת החקירה, לאמיתו־של־דבר, לגלות מי הדליף לעיתונאים את המידע שפירסמו.

חלק נכבד מהמידע שמפרסמים העיתונים, בכל עניין שהוא, מבוסס על הדלפות או ציטוט "OF THE RECORD" — לא לייחוס. חלק מההדלפות שפורסמו גרמו, לטענת הממשלה או המשרדים הנוגעים בדבר, נזק מדיני או בטחוני ולא פעם נפתחה חקירה לגלות את זהות המדליפים. היו שדרשו בעבר להפעיל את שירות הביטחון הכללי למען תיפסק מכת ההדלפות מישיבות הממשלה וועדת החוץ והביטחון.

אולם, כל עוד מדובר בהדלפות שאינן ממשטרה, מעולם לא ניתנה הוראה למשטרה או לשירות הבטחון הכללי, לחקור עיתונאים על מקורות המידע שלהם. מעולם לא הוגש, בעניין זה, כתב־אישום נגד עיתונאי. וזאת, אף־על־פי שהחוק [illegible] אותו לגלות את מקורותיו, אם נשאל על כך בבית־המשפט.

למעשה, התקדימים היחידים שעומדים לנגד עיניו של סנ"ץ שאלתיאל, הם חקירת העיתונאים על הדלפות מהמשטרה בשנים האחרונות, כשבמרבית המקרים הוא עצמו כיהן כחוקר. עובדה זו אומרת דרשני. לכל מדריך של המשחק מוכנים מאליהם. תפקידו של העיתונאי לאסוף מידע ולספק אותו לציבור. הוא מוגבל בפירסום מידע הנוגע לבטחון המדינה וכן בנושאים שונים הכלולים בחוק הצנזורה הצבאית. למרות שאינו סותר צווי איסור פירסום של בתי המשפט או את חוק הסוביודיציה. מלבד זאת, אין הגבלות חוקיות על פרסום מידע בעיתונים.

אם חברי הממשלה או אישים אחרים אינם מעוניינים בפירסום מידע מסוים, עליהם לשמור על מוצאי־פיהם או על מוצאי־פיהם [illegible] ואם הם אינם מצליחים לעשות זאת — תמיד נתונה בידם האפשרות להגיש תלונה במשטרה ולהזמין את סנ"ץ אמנון שאלתיאל למשרדם, כדי למצוא את המדליף או המדליפים.

המשטרה, מסתבר, שכל דבר שיאמרו עלול להפלילם בבית־המשפט — ומרבית החקירה מכוונת אל השאלה: מי הדליף להם את המידע. בשאלה הזו, עיתונאי אינו יכול להיות חשוד. מי שעבר על החוק, או על תקנות המשמעת של המשטרה, הוא המדליף ולא העיתונאי. האם יש למשטרה הזכות לחקור עיתונאים כחשודים על דבר שלפי החוק אינם יכולים להיות חשודים בו?

שיטות חקירה תמוהות

גם דרך החקירה של שאלתיאל מעוררת תמיהות. לחוקרי המשטרה הזכות להשתמש בשיטות חקירה שונות ומשונות. כולל נסיונות לדובב חשודים באמצעות מידע שקרי, כמו: „הנחקר השני אמר עליך כך וכך..." וכו'. שיטות חקירה אלה אינן זוכות בדרך־כלל לפירסום. אולם עתה חוקר סנ"ץ שאלתיאל עיתונאים, ומכיוון שאף אחד מהנחקרים לא הובא עדיין בפני שופט, לא חל על החקירות חוק הסוביודיציה והן מותרות לפירסום.

כותב שורות אלה „תושאל" ראשון מבין העיתונאים על רשימה שפירסם בנושא במסגרת המדור „קשר כפול" (31.1.86). לאחר מכן, כאשר נחקרו אחרים, צוטטו מפיו דברים עליהם, שלא היו ולא נבראו אלא בדמיונו של סנ"ץ שאלתיאל.

פן שני של החקירה: שאלתיאל מנסה לשכנע עיתונאים „להודות" שלא קציני משטרה הדליפו אלא היו אלה עורכי־הדין של החשודות ברצח. במקרה אחר נאמר לכתב, שהוא יכול להסיר את החשד מהרבה קציני משטרה אם יודה שעורכי־הדין הדליפו. האם מטרת החקירה היא למצוא מי הדליף מבין שורות המשטרה או לנקות את קציני המשטרה מכל חשד? נראה לי, שסגנון השאלות וכיוונן מוביל אל המסקנה השנייה, וזו עוד נקודה לזכות הטוענים שאסור למשטרה לחקור את עצמה.

תנ"ץ שאלתיאל מוכר כחוקר טוב. סבר פניו נעים, אינו לובש מדים, הוא משרה אווירה נינוחה על החקירה. אחד הכתבים הפליליים הוותיקים סיפר לי, כי בחקירתו הראשונה על־ידי שאלתיאל, לפני מספר שנים, הוא הצליח „להשכיב אותי על הקרשים". באותו מקרה הצליח שאלתיאל להוציא את שם המדליף מפי הכתב, בלא שזה התכוון לכך.

אולם, יכולתו של החוקר בחקירת עיתונאים אינה הנקודה העיקרית. השאלה, אם במימשל תקין, האמון על עקרונות הדמוקרטיה וחופש העיתונות, יש בכלל מקום לחקור עיתונאים שאינם חשודים בביצוע עבירה כלשהי. המשטרה, כניגוד לגופים ממשלתיים אחרים, סבורה שכן. על היועץ המשפטי לממשלה להעמיק בסוגייה זו ולפרסם את חוות־דעתו.

ראש דסק לענייני היום: לוי מורב
עורכת אחראית של עמודי הפנים: עמית אנטר

פרשת יערי/גרנות הושיבה גם את התיקשורת על ספסל הנאשמים. (צילום: אנדרה ברוטמן)

„עבריייני" העט והמקרופון

המדליפים לא ייחשפו, אך חופש העיתונות עלול להיפגע ■ עיתונאים מביעים דעה על חקירת עמיתיהם, החשודים בעבירה על חוק הסוביודיציה

מאת רונית מורגנשטרן

החקירה הסיטונית של כתבים לענייני פלילים ומשטרה, הנחשדים בעבירה על חוק הסוביודיציה, מתברר כי המטרה היא בעצם חשיפת מקורות הדלפה בתוך המשטרה. החקירה מעוררת תגובות זעם בקרב העיתונאים, ואנשי התקשורת עימם שוחחתי רואים בחקירה סכנה לחופש העיתונות. אך יש גם מי שמרים גבה בתמיהה.

כעסם של מי שהרשו לעצמם פרסומים פרועים בפרשה זו, נראה לפעמים מיתמם. עבירה על חוק הסוביודיציה נעברה כאן. חוסר הנכונות של עיתונאים מסוימים להכיר בזכות המשטרה לחקור בעניין מעידה, כי הם אינם מקבלים על עצמם את הסיכון המקצועי הכרוך בעבודתם. עיתונאי מוכן גם לשבת בבית־סוהר כדי להגן על מקורות המידע שלו.

כך סבור נחום ברנע, עורך השבועון „כותרת ראשית": „בכל הקשור בפרשת חווה יערי, העיתונות טובלת ושרץ בידה. חלק מהעיתונאים כתבו דברים שאני מקווה שהם מתחרטים עליהם. כך גם לגבי כל עורכי עיתוני הצהריים, שאני מקווה שגם הם מתחרטים על דברים שפירסמו. מאוחר יותר בא התהליך המוכר כהבאה רטרואקטיבית על חטא. אמרו שלא יפה שהמשטרה מדליפה ובעצם זרקו על המשטרה את האחריות להדלפה. כלומר, העיתונות היא שדחפה לחקירה, על־ידי כך שהיסבה את תשומת הלב לכך שהמשטרה מדליפה. זכותם של העיתונאים לסרב לגלות מקורות מידע. זה מעוגן בתקנון האתיקה המעודכן של עיתונאי ישראל. העיתונות לא חסינה מחקירה. אלא שהעיתונאים צריכים להגן על מקורותיהם. אך הם צריכים גם להיות מוכנים לשבת בבית־סוהר למען ההגנה הזאת. אז מה הבכי הזה עכשיו? זה הרי זה חלק מהסיכון המקצועי".

משה נגבי, עורך חדשות והתוכנית המשפטית „דין ודברים" בקול־ישראל: „איני סבור שיש צורך בחקירה משטרתית. הרי ברור שהיתה עבירה על חוק הסוביודיציה. חוק הסוביודיציה הוא כל־כך רחב על פי ניסוחו האחרון, שהוא קובע שמהשעה ה־48 לחקירה אסור לפרסם שום דבר בקשר לחקירה חוץ מהמדובר בבית המשפט. אז מה הצורך בחקירה המשפטית? הם צריכים פשוט לקחת את הידיעות מהעיתונים ולהגישם לבית המשפט, כי ברור שנעשתה עבירה. אמנם זהו חוק אבסורדי, כי למעשה הוא לא מאפשר לפרסם דבר, אבל גם לחוק גרוע צריך לציית.

עבירה שולית

„כל הפרשה הזאת מעוררת תמיהות. העילה לחקירה היא הדלפות במשטרה. אין ספק שמשטרה לא יכולה לנהל חקירת רצח יעילה עם הדלפות בסדר גודל כזה. כלומר, הפרשה שווה חקירה פלילית, אבל צריך לחקור את מי שהדליף ולא את מי שקיבלו את ההדלפות. אגב, שוטר מדליף צפוי לשלוש שנות מאסר והעמדה לדין בבית־דין משמעתי של המשטרה. אם נשווה את חומרת המעשה שלו למעשה של העיתונאי, יכול להיות ששניהם עברו על החוק, אבל חומרת העבירה של העיתונאי היא שולית. קל יותר להיטפל לעיתונאים כי הם חתומים על הכתבות שלהם. המדליפים אינם חתומים על ההדלפות שלהם. וזמיר עצמו אמר, שכאשר מדובר בחופש העיתונות וכחופש הביטוי לא צריך למהר להפעיל את המשטרה והחוק, אלא כשהפרת החוק כתוצאה מהפרסום המסוים היא מסוכנת.

„אם מאמצים את הגישה הזאת באופן עקרוני, צריך לבדוק אם הפרסומים האלה אמנם מסוכנים ומצדיקים את הפעלת החוק. ברור שיש סתירה בין החוק לבין החובה המקצועית של העיתונאי. במקרה זה בוצע מעשה רצח — ברוטאלי ולציבור יש רצון לדעת. לא העיתונאי צריך לעשות את הסלקציה מה טוב לחקירה ומה לא. מבחינה האתיקה המקצועית הוא חייב לדווח.

„לגבי חופש העיתונות, זה מצטרף לעוד כמה דברים, שיגרמו לכך שהעיתונות תחשוש לעסוק בחשיפות פליליות. זה מצטרף לחוק לשון הרע הדרקוני שלנו, שהוא היותר דרקוני בעולם הדמוקרטי, ולחוק איסור פרסום שמות חשודים שרוצים לחוקק. לציבור יש אינטרס וזכות לדעת, והפרסום הוא גם ערובה לכך שהחקירה לא תימרח ולא תטושטש".

הסכנה: שיתוק עיתונאים

לוי יצחק הירושלמי, סגן עורך „מעריב": „בכל העולם נהנים עיתונאים מהדלפות, אז מה פתאום לחקור עיתונאים במשטרה על מקורות ההדלפה ומדוע נזכרה המשטרה מאוחר כל כך? אני חושב שלעיתונות, בחלקה הגדול, היו חריגות וחריקות בנושא הזה, אבל אני מניח שהעיתונאים לא המציאו את הדברים מדמיונם. אם היו חריגות, אז צריך לתת למועצת העיתונות לטפל בכך ולא למשטרה. מדברים כל הזמן על כך שמועצת העיתונות צריכה להיות יותר ערנית, פסקנית, מסקנתית ונחרצת לגבי שמירת כללי האתיקה והאמינות של העיתונות. זו השעה להעמיד במבחן את מועצת העיתונות.

„ולעצם החקירה המשטרתית של עיתונאים. עיתונאי בראש ובראשונה הוא אדם וכאדם הוא יכול גם לטעות, אבל אני שולל חקירה בנושא של הדלפות משטרתיות ואחרות, כי יעמידו עיתונאי לחקירה, הדבר יהלך אחריו כצל. זה עלול לכבול את ידיו בטיפול בנושאים אחרים, החשובים מאוד לידיעת הציבור, מתוך פחד.

„מבחינה מהותית אני מזהיר מפני חקירת עיתונאים במשטרה — לעולם אין יודעים איך היא תתנהל, באיזה עניין וכיצד תיגמר".

יוסי קליין עורך „חדשות": „ברור שאני לא שמח על החקירה. לדעתי היא מגוחכת. המשטרה יודעת שהיא לא תשיג מהעיתונאים את שמות המדליפים ולא נראה לי שהם יהיו עד כדי כך טפשים להושיב כתבים בעניין הזה בבית־סוהר. לגבי שיתוף־פעולה אפשרי בין מערכות העיתונים בנושא הזה, לא אני הכתובת. לא שותפתי בנושאים אחרים, אז למה שישתפו אותי עכשיו".

האגודה תתמוך

יונה שימשי, מזכ"ל אגודת העתונאים

(המשך בעמוד 12)

החקירה

מאת אבי בניהו

מדינת ישראל נגד הכתב לענייני משטרה. כבר בבוקר יום ראשון ציפצף אצלי ה„ביפר". „סגן ניצב שאלתיאל מחפש אותך דחוף", בישרה הודעה. מיהרתי לטלפן וידעתי במה המדובר. מתוך שלושת הניחושים שהקצה לי שאלתיאל בטלפון - הצלחתי כבר בפעם הראשונה לדעת לשם מה הוזמנתי.

כתבי המשטרה בתל־אביב זומנו כולם לחקירה רשמית אצל סגן־ניצב אמנון שאלתיאל. הכתבים המשטרתיים והכתבים לענייני משפט, שכיסו את פרשת רצח התיירת מלה מלבסקי ואת מעצרן של חוה יערי ואביבה גרנות, חשודים במעבר על סעיף 71 לחוק בתי המשפט (חוק הסוביודיציה).

תפקיד „חסוי"

סגן ניצב שאלתיאל, קצין חוקר בכיר ביחידה לחקירת פשעים חמורים, מונה ל„חוקר העיתונאים" במינוי מיוחד של המפקח הכללי. המינוי – על פי בקשתו של היועץ המשפטי לממשלה, שמתח ביקורת קשה על הפירסומים בתקשורת בפרשה זו. וזמיר מבקש תשובה לשאלה: „כיצד הגיעו אל כלי התקשורת ידיעות בנוגע לחקירת הפרשה, שלא נמסרו במסגרת ישיבה של בית המשפט". בקטע הזה בדיוק מצטרף לתמונה תפקידו ה„חסוי" של שאלתיאל. אין זה סוד כי שר המשטרה, המפכ"ל והקצונה הבכירה תשמח ללכוד באותה הזדמנות גם מדליפים מהמשטרה.

– „אני סבור שאין מדליפים מהמשטרה, אבל אם ישנו אחד כזה, נתפוס אותו והוא ישלם בשביל כולם", התבטא בשבוע שעבר קצין בכיר מאוד במשטרה.

וכך לאחר ייעוץ משפטי קצר, התייצבתי אתמול בבוקר אצל הזימנאי במשטרת מחוז תל־אביב. למשטרת המחוז לא נכנסים חופשי, מפקד המחוז ניצב עמיד הוציא הוראות בנושא, הזימנאי מתקשר לסנ"צ שאלתיאל. זה יורד מקומה ג', מקבל את פני בחיוך לבבי ומוביל אותי אל החדר הקטן שהוקצה לו לצורך תפקידו החדש. החקירה אצל שאלתיאל מתנהלת באווירה נינוחה ולבבית. מציע קפה, שואל אם לא יפריע לי העישון שלו. אדם נחמד עם תפקיד לא סימפטי.

אין תגובה!

שאלתיאל מודיע לי כאשר מתחילה החקירה הרשמית. שם. כתובת. מקצוע (חקלאי/עיתונאי). הוא מודיע לי שאני חשוד לכאורה במעבר על חוק, שהעונש המירבי לגביו הוא שנת מאסר אחת!

– „אינך חייב לומר דבר. אולם כל מה שתגיד יירשם ויוכל לשמש ראיה נגדך בהליך משפטי". חתימה ראשונה. אחר כך הוא קורא לי את סעיפי החוק ומבקש את הבנתי. חתימה שניה.

– „האם ידוע לך שעברת על החוק?" הוא שואל.

– „המשפטנים המוסמכים ישיבו על כך" עניתי. סנ"צ שאלתיאל שולף לקט של גזירי עתונות מ„על המשמר" בפרשת חוה יערי. חלק מהקטעים מסומנים בדיו צהובה לשם הבלטה. ניכר עליו שקרא היטב כל מילה שנכתבה. השאלות חוזרות על עצמן בכל גזיר עיתון.

סנ"ץ שאלתיאל: האם אתה כתבת קטע זה?

תשובה: אם חתמתי עליו, אז כתבתי אותו.

האם כתבת אותו לבדך או שנעזרת בסוכנויות ידיעות?

– בחלק מן המקרים, על פי שיקול העורך, מצורף קטע של סוכנות ידיעות.

משאתה כותב „יתכן", האם זו ספקולציה שלך או שמא מידע שקיבלת?

– אין תגובה.

נאמר לי שחלק מהעיתונאים קיבלו מידע מ... האמנם?

– אין תשובה, וחוזר חלילה.

אחר־כך הוא שואל מי עורך היום את „על המשמר".

– „סבר פלוצקר? אני זוכר מאמרים כלכליים טובים מאוד שהוא כתב"...

שעה לאחר מכן זומן גם עורך „על המשמר" לחקירה אצל שאלתיאל. עורכי העיתונים הם אלה שבסופו של דבר אחראים על שנכתב בעיתוניהם.

החקירה הראשונה בחיי נמשכה כ־30 דקות. „מדינת ישראל נגד אבי בניהו" לא ברור אם יוגש כתב־אישום כאשר יקבל לידיו היועץ המשפטי את חומר החקירה. דבר אחד ברור, המשטרה מעסיקה לפחות שני קציני חקירות מעולים במעט לשווא. גם אם ישנם מדליפים במשטרה, הם יישארו „חסויים". בדיוק כשם שקיימת שבועת השוטר, ישנה שבועת העיתונאי. מקור לא חושפים.

לנצח בקרב, להפסיד במלחמה

מאת ישראל זמיר

ההמתנה לבואו של אנטולי שצ'רנסקי, כמו לכל אירוע עיתונאי, מחייבת המתנה ארוכה. שעות של שיחות בין עיתונאים, כשהכל עורכים ספקולציות, האם יצא מן המטוס עם כיפה על ראשו? האם מבצע „אביטל טורס" הגיע לסיומו ומעתה יישבו לבטח בארץ ציון, או שמא, זמן קצר לאחר בואו, יצטרף אנטולי למאבק ויתחיל, יחד עם אביטל, לנוע בעולם הגדול ולהאבק למען אסירי־ציון נוספים?

אנטולי שצ'רנסקי יצא מן המטוס ללא כיפה, עייף, נבוך, המום, כמעט מסונוור מקבלת הפנים הנלהבת. רבים מחברי הממשלה והכנסת באו להקביל את פניו. אנטולי שצ'רנסקי שייך לכל עם־ישראל, הבן האובד ששב מן הכפור. לא הבחנתי בין מקבלי פניו. לראובן לכי, כחברי הכנסת מטעם מפ"ם. חיפשתי אותם נואשות. שאלתי עיתונאים. איש לא פגש בהם. האם הקרב על יהדות בריה"מ אבוד מראש? האם העובדה שהככר וההמונים הרבים, רובם חובשי כיפות, צעירי ישיבות, פירושה שיהדות בריה"מ פונה לדת? האם נישאר עם תריסר יוצאי בריה"מ בקיבוצי התנועה ותו לאו? לא ראיתי בין מקבלי הפנים משלחות של קיבוצים (ואולי היו כמה ולא הבחנו בהם ואני מתנצל מראש) אף לא ראינו את חניכי השומר־הצעיר בחולצותיהם הכחולות בין השמחים והמברכים.

לא אכנס לניתוח האירוע. הוא דמה, מבחינה תקשורתית, לאירועים רבים אחרים מן הסוג הזה — לבואו של הנשיא סאדאת, הנשיא קרטר, לשחרור השבויים ועוד. שם וכאן לחמו המצלמות על פיסת קרקע, על זווית צילום נוחה והתנאים היו, כמובן, בלתי נסבלים, כשהכל דוחפים ונדחפים. הגיעה העת שבנמל התעופה לוד יכינו תנאי סיקור נוחים לצלמים ולעיתונאים, כפי שהדבר קיים בשאר בירות העולם.

נרגש היה לראות את הזוג שצ'רנסקי עושה את צעדיו הראשונים, כשהוא נוטל מיקרופון, למרות שהדבר לא תוכנן מראש, ונושא ברכות. דומה ששעות רבות, בהיותו סגור על מנעול ובריח, תיכנן את אשר יאמר אם וכאשר ישוחרר. והעברית קלחה לה בדרכה, בעגתה, בנפתוליה, כאשר אביטל לוחשת, מתקנת, חוששת פן ייכשל האיש בלשונו. מראה נוגע ללב.

אנטולי שצ'רנסקי נמנה עם הזרם הכללי של לוחמי החופש הגדולים. הוא חבר בקבוצת הלסינקי הנאבקת על זכויות האדם עם שאר אנשי מצפון בעולם הגדול. חשוב הדבר שהאיש ישתלב כישראל במאבק הכללי, שפירושו, בין היתר, מתן זכויות שוות לערביי ישראל וגישה נאורה כלפי השאלה הפלשתינית. במאבק לשיחרורו פעלו הרבה מאוד אנשי ציבור בעולם, שרובם הגדול אינם יהודים, שלא עמד ליבם בסבלו האיום ונרתמו למאבקו. ראוי ששצ'רנסקי יצטרף לחבורה מרשימה זו ולא יכלא עצמו בין החוזרים בתשובה, שרק מסורבי עלייה לנגד עיניהם.

★ ★ ★

אנטולי שצ'רנסקי דרך סוף סוף על אדמת מולדת. כמויות אדירות של אנרגיה, מאמצים, השתדלויות, פניות, תחינות — דומה שהגיעו לסיומן.

בריה"מ מתחה את החבל עד קצה יכולתה והוכיחה למערב כי היא יודעת גם להיענות. לדידה, אנטולי שצ'רנסקי הוא עוד מסורב עלייה.

בריה"מ יכולה לוותר על כמה מאות „משוגעים לציון", כשלנגד עיניה מטרה הרבה יותר רצינית: להטמיע את המיעוט היהודי הגדול היושב בבריה"מ, כך ש„הבעיה היהודית" תיעלם מן העולם אחת ולתמיד. אתגרה הוא, איפוא, לבולל שני מיליון יהודים, ששבעים שנות מהפיכה לא טחנו אותם עד דק. זהו המאבק העיקרי.

המאבק החיוני והצורך — למען שיחרור מסורבי העלייה מאפיל על הטרגדיה האמיתית: מיליוני יהודים נטמעים ונפרדים מן העם היהודי תחת מכבש הדיכוי הסובייטי

כולנו שמחים לבואו של שצ'רנסקי. האיש השתחרר סוף סוף מן הסבל הנורא של מאסר, כפייה, מחנות־עבודה וכל השאר. בואו הביתה הוא יום חג לנו, אך מעבר למקרה הבודד — דומה שהמאבק מאבד פרופורציות. ואנו ממקדים עצמנו למען מסרבי עלייה הנתונים במצוקות ובייסורים. בעוד ששאר היהודים נעלמים לנו בין האצבעות, נטמעים ונפרדים סופית מן העם היהודי, ממורשתו, ממסורתו — ומכל אותם סממנים השומרים על זהותו של עם.

באחרונה סיפר אריה אהרוני ב„דף הירוק" על פגישה שקיים עם קרובי משפחתו בבריה"מ: „המושג משפחה, קירבת דם, קיבל איזו משמעות שלא היתה לו קודם: מה יש בה בקירבת הדם?, שואל אותי אחד מקרוביי, ושהיא מחוללת בנו את אשר היא מחוללת ומכנסת אותנו מכל קצות מדינת הענקים הזאת להיפגש איתכם?"

— ועם כל זאת, מן היהדות לא נותר בהם כלום — מציין אהרוני, והוא מספר: „פגישתנו מתקיימת ביום־הכיפורים, בדירת בן־דודי, הבוגר ממני בשנתיים, טייס קרבי לשעבר, שנטל חלק בהפצצות בסטאלינגראד ובברלין. כיום הוא פנסיונר, אבל ממשיך לעבוד כמהנדס בניין. אשתו רופאה. שני בניו נשואים... שאלתי אותו, אם הוא יודע, מה זה יום הכיפורים.

נו, בוודאי, הוא יודע. אוכלים פרוז'קי (אוזן־המן) עם פרג...

פורים־כיפורים. משהו, מסתבר, עוד מרמרם בזכרונו. אצל בניו אפילו המעט הזה איננו.

— „אילו היו נפתחים שערי היציאה, האם הייתם יוצאים?", ממשיך אני לשאול.

„לשם מה?", משיב הוא לי, „כאן הקיום, כאן הפרנסה, כאן השפה, התרבות, הזכרונות"...

ואם יתירו ללמוד כאן עברית, תלמד? „אלמד ברצון רב"

דומה כי קטע קצרצר זה מבטא אולי את הטרגדיה הגדולה של עמנו. רוב העם היהודי בבריה"מ, הדור השני, השלישי והרביעי — לדידם רוסיה היא הכל והמושג „יהודי" כמעט חסר משמעות. אך בודדים שבבודדים מבין היהודים הצעירים מציגים שאלות, חוקרים ונוברים בעברו של עמם, „נדלקים" להיסטוריה המפוארת של עמנו ומסיקים מסקנות. הם מעטים עד כדי כאב.

למעשה יכולים גורבאצ'וב ושאר חברי הסובייט העליון לשפשף ידיהם בהנאה ולומר לעצמם: „בסדר, אז שיחררנו את ברודצקי ואת שצ'רנסקי ובעולם כולם מרוצים ושבעי־רצון, אבל לנו יש תוכנית יותר מתוחכמת — אנחנו מקפידים מאוד מאוד שלא ילמדו בבריה"מ עברית, שלא ילמדו היסטוריה יהודית, שלא יחזירו לנו את גלגלי המהפיכה אחורה ויתסיסו עמים אחרים. נכון, גילינו סובלנות מבוקרת כלפי הדת היהודית, איפשרנו ליהודים להתרכז סביב בית־הכנסת ולרקוד ברחבה רקודי־עם. אך לא יותר מזה. המערב „קנה" את העניין באופן מלא. תיירים אמריקנים באים למוסקבה, רואים בית־כנסת, מתפללים ב„מניין", עולים לתורה, והכל בא על מקומו בשלום. הם חוזרים נלהבים מהסובלנות שלנו. איש אינו מאשים אותנו בדיכוי רגשות דתיים. אפילו שלחנו את הרב הראשי של מוסקבה לפאריס והוא מילא שם את שליחותו בהצלחה עצומה" — כך הם, מן הסתם, אומרים בינם לבין עצמם, משיקים כוס וודקה, פולטים גידוף אנטישמי ומרוצים מעצמם.

אם לסכם את המדיניות של בריה"מ במשפט אחד, נוכל לומר: „נשחרר את המעטים, „עושי הצרות", ונטמיע את השאר"

המאבק למען עלייתם של יהודי בריה"מ הוא מאבק חשוב, צודק, אפילו קדוש, אולם המאבק היותר חשוב, שלדאבוננו כמעט שאינו נערך — הוא למען חופש התרבות היהודית בתוככי בריה"מ. הרשות ללמוד וללמד עברית, היסטוריה יהודית, קורות ההתיישבות היהודית בארץ־ישראל ושאר נושאים שבכוחם לסייע לנוער יהודי מתבולל למצוא את זהותו ההולכת ונעלמת.

המאבק על עלייה הוא עניין הנוגע אולי לאלפים, שרוצים לבוא אלינו (או דרכנו לארה"ב), אך הרוב היהודי הדומם, כדברי אהרוני, משיב: „כאן הקיום, כאן הפרנסה, כאן השפה, התרבות, הזכרונות"

מדינת־ישראל דומה שמנצחת, בעזרתה של ארה"ב, בקרב אחד, שהוא חשוב, אפילו חשוב מאוד, אך מפסידה במלחמה הכוללת. המעטים יגיעו וייגרמו לנו הרבה שמחה ונחת, ואילו הרבים ייטמעו וייעלמו. מי שרוצה לנצח במאבק — חייב לערוך את כוחותיו כך שהעברית, תרבותה ומסורתה יוכרו בבריה"מ כשאר התרבויות בארץ זו, שמותר ללמוד ולעסוק בהן, ואז אולי פני המלחמה יהיו שונים. עם־ישראל ישב בגולה אלפי שנים וידע לשמור על הגחלת היהודית, בכפור הגדול של ברית המועצות — אם לא מפיחים בגחלת רוחות חיים היא עלולה לכבות.

לדעתי, אחריותנו לדאוג לא רק למעטים שיעלו — אלא לפזורה היהודית הגדולה בבריה"מ שרובה לא ייחרץ. עם שאיבד שישה מיליונים אינו יכול להרשות לעצמו לאבד עוד שני מיליון. זוהי החזית העיקרית וכאן יש לרכז את מירב הכוחות!

יצחק זמיר, פרישה מתוכננת

הזמיר שהפחיד את הניצים

מאת בצלאל עמיקם

לפני כשמונה שנים צרר הפרופסור הירושלמי למשפטים יצחק זמיר ספרים ובגדים במזוודותיו ועמד לצאת עם בני משפחתו ללונדון, … הרשכרה והפרופסור נפרד מעמיתיו לפקולטה למשפטים באוניברסיטה שהוא עמד בראשה, כשהוא מבשר להם על החלטתו „לשבות" … בשנה ולכתוב ספר, שרעיונותיו „מתבשלים" זמן רב בקרבו. אלא ש… שינה את כל מהלכיו המתוכננים בקפידה של האיש הזהיר והשקול הזה.

שר־המשפטים, שמואל תמיר, הציע לו, על דעת ראש הממשלה מנחם בגין, להיכנס לנעליו של ידידו פרופסור אהרון ברק, היועץ המשפטי לממשלה, שעמד … זו בכהונה הרמה של שופט בית־המשפט העליון. בגין שוכנע כי הבחירה טובה … אחר למשפטים, הנס קלינגהופר, שהיה שנים רבות חבר כנסת מטעם הליברלים, … המליץ בכל לב על זמיר לא רק כשל המסורת כי דיקני הפקולטה למשפטים … נשלפים לתפקיד זה, אלא כשל אמונתו ביושרו ובהירות מחשבתו של זמיר.

בימים הראשונים לתפקידו התמודד פרופ' זמיר עם אנשי גוש־אמונים … הנקודה אמנם פונתה בעקבות פסיקת בג"ץ והעתיקה מקומה לג'אבל כביר, … לשכם, אולם זמיר הגה פתרון ששימש מאז אבן־יסוד באסטרטגיה ההתיישבותית של … אמונים. הוא הציע קרקעות מדינה כתשתית לישובים ביהודה ובשומרון. … הקלה במידה רבה על קידומה של תנועת גוש אמונים שהתגברה על המכשול … שמצוקתה האנושית עצרה את תנופתה. צעד מכריע אחר שנקט — העמדת … אבו־חצירה לדין.

תעלומה פוליטית

לכל המבקשים לייחס שייכות פוליטית זו או אחרת לפרופסור זמיר, נכונה … המשפטי הפורש הוא בחינת תעלומה לגבי השקפתו הפוליטית. באופן זה הוא … שהיתוו קודמיו. שמישרת היועץ המשפטי הינה מישרה בלתי תלויה והעומד … אישיות עצמאית המשוחרר מכבלים מפלגתיים. הסגולה העיקרית של התפקיד … השקפות פוליטיות.

רב גוניותה של הביקורת על קביעותיו של זמיר — מימין ומשמאל — … לכך. בציבור השתרשה ההנחה שפסיקותיו של היועץ המשפטי הן בעלות תוקף … בית־משפט, ולא היא. למרות מאמציו לבסס את החלטותיו על שיקולים ענייניים … וחסינים מהשפעה חיצונית, הרי שניתן להעמידן תחת ביקורת הרשות השופטת. … זמיר ריכז בידיו סמכויות רבות וזו אולי ההוכחה לעצמאותו והסיבה לביקורות … נגדו. שיקול הדעת שלו היה רחב והקיף נושאים רבים ומגוונים השנים זה …

התקפות ללא תקדים

לקראת סוף תקופת כהונתו, שהוא עצמו בחר בעיתוי מועד סיומה, עמד היועץ … לממשלה בפני גל התקפות ללא תקדים.

הקריאות התכופות להתפטרותו ולצמצום סמכויותיו מצד חוגי הימין לא היו … הליכוד תבעו משר־המשפטים למנות „איש משלנו", שיטה אוזן קשבת לרצונותיהם … יותר מהמתחייב על־פי חוק.

העילה להתבטאויות האחרונות בגנותו היתה עמידתו כצוק בעניין סירובו … הגורמים המשפטיים לחון את אסירי המחתרת היהודית. זמיר היה נחוש בדעתו … במחיר ממסקנות הערכאות השיפוטיות או מהמשמעות שיש להכרעתן. … יותר בסמכות הנינה תהפוך אותה למעין ערכאת ערעור נוספת מעל לאלה …

קרוב לוודאי שלקראת פרישתו של פרופ' זמיר היטב מה יהיה מעמדו עם … השלטונית הצפויים בקרוב. הוא הכריע ללכת הביתה ולהמתין לקריאה לעטות … השופט העליון.

„כן" שהוא „לאו" מוחלט

מאת עבדול לטיף יונס

יש קונסנזוס לאומי, שכל מי שינסה להפר אותו ייחשד כבוגד: לא הכרה באש"ף, לא מו"מ עימו, לא מדינה פלשתינית, כן לשלום.

לכאורה, שלושה לאווים ו„כן" חשוב אחד. למעשה, ה„כן" הזה בהקשר הזה הוא בעצם לאו מוחלט. מי שמעלה על דעתו שאפשר להגיע לאיזשהו פתרון לסכסוך הערבי־ישראלי בלי אש"ף טועה טעות גסה. ניתוח קצר וענייני של עמדות הצדדים הנוגעים בדבר (ארה"ב, ישראל, מצרים, ירדן ואש"ף) יסייע בידינו להבין כמה הדברים אמורים. נפתח בישראל וארה"ב, שהן בעצם צד אחד.

ישראל מקווה שחוסיין יפתח במו"מ ישיר אתה באמצעות משלחת ירדנית־פלשתינית, כשהמרכיב הפלשתיני אינו כולל את אש"ף. ברומנית היא פועלת במרץ לריכוך העמדה המצרית ולחימום השלום הקר עם המצרים. גם אם הדבר כרוך בוויתורים בעניין טאבה. היא מוכנה למסור לחוסיין שטחים מן הגדה במסגרת פשרה טריטוריאלית או לשתף אותו בשלטון בגדה ואולי גם ברצועה הפלשתינאית. תושבי הגדה והרצועה, יזכו באוטונומיה מינהלתית או אחרת. המחלוקת בעניין המקומות הקדושים, אדמות המדינה, מקורות המים ובטחון הפנים תיפתר במו"מ בין הצדדים.

האמריקנים, שילוו את התהליך מראשיתו ועד סופו, ישיגו את ברכת המדינות הערביות המתונות וסוריה ואש"ף יישארו מבודדים. במוקדם או במאוחר תיאלץ סוריה המבודדת לחפש דרך להידברות, כאשר הענקית יד חופשיה בלבנון תדרבן אותה להגיע לאיזשהו הסכם עם ישראל.

הליכוד חושש לשווא

ישראל תעמוד על כך שבהסכמי השלום העתידיים יתחייבו מדינות ערב לאסור הקמת בסיסי אש"ף בתוכן ולמנוע כל פעולות טרור נגדה משטחן. אש"ף ללא בסיסים בירדן, סוריה, לבנון ומצרים וללא תמיכתן בו ולפי תסריט זה הן אפילו עתידות להילחם בו כדי לשמור על הישגיהן בהסכמי השלום, יהפוך למשהו כמו הצבא האדום היפאני או באדר־מיינהוף הגרמני. הטרור הפלשתיני, שהתפשט מעבר לגבולות ישראל, יחייב את כל מדינות העולם להילחם בו ויחדל להיות עסקה הפרטית של ישראל.

זהו הפתרון שישראל חותרת אליו ולהשגתו פועל ראש הממשלה שמעון פרס במרץ וללא ליאות. הוא משתמש ב„רוטאציה" כגורם מדרבן למדינות ערב, ללמדך שאפילו פתרון זה אינו מקובל על הימין בישראל. אולם העתיד יוכיח שהליכוד חושש לשווא. כי זאת צריך לדעת: לא מובארק, לא חוסיין ולא הפלשתינאים (יהיו אשר יהיו) יסכימו לקחת חלק בתהליך שלא יוביל לשלום כולל, צודק ובר־קיימא. שלום כולל, צודק ובר־קיימא חייב להתבסס על מימוש הזכויות הלגיטימיות של העם הפלשתינאי ועל פתרון צודק לבעיית הפליטים הפלשתינאים. כל תהליך השולל מראש שלום על בסיס זה, אין לו כל סיכוי, ולו הקלוש ביותר, להתממש.

מנהיגות העולם הערבי

נמשיך בניתוח עמדות הצד הערבי, ובראש וראשונה מצרים.

מצרים היתה, הווה ותהיה לב לבו של העולם הערבי. כך היא רואה עצמה וכך רואים אותה הערבים. הנסיונות להעניק לה זהות לא ערבית ועל־ידי כך להביא לניתוקה מהעולם הערבי רק חיזקו את זיקתה לערבים. מצרים, כמנהיגת העולם הערבי החזקה והגדולה שבו, יכולה להרשות לעצמה להחליט בניגוד לשאר מדינות ערב, אם היא מגיעה למסקנה שצעדה זה הוא לטובת העניין הכלל־ערבי. מכאן נבעה היוזמה המפורסמת של סאדאת שהולידה את הסכם השלום עם ישראל. ואם מישהו השתעשע במחשבה שלשום זה פירושו התרחקותה של מצרים מהעולם הערבי — זו בעיה שלו.

למרות מעמדה הבכיר בעולם הערבי,

(המשך בעמוד 12)

נשא טוב באמצע

מאת דורית גפן

חמצן למשק וגם ל„עבודה"

אלה המחפשים כל רמז או קצה חוט קטן בדברי ראש הממשלה, שמעון פרס, כדי לתהות על קנקנו ביחס לרוטאציה, לא הסכימו יתר־על־המידה לאחר ששמעו השבוע את פרס במרכז מפלגת העבודה. ראש הממשלה דיבר בזכות הקואליציה בין שתי המפלגות הגדולות, וחזר על דעתו, כי בלעדיה אי־אפשר היה לתקן את המצב הכלכלי, שהותירו שבע שנות הליכוד. אך הוא גם הוסיף, כי אותה קואליציה ואותו שיתוף פעולה דרושים כדי לעבור משלב הבלימה לשלב הצמיחה. מאחר שהצמיחה טרם החלה, ואין היא אקט קצר וחד־פעמי, הרי פשוטם של דברי פרס הוא כי ממשלת האחדות תמשיך.

אלה שלא יסתפקו בדברים כפשוטם, יידרשו בוודאי לכך, שפרס סבור כי אין לדחות עוד את המעבר לשלב הצמיחה, וכי יש לפתוח מיד את היד הקמוצה כדי לתת תנופה חדשה לפיתוח כללי ולאישוש מפעלים שנקלעו לקשיים, וממילא להבטחת מקומות עבודה לחלק מהמובטלים.

פרס הוא היום ראש הממשלה, אך הוא גם ראש מפלגה, ואין הוא יכול להתעלם ממעמדה של מפלגתו. רוב הסקרים מלמדים, שאין התאמה בין הפופולאריות של פרס לבין הפופולאריות של מפלגת העבודה. בעת בחירות — כאשר יהיו — הפופולאריות האישית יכולה להיות יתרון לפרס, אך אין בה די. גם התשתית של מפלגת העבודה — אותו גרעין קשה של נאמנים — אינה מובטחת מעצמה.

בין האינדיקציות שמעוררות היום דאגה במפלגת העבודה היא הירידה שחלה בהתפקדות גימלאים במיפקד שנערך זה מכבר. גם הכוונה להקים מפלגת גימלאים אינה מבשרת טובות. … לבחירות האחרונות נחשבה מפלגת העבודה למפלגה „קשישה". זאת, משום שבבחינת … המצביעים שלה הסתבר, כי הצלחתה גדולה בקרב הגילאים המבוגרים. מצבה היה … יותר בקרב הצעירים. אמנם, המיפקד שנסתיים בסוף החודש שעבר מלמד, כי הצטרפו … חברים חדשים (כארבעים אחוז), וביניהם גם צעירים וסטודנטים, וזה בוודאי כיוון חשוב ורצוי למפלגת העבודה, המבקשת לשבור את היתרון של הליכוד בקרב האלקטוראט הצעיר. אך נגיסה … באלקטוראט הקשיש והבטוח שלה עלולה לקזז את הרווח, שבצירוף הצעירים. הסיבה … לירידה במתפקדים הגימלאים אינה קשורה באגרה שיהיה עליהם לשלם בסך 3 … אלא אפשר לראותה כמחאה על הפגיעה השיטתית בגימלאים, ובזכויותיהם שאינן … צדקה טובה או גמילות חסדים, אלא זכויות שנרכשו על ידיהם ונצברו במשך שנים.

שמעון פרס אינו רק שומע, אלא גם רואה כיצד שר האוצר מודעי, שנסתייע בו בקיצוץ האכזר … החריפה בשכר העובדים וברמת החיים של ציבור השכירים הגדול, מבקש לשמור … לליכוד את הקרדיט להרפיה ולפיזור הכספים — כדי שהדבר יירשם לזכותם. פרס אכן … כי לא יסכים לכך, והוא מבקש לעמוד בראש קרן הצמיחה. שברשותה יעמדו בין 500 … דולר למיליארד דולר. יתרה מזו, הוא אף מתעתד לפנות לאמריקנים לסייע בנושא זה בעת … בארה"ב, בחודש אפריל.

חשיבות רבה מבחינה פוליטית פנימית מי יהיה זה שינקז מעט את התסכול והכעס מהלחץ … שהופעל על הציבור בתקופת התוכנית הכלכלית. אם תהיה רוטאציה — אזי חשוב … את הדימוי שהליכוד כה מעוניין בו — שהמערך הכביד, והליכוד הקל — עוד הוכחה … מיטיב עם העם, כפי שעשה הליכוד בתקופת ארידור העליזה. הציבור, כך מאמינים … קרוב לכיסו. הבעיות הגלובאליות של המשק והכלכלה הישראלית מעניינות אותו פחות … יוכלו לגמור את החודש, או לנהל רמת חיים גבוהה. את זה הבין בשעתו ארידור, והצליח … לליכוד הישג אלקטוראלי ב־'81. לכן, יש למפלגת העבודה ולפרס עניין, יתחיל ויתבסס … הקדנציה שלו כראש הממשלה, וככל המוקדם.

אם לא תהיה רוטאציה — וגם על כך צריך כמובן לחשוב — ויהיו בחירות מוקדמות, הרי … כמה וכמה מוטב ורצוי להיכנס למערכת בחירות בתקופה של צמיחה ושל אווירה … וחברתית נינוחה יותר.

במפלגת העבודה רואים במדד החצי חודשי האחרון — שהסתכם באפס אינפלציה — ציון … אחד, זה סימן להישג תעמולתי יוצא מן הכלל של התוכנית הכלכלית, שאותה הוביל … הממשלה, ומצד שני זו סיבה טובה לתחילת זינוק בראשות פרס לקראת צמיחה, אשר תתן … חמצן להתאושש ולהתרווח אחרי תקופת הכיווץ הגדול.

איש קטן גדול

רגע לפני שאנטולי־נתן שצ'רנסקי יטול לעצמו תווית מפלגתית ויהפוך ל„נכס אלקטוראלי" של מפלגה זו או אחרת וייכנס למסלול העסקנות המפלגתית, „כאמור מוגדרת ומגודרת", ראוי לכולנו להתייחס בהוקרה רבה לאיש שהפך לסמל למאבק הנצחי של רוח האדם לחרות … ערכים אנושיים, שתוקפם לא פחת. שצ'רנסקי הוא עוד לוחם בשורה ארוכה של לוחמים — שהיו …

איש קטן־גדול, שלא ויתר ולא נסוג מול … צירים וחזקים ממנו. בזכות האמונה … מאבקו ובזכותו להיות חופשי בארץ … — במולדתו. בזכות התקווה להיות … חופשי.

מלחמתו העיקשת של אנטולי מוכיחה פעם נוספת אמת שעליה חזר שלשום שמעון פרס „אפשר לכלוא את גופו של האדם, אך לא את רוחו."

רגע לפני שהשיגרה תכסה על רוממות־הרוח והנפש שמעורר האיש הקטן והאמיץ הזה, רגע לפני שיפרטו לפרוטות קטנות את מאבקו ההירואי שריגש לא רק יהודים וישראלים, רגע לפני שאנטולי שצ'רנסקי יוכנס לבולמוס השוחק של המציאות הפוליטית בישראל. רגע לפני שישתייך למפלגה כלשהי, ויהיה עוד אחד מהשנויים במחלוקת — על אלה או על אלה — ויהפוך לצד האחד או השני בוויכוחים הפנימיים בתוכנו בכל נושא — רגע לפני כל זאת, ראוי לנו לחבוק בלבנו את אנטולי שצ'רנסקי — איש קטן־גדול, גיבור אוניברסלי. גבור שלנו.

טריק פוליטי — לא עם ש"ס

כבר זמן רב אין מדברים במסדרונות הפוליטיים על האופציה של ממשלה צרה. נדמה, כי רק אתמול היו שרים במפלגת העבודה, ובמיוחד אחד מהם, בעל אנרגיה, שהירבה להפגין אופטימיות, כי ניתן יהיה להקים בכנסת הנוכחית גם קואליציה צרה בראשות מפלגת העבודה. הוא הביא בחשבון את המפלגות הדתיות, ובתוכן את ש"ס.

השבוע שאלנו את „מי הנערה", את מנהיג ש"ס, הרב יצחק פרץ, על עמדתו ועמדת מפלגתו בנושא הרוטאציה. גם אם מביאים בחשבון, כי לעולם אין פוליטיקאי מגלה את קלפיו בטרם עת, הרי יש חשיבות לשמוע את בעל הדבר עצמו. מדברי השר פרץ … כי הוא רואה חשיבות בקיום הרוטאציה לגופו של עניין, אך לא פחות מכך … מוסרית ואתית, שעל־פיה יש לקיים הסכם, גם אם מסתבר שהוא הסכם גרוע.

נראה, כי ש"ס לא תיתן יד לאי־מילוי ההסכם בגלל סיבות או עילות מפוברקות, … מראש לסכל את הרוטאציה. אשר לסיבה אמיתית — אם אכן תהיה — על … יחליטו בש"ס. מכל מקום, מי שסבור כי ניתן לעשות עסקות מאחורי הגב של הליכוד עם ש"ס, ולבנות עליה כפרטנר ל„טריק" פוליטי, עלול להתבדות.

יום גדול

היתה מידה רבה של פרזיולוגיה בדבריו של חבר־הכנסת עוזי לנדאו, אשר אמר לעיתונאים ביום שלישי שעבר, כי הבחירות הפנימיות בתנועת החרות, שנערכו באותו יום, הם יום גדול וחשוב לתנועה. הוא, כמובן, הוסיף עוד כהנה וכהנה שבחים וטפיחות על השכם המפלגתי.

אך מתחת לשכבות של הפראזות השכיחות, עומדת העובדה, שלאחר לבטים ומאבקים רבים הצליחה „חרות" לקיים את ההליך הפנים־דמוקרטי הזה.

גם כאשר יוודעו התוצאות קשה יהיה לדעת בדיוק את סדר הגודל של המחנות השונים. מה גם, ששיעור עשרים אחוז מהצירים לוועידה ימונו על־ידי שתי ועדות מיוחדות, וזה ללא ספק אחוז משמעותי, אשר יכול להטות את הכף לטובת אחד המחנות. זאת ועוד, בוועידה עצמה תפעל ועדת מינויים, אשר גם בסמכותה להוסיף תיקונים של עיוותים שונים בבחירת המרכז החדש.

בדבר אחד אין ספק: הבחירות הפנימיות בסניפי „חרות" כמו גם הוועידה הט"ו שתכונס בחודש הבא, יקבעו את פניה של תנועת החרות לקראת הבחירות לכנסת הי"ב. אין מדובר רק במאבק המפורסם על ראשות התנועה. שהוא חשוב כשלעצמו, אלא גם בהרכב של הרשימה הבאה לכנסת. המרכז החדש, שייבחר על־ידי הוועידה, הוא זה שיצטרך לבחור את המועמדים של „חרות" לכנסת הבאה.

אך הדרך לוועידת חרות רצופה מהמורות ומשוכות. ערב הבחירות הפנימיות, וגם באותו יום עצמו, העסיקו פעילי „חרות" את בית־המשפט בבקשות לצווי מניעה. היה זה לאחר שמערערים רבים הצליחו קודם־לכן להתיש את אב בית הדין של „חרות", אשר לא עמד בלחץ הפניות והערעורים שהוגשו לו.

לאב בית הדין של „חרות" צפוי דיון קשה כבר מחר כאשר יופיעו לפניו מיכאל קליינר מטעם לוי וישראל כץ מטעם שרון, שיערערו על חוקיות החלטת המרכז לגבי תוספת 400 צירים לוועידה. אם אכן יסתבר, כי ההחלטה אינה חוקית, ייאלצו אנשי מחנה שמיר לכנס את המרכז לשינוי התקנון. כל זאת, כאשר עד לוועידה נותר פחות מחודש.

על דבר אחד אין חולקים ב„חרות": לאחר שנים שבהן כונס מרכז המפלגה לעתים רחוקות ביותר. ולא אחת על־פי צו של בית הדין - בעקבות עתירה על אי־כינוס המרכז - הרי בחודשים האחרונים היתה למרכז „חרות" עדנה מחודשת, והוא מכונס פעמיים בחודש.

מפ"ם מגלה את אמריקה

אברהם רוזנקיר
הרגשה של דיאודורנט

רק לפני חודשים־מספר הציבה מפ"ם נציג מיוחד בארה"ב. קצת מוזר, שהרי ארה"ב היא לא רק מדינה רחבת־ידיים, שמרכזת בתוכה את הקהילה היהודית הגדולה ביותר בעולם. אלא גם מעצמה ידידותית, המשפיעה לא מעט על חיינו כאן, בישראל.

אברהם רוזנקיר, יו"ר המחלקה לקשרי חוץ של מפ"ם, חזר בימים אלה מארה"ב ומקנדה שם נפגש עם אנשי מימשל ועם נציגי הקהילה היהודית. בין הפגישות החשובות הוא מציין את אלה עם מנהיגים שחורים. אשר בפניהם הציג פנים אחרות, לא כל־כך מוכרות להם של ישראל. „היתה לי הרגשה של דיאודורנט — לאחר שבכל שיחה כזאת אמרו לי המנהיגים השחורים „שאני מביא עימי אוויר רענן" — אומר רוזנקיר בחיוך.

בפגישה עם יועצו של הנשיא רייגן לענייני המזרח־התיכון בבית הלבן, ג'וק קווי, הגיב זה בחיוב לטענה, כי כדי להקל על הפלשתינאים לקבל את החלטות האו"ם 242 ו־338, יש לדבר עליהם כעל עם ולא כעל פליטים, כפי שהם מוגדרים בהחלטה 242.

רוזנקיר אינו סבור, כמובן, כי העובדה שהאמריקנים אמרו השבוע דברים דומים קשורה בשיחה שלו עם קווי. להערכתו, זו מסקנה שהגיעו אליה במשך הזמן, תוך כדי בחינת הקשיים העומדים בפני הפלשתינים להתגבר על מחסום סירובם להכיר בהחלטות הללו, ואשר עשוי להביא לפריצת־דרך בתהליך המדיני עם ירדן.

רעיון אחר שאותו „זרק" ליועץ ואשר התקבל בצורה חיובית, היה שעל האמריקנים לבדוק אפשרות שאולי מספר ארצות אפריקניות יכריזו — בתמיכת האמריקנים — כי יהיו מוכנות לחדש את היחסים הדי־פלומטיים עם ישראל — אם זו תיכנס למו"מ רציני עם ירדן והפלשתינים.

בפגישות בסטייט־דיפרטמנט עם ראשי המחלקה הישראלית־ערבית, פיליפ ווילקוקס וסגנו ריאן קרוקר, וכן עם ראש הדסק המצרי דיוויד גרינלי, שמע רוזנקיר כי האמריקנים מתכוונים עכשיו לתת תנופה חדשה לתהליך המדיני, ולהגביר את המעורבות האמריקנית כדי שלא לתת למומנטום להיעצר. הם מבינים, שפרס יותר נוח לניהול מו"מ כזה. לדברי ראש הדסק המצרי, ערפאת מבין שהסורים לא יסכימו כי הוא ינהל את המישלחת הפלשתינית. אף כי יהיו מוכנים להתפשר עם חוסיין על הרכבה, בתנאי שערפאת יוסט הצידה. ערפאת יודע, כי אם לא ייכנס לתהליך המדיני עכשיו, יסכימו סוריה וירדן על מישלחת אשר תקשה על המחנה של ערפאת. המימשל האמריקני מעדיף את שליחי ערפאת מפני שלמיטב הערכתו, הסורים רוצים בוועידה בינלאומית. אשר תפעל כטריבונל שיכפה על ישראל נסיגה מכל השטחים.

לא פחות מעניינת היתה השיחה של רוזנקיר עם הישאם שרעבי, היסטוריון פלשתיני, חבר מוסדות אש"ף, אשר טען כי עתה ערפאת חלש מכדי להכריע לכיוון מו"מ פוליטי עם ישראל. לדעתו, היה על ערפאת לעשות זאת הרבה קודם־לכן. יחד עם זה, המשך המצב עלול להיות טראגי מבחינתם של הפלשתינים. אשר מאיימת עליהם „חרב" של לאומיות — ללא שליטה טריטוריאלית. שרעבי סבור, כי יש נכונות בקרב הפלשתינים לקבל את רעיון הפדרציה בין הגדה לירדן. לדבריו, יש באש"ף אגף מתון, אך הוא אינו יכול לבוא לידי ביטוי פומבי רחב יותר בגלל המצב הפנימי בתוך אש"ף.

על השאלה מדוע אין תנועות כמו „שלום עכשיו", או הפגנות מחאה בקרב הערבים, השיב שרעבי, כי זו תוצאה של המשטרים הלא־דמוקרטיים בארצות ערב, שבהם אין מקום לביטוי עמדות חריגות. לדעתו, אסור שההזדמנות להידברות פוליטית תרד לטמיון. הפלשתינים בגדה לא יסכימו, שערפאת יוביל אותם לפינה, והוא יודע זאת.

השיחות הפוליטיות הרבות שניהל רוזנקיר בארה"ב ובקנדה היו רק צד אחד של מסעו. צד חשוב לא פחות היה המיפגש עם הקהילות היהודיות, והדיאלוג שהתפתח עם קבוצות של יהודים ליבראליים ומתקדמים. המחזיקים בדעות יוניות. לדבריו, יש חשיבות רבה במציאת פרטנרים למפ"ם בקרב היהודים האלה. כך, למשל, פנו שני רבנים רפורמיים בבקשה להיקלט בקיבוץ של השומר־הצעיר, ונראה כי הקשרים בין יהודים מתקדמים למפ"ם — עשויים להתחזק.

רשות הקורא

חידוש הקשר עם מקומות העבודה

הקליק שהדליק את הקשר בין פועלי המספנה, „סולתם וולקן" ומפ"ם של הקיבוץ, צריך להזכיר לנו את שנות הי"ם, כשהיינו רוב בוועדי העובדים בבתי הזיקוק, ב„תנובה" ב„חוטי השמל", במס הכנסה, בביטוח הלאומי ונציגים בנמל ובעוד מפעלים רבים. אז היו למפ"ם 9 מנדאטים. כיום שוב נוצר הקליק, והפועלים רואים בנו כתובת — כי הפועל מרגיש קשר זמנו כן. את הפועל אי־אפשר לרמות.

ויש לזכור, כי על־פי תוצאות הבחירות האחרונות לכנסת, כמעט כל פועל שני הוא איש הליכוד. על כן קירוב הפועלים למפ"ם פירושו קירובים לתנועת העבודה בכלל, וההסתדרות. וזה כשלעצמו חשוב, רק בדרך של אמון הדדי. יום־יומי, הניתן לעשות זאת.

אשר למספנות ישראל, יש הצדקה חברתית ובטחונית לקיום המספנה, אך יתכן שיש מקום לשפר הליכי עבודה ע"י מיכון וציוד חדישים יותר. אין צורך להתנגד לכך. הדבר עשוי לגרום לכך שאולי יהיו פועלים מיותרים. אך גם לבעיה זו יש פתרון. אני בטוח שאם יבואו לעובד שצריך לעזוב ויציעו לו תנאים המתאימים לו, תנאי פרישה הולמים. פנסיה ופיצויים, כדי שיוכל למצוא את קיומו בכבוד. אפשר יהיה לדעתי למצוא לכך מסכימים וללא פיטורים כפויים. יש איפוא לפתוח את המספנות. לשלם לעובדים את המשכורת ויחד עם הוועדים וההסתדרות לשבת, לנהל מו"מ על קיום המספנה. תוך התחשבות בצרכי המפעל והעובדים.

אורי שדה. חיפה

הגימלאים קיוו לענבים

ארבע מאות אלף גימלאים. אנשי העליות הראשונות בשנות ה־20 וה־30 והעליה הגדולה בשנות ה־40־50. הם ניתנה עצום, רב כמה ומעש. בעלי „זכויות ראשונים" במילוא מובן המילה. הם נטעו כרמים וקיוו לעשות ענבים. לאורך ימים. בא שר האוצר ועושה באושים — מהתכוננויותיהם בעשרות שנות עבודה.

פקידיו ועוזריו פורצים ורומסים את גדרי החוקים והתקנות שנועדו לשמור ולבצע את מטרות המוסד לביטוח לאומי. הם גוזרים גזרות כסיטניות, בסטייה מעיקרונות הרעיון הסוציאלי. ובמצוות חז"ל „ברבות ימינו אל תעזבנו".

אותם חלוצים. בשנות ה־20 ובראשית ימי המדינה אכלו בוסר בכובנים רבים: קשיי ההתנחלות, עבודה מפרכת, שירות בטחון, הגנה ומלחמות, כל צרך בהקהיית שיניים, לא לאבות ולא לילדיהם. רובם של קשישים אלה. במאה ועשר ארצות, עשו כמיטב יכולתם למכון המדינה ושגשוגה. עד שבא שר האוצר, ובמשיכת קולמוס מפלה אותם ומביאם למשבר כספי ונפשי.

על מפלגת העבודה ומנהיגיה לפעול במרצות, ובדחיפות, למען ביטול הגזרות הקשות: להבטיח שלא תחזורנה שנית. ושבל שבעי השנים ירוו נחת, כפי שנהוג במדינות מתוקנות.

מ.שבואלי, באר־שבע

מקצצים בבטחון ומשלמים דמי אבטלה

קראתי על תכנית במערכת הבטחון, לפיה בגלל אילוצים תקציביים לא יגוייסו עוד בני נוער משכבות חלשות. דומני שהחלטה זו, אם תתגשם, תפגע באורחים צעירים אלה מבחינה לאומית וגם חברתית. כאילו הם בנים חורגים ומקופחי זכויות, שכן הגיוס, כחובה אזרחית לפי החוק של המדינה, גם מקנה זכויות לאזרח.

אם הצבא הוא גדול מדי וצריך להקטינו, לאור כשאביו ותקציביו, לא צריך לעשות זאת על חשבון חלק חלש באוכלוסייה. אם לא יתגייסו אותם הצעירים במסגרת הצבאית, יש חשש שידרדרו לפשע ובעתיד ימלאו את בתי הסוהר, זאת ועוד, אם לא יתגייסו היום, כאשר האבטלה מאיימת על רבים וסכומים ענקיים מוצאים לדמי־אבטלה, יגדל מחנה המובטלים והצעירים יתקשו לקבל עבודה.

נוצר פאראדוקס: משרד הבטחון רוצה לקמץ על חשבון גיוסם של נערים משכבות חלשות, ומצד שני משרד הרווחה והעבודה יצטרך לממן להם דמי אבטלה.

חיים חצורי, איילת השחר

המכתבים מתפרסמים לאחר עריכה לשונית וקיצורים. בשל חוסר מקום, קוראים הפונים למדור מתבקשים לכתוב בקצרה. בנושא אחד בלבד וברווחים כפולים בין השורות.

המערכת

קולנוע

סינמטק ת"א

„מתי הלילה" (בריטניה 1945)
במאים: אלברטו קאוואלקנטי, בזיל דירדן, צ'רלס קריצ'און. חמישה סיפורי רוחות ותופעות על טבעיות (מאת: ה.ג. וואלאס, א.פ. בנסון, ג'ון ביינס ואנגוס מקפייל) ועוד סיפור מקשר, בסרט בריטי קלאסי השומר על רעננותו ועוצמתו עד היום. הראשון מספר על נהג מקצועי החולם על תאונת דרכים. השני, אודות חבורת ילדים הפוגשת ברוח רפאים ילדותית ובשלישי ישנה מראת פלאים החושפת פשע מן העבר. הרביעי על שני שחקני גולף הנאלצים להתמודד נגד רוח רפאים, והסיפור החמישי, הטוב מכולם, על קשר מוזר בין פיתום ובובתו. (אנגלית ללא תרגום).
18.2 ב־21.30.

סינמטק ירושלים

„סנג'ורו" (יפאן 1962)
בימוי: אקירה קורסאווה. משחק: טושירו מיפונה, טאטסויה נאקאדאי. ההצלחה של „יוג'ימבו" ביפאן ומחוצה לה הביאה את קורסאווה כעבור שנה לביים סרט סמוראים נוסף המתרחש ביפאן הפיאודלית, האלימה והמושחתת. תישעה גברים הזוממים להפיל את שליטם נפגשים במקדש נידח. מפקח משטרה, שהיה בסוד העניין, בוגד בחבורה וכוונותיו צריך על המקדש. את התשעייה מציל סמוראי מרושע ומזוהם, המזלזל בכללי הכבוד המסורתיים ומוכן לבצע את עבודתו תמורת בצע כסף. כמו „יוג'ימבו" גם „סנג'ורו" בנוי על פי כללי המערבון. הגישה של קורסאווה מחוייכת והומניסטית וגם כאן הוא מוכיח את שליטתו המושלמת במדיום, החל בצילום ובתאורה וכלה בבימוי השחקנים ובעריכה.
19.2 ב־21.30.

תיאטרון

„החוג לדראמה"
כתב וביים: מוטי בהרב. משתתפים: אלברט אילוז, זהבה מגילי, מוטי בהרב, שמוליק חי, מאיר רדון, יעקב כהן ויוסי בן שושן.
„החוג לדראמה" הוא שם של הצגה ולא מסגרת תוכנית להעלאת הצגות. כנראה, ההצגה רצה כבר שנים אחדות. חלק גדול מהן במסגרת התיאטרון לילדים ונוער, עם הרכבי שחקנים משתנים. גיבורי ההצגה הם נערי שוליים, חבורות רחוב או כל הכינויים האפשריים למגזר חבורתי זה. מדריך דראמה מגיע למתנ"ס בעיירה שכוחת־אל, מורכב את הנערים המזולזלים להשתתף בחוג לדראמה שהוא מארגן ומצליח להפיק מהם רגעים נדירים של וידויי אמת. הכל מסופר לאחור מתוך תא המעצר בו המדריך והנערים מוחזקים. הצגה מרגשת מאד, נאיבית כביכול, עם חשיפה של פיסות חיים אבוריות.
18.2 ב־20.30, ג'רר בכר, ירושלים.

מחול

להקת המחול הקיבוצית
13.2 — ב־11.00 „פטר והזאב" מ.א. מרחבים; ב־13.00 „מפגשים"; ב־16.30 „פטר והזאב", בערד.

תיאטרון מחול רינה שיינפלד
„גלים" — מסע בתנועה. (בכורה עולמית). ביצוע: רינה שיינפלד והלהקה. מוסיקה: טאקסידומו, ליגטי, פולחן טיבטי. תאורה: ג'ון דייוויס. אבנים, חול, מים, קונכיות וענפי תמרים נענים למגע האנושי והופכים יצורים חיים.
13.2 ב־21.00, במוזיאון ת"א.

נטיא מאלא – ריקודים הודיים
בסגנונות ההודיים הקלאסיים: בהאראטא נטיאם, אודיסי, קאטאק. משתתפים: דן שנער וסוזן הול. מחול וירטואוזי בתלבושות עשירות וססגוניות. המחול ילווה בדברי הסבר.
18.2 ב־20.30 במוזיאון חיפה, ב־18.00 תוכנית לילדים.
19.2 ב־20.30, בית יד־לבנים בת"א.

מוסיקה

התזמורת הסימפונית ירושלים
מנצח: חואן פאבלו איסקיירדו. סולן: פיטר פראנקל – פסנתר. בתכנית: דן יוהאס, שומן, סטראווינסקי.
13.2 בתיאטרון ירושלים.

הסינפונייטה הישראלית באר־שבע
קונצרט חגיגי איטלקי־ישראלי. מנצח: שלום רונלי־ריקליס. סולן: אנדראה קאפלטי – כינור. בתכנית: רספיגי, מוצארט, רוסיני.
16.2 ב־20.30, בתיאטרון ירושלים.

מיצג

דורון פולק וקבוצת טרה
קבוצת טרה עוסקת במשחקי תיאטרון מאולתרים. תנועה, קול ופיסול בחומרים מצויים תוך שילוב הקהל. הרעיון והבימוי למיצג זה, שהוא גירסה חדשה למיצג קודם בשם הומר ביד היצירה. הם של דורון פולק. הנושא: עיתונים ומתכות. העיתונים שהם החומר הטבעי והבסיסי של העיר, והמתכות המאפיינות את העיר המודרנית. על צליליה והיחסים בין דיירים.
15.2 ב־21.00, אולם התיאטרון מרכז שרת, גבעתיים.

קולנוע

„בחר בי" שיגעון מפוייט גנבייב בוזולד (ד"ר ננסי לאב)

מפגשים מהסוג האישי

„בחר בי" – בקולנוע „גורדון" ת"א

מאת יעל ישראל

יש בסרט „בחר בי" גיבורים מספר, גברים ונשים, שמחפשים אהבה. מין רחום ובשביל קצת אהבה הם מתרוצצים מבאר־המפגשים לחדרי־המיטות במין מירוץ ללא־תכלית. אך אם נדמה לכם שתראו בסרט זה את חיי ההוללות הסוערים בלוס־אנג'לס, סקס, סקס ועוד סקס — טעיתם. העולם בסרטו של אלן רודולף הוא שום־מקום ובתוכו נעות הדמויות אחוזות־תזזית כבובות מכניות בחיפוש אחר אהבה.

אלן רודולף, במאי צעיר שעבר בראשית דרכו כעוזר־במאי ותסריטאי של המייסטר הגדול רוברט אלטמן (בסרטים „שלום לנצח", „נשוויל" ה„קליפורניה ספליט" וכתסריטאי של „בפלו־ביל והאינדיאנים") — יצר סרט מיוחד ויוצא־דופן במסגרת הנושא החבוט של מפגשים מהסוג הידוע: מפגשי גבר־אשה. הוא לא עשה מזה רומנסה מתקתקת, אף שבסרט יש משהו מנופך האגדה. ולמרות הנושא לא התפתה לעשות סרט שסקס הוא מטרתו העליונה.

במסגרת המינורית והמוכרת של הנושא עשה רודולף סרט, שהוא תערובות של ז'אנרים וניכרת עליו השפעת מורו הדגול: ספק־קומדיה של טעויות, ספק סרט אווירה ודחוס, מסוגנן ומנוכר בעזרת משחק קומי וג'סטות משחק מוגזמות, סרט שאינו משתדל להיות ראליסטי, כאילו שהבאר בו מתרחשים רוב האירועים בסרט הוא עולם בפני עצמו. יש בסרט התרחשויות רבות ומוזרות ללא עלילה מוגדרת וראליסטית, וכחלק מההתרחשויות הקרתנויות טמונה קומדיית־הטעויות: לבאר האפלולי של איב — ציר ההתרחשויות בסרט — מגיע גבר זר ויפה־תואר שזה עתה ברח מהמוסד לחולי־נפש. במוסד נאמר, שהבעיה שלו, שהוא שקרן פתולוגי. בבאר הוא פוגש בנשים יפות ומתאהב עליהן מייד. מה שמושך אותן בה הקסם שבטירופו, אף שמייקי (קית קארדין מ„נשוויל") נראה שפוי לפחות כמו יתר הדמויות שבסרט. מייקי מספר לכולן אלפי סיפורים מנופחים על עברו. לאיב הוא מספר שהיה מרגל בבריה־המועצות, ולפרל הכושית היפה (ריי ראון צונג) הוא מספר שהוא צלם מפורסם שעשה כבר עשרות שערים ל„ניוזוויק" ול„טיים".

מאחר שזהו עולם של תקשורת ולאיש מגיבורי הסרט אין חבר אמיתי להתייעץ איתו, מתקשרות כל הנשים בסרט לקו הפתוח ברדיו של ד"ר ננסי לאב (אהבה) שיש לה תוכנית לייעוץ באהבה. פרל מתקשרת כדי לספר לה על בעיותיה עם בעלה הסדיסט זק ועל התאהבותה במייקי, איב (לסלי און הורן) מתקשרת ומספרת לה על הרומן המתפתל שלה עם גבר נשוי בשם זק ועל התאהבותה במייקי. במקביל באה ד"ר ננסי (גנבייב בוזולד) לגור עם איב כשותפה, ללא שאחת תדע על זהות השניה. אז גם מתברר שזו שמייעצת לאלפים בעניין חיי האהבה שלהם היא בעצם פריג'ידית חסרת ניסיון באהבה בעצמה.

בקיצור, באלאגן שלם שמסתבך ומשעשע במהלך התקדמות כל האירועים הלא הגיוניים, כי מייקי הרומנטיקן כובש את לב כולן ומתאהב בכולן כי הוא מתנשק עם כולן ורוצה להתחתן עם כל אחת. הכניסות והיציאות של הדמויות לסצינות מזכירות מאוד מבנה של מחזה תיאטרלי, גם התפאורה בבאר שממוקם ברחוב חשוך באחד הרבעים המפוקפקים של העיר נראית כתפאורת תיאטרון וכך גם הרחוב שתמיד הוא מלא בזונות ועשן. בכלל, הסרט מתרחש רובו בלילה במקומות אפופי־עשן וחלק מהגיבורים (למשל זק ואיב) נראים כשאולים מהפילם־נואר. הכל תורם לאווירה המוזרה והלא־מציאותית שמוסיפה ליצירת שום־מקום קלאסי. לי הזכיר הבאר הלילי והאפוף עשן צבעוני וסמיך על כל האירועים שבה, את היער ב„חלום ליל קייץ" — אנשים נכנסים לתוכו ומחפשים אהבה, יוצאים, וחוזר־חלילה. האלמנטים האלה עזרו גם לאווירת האגדה בנוסח סינדרלה, כי אף שהסרט מתאר מן עגום ביחסים בין אנשים, בבדידות ובחיפוש אחר אהבה נוסח „מיני ומוסקוביץ'" של קסווטס, או בניכור ביניהם בנוסח „נשוויל" של אלטמן — סרטו של רודולף הוא יותר אופטימי: בסיומו מתחתנת איב, שפחדה פחד מוות מנישואין עם מייקי המטורף, שמסתבר שכל סיפוריו היו אמת. כי בסרט זה כולם משוגעים אבל זהו שיגעון מפוייט, משעשע ולא מבעית. רודולף שומר כל הזמן על האיזון: למרות הקלילות, המצבים המשעשעים, האווירה הקסומה והאינטימית, יש בסרט צד אחר, כבד, דחוס, מנוכר, כשברקע מנוגנות מנגינות בלוז רומנטי, וכשאיב משעינה את ראשה על כתפו של בעלה הטרי היא מפנה מבט חושש אל העתיד שלא כמו ב„מיני ומוסקוביץ'" למשל, בו הגיבורה שהתחתנה כל חייה בבעיות של בינרלבינה חובשת משקפיים וורודות בסיום הסרט כשמצאה את גבר חייה. ב„בחר בי" יש גם צד טראגי, זו תעוזת מתוקה שמשאירה בסוף טעם מריר וטראגי, כמו כל אגדה כהלכתה.

מחול ראשון

רינה שיינפלד עושה גלים

מאת גיורא מנור

קשה לי לשבת ולנסח, מה חשבתי וחשבתי בשעת המופע החדש של רינה שיינפלד ולהקתה, „גלים". קשה דווקא משום שרינה היא אחת הרקדניות הטובות ביותר שאני מכיר בכלל. ועמיתותיה, תלמידותיה־לשעבר (תמר בורר, נעמי בלוך, מרב זמרי, תמר פייגבלט וסיגל שפרלינג) יודעות להתנועע וממלאות את הבימה בצורות נאות. היצירה מליאה אסתטיקה ועשירה בהמצאות בימתיות, התאורה (של ג'ון דייוויס) מצויינת ומשרה אווירה.

אפילו האולם החדש של תיאטרון ירושלים, „אולם ורבקה קראון", משרה אווירה חגיגית — וזו באמת חגיגה, שבימינו העצובים ומלאי האכזבות חונכים בעיר הבירה שלושה אולמות חדשים ויפים כל כך, עד שהתיאטרון נעשה סבוך ומלא פרוזדורים ויציאות כמעט כמו ה„בארביקן" הלונדוני.

מבחינת הארכיטקטורה התנועתית, יש התקדמות ניכרת בעבודה הכוריאוגרפית של רינה. בתוכניותיה הקודמות היתה תמיד הגזה רבה בנסיונות והתנסויות עם חומרים וחפצים. נסיונות כמעט מעבדתיים — האחד אחרי השני, סדורים היטב וכמעט בלתי־קשורים זה בזה, מעין תצוגה מרהיבה של אפשרויות.

הפעם נטלה רינה את תוצאות הנסיונות הללו והחלה שוזרת אותם למבנה כימתי של ממש, שיש בו ניגודים ומקבילים. יש רגעי קסם רבים ב„גלים" הללו, למשל, הדואט בינה לבין סיגל ונוצות־הטווס הלבנות. או לקראת הסיום, שעה שקרני אילים הופכות לפמוטים ובמרכז הבימה מסתובב לו מקל ארוך על ציר של קונכיה(?), כמין שעון סוריאליסטי.

כשלעצמו, גם הדואט הנגחני של „צבי" (מרב זמרי ובידיה קרני אייל חצי מעגליות) וה„אני", כפי שרינה מכנה את תפקידה בתוכניה, מצויין. וכך יכולתי למנות עוד ועוד סצינות ומעברים מרשימים. אבל — וזה אבל גדול מאוד — אין הפרטים הללו מצטרפים עבורי, אולי גם באשמתי, לשלימות כלשהי. ברגע שהיוצר מעניק לתפקידים שמות כגון „הצייר", „בת האדמה", „הגל" — מתעוררת ציפייה, אם לא לעלילה קוהרנטית כלשהי, לפחות למוטיבים סמליים או פילוסופיים, המצטרפים לכדי היגד רצוף כלשהו.

העיסוק במיתוסים הוא עיסוק מסוכן. המבקש להקסים אותנו בקסמי ההתרחשות הסמלית מיסטית ומשמעויות שמעבר לפשט, אם אין הוא מבקש להחשב לקוסם של נפלאות חייב, ראשית כל להיות מוקסם בעצמו. מהופנט מהערכים הסמליים שהוא חש נחוצים. רק לעיתים רחוקות מצליח יוצר מחולי להגיע למדרגה הסמלית של יצירת אגדה חדשה. כך הצליח, למשל, גלן טטלי ב„ספר" — ואין זה מקרה שנזכרתי במחול הזה דווקא בערב של רינה שיינפלד — ב„ציד האגדיים" שלו. הם היו באמת משהו קמאי, ראשוני, הכרחי. לשם כך דרושה מידה של גמטוריות. אם לא אלימה. הרי לפחות בעיקר חספוס ראשוני, הנובע מכוחות טבע או כוחות שמעל לטבע.

לעומת זאת ב„גלים" החדשים יש אלגנטיות עטופה בצלופן, התרחשויות שאמורות להיות בעלות מטען סמלי ארוזות כמעט מנוכרות בדיוק. אבל המחול הוא בכל הדברים הדורשים לעצמם ביטוי, המתפרים מאיזה עולם אחר לעולמנו. משתלטים על חפצים מוכרים והופכים אותם בכוח הקסם למשהו אחר. מעבר לעצמם. וזה, לצערי, לא קרה.

יש ביצירה זו סתירה עמוקה בין צורה ותוכן. כאילו ביקש פיט מונדריאן (MONDRIAN) — הצייר שאהב כל כך את הקו הסרגלי הישר ואת הזווית המרובעת — לעשות מעשה־שאגאל.

אני מקווה שאין זה היגד פמיניסטי כאשר כי אחרות מהדמויות שיצרה (כגון „צייר" „צבי") דורשות רקדנים ממין זכר, בחרה רינה לתת את הביצוע בידי רקדניות דווקא. בזה יש נסיגה מסויימת. כי היו זמנים, כגון בימי להקתה של גרטרוד קראוס, שמיעוט הרקדנים הגברים הכריח לעשות היפוכים כאלה, אבל בלהקתה של רינה מצויים רקדנים, ואם היא חשה שאין הם „גלים", זה מציב מחיצה נוספת בין המחול לצופה.

בשל כל אלה, ולמרות כל היופי שבתנועה ועושר ההמצאות הבימתיות, יש ב„גלים" הללו ניכור הגורם לתחושת אכזבה.

מקום

מוסיקה באווירה לא פורמלית

מועדון „יובל" מחדש פעילותו, במשכנו החדש. התוכן והמתכונת לא השתנו

מאת אביבה שלח

מועדון „יובל" ברמת־השרון מחדש את פעילותו: ביום שלישי, 18 בפברואר, תיערך פתיחה למוזמנים, ולמחרת, 19 בפברואר, פתיחה לקהל הרחב בהשתתפות נשפני התזמורת הקאמרית, בניצוחו של מרדכי רכטמן.

המועדון העתיק את מושבו למשכן חדש, שהוקצה לו על־ידי המועצה המקומית רמת־השרון — בבית יד לבנים, לא הרחק מבית „יובל" הקודם. האולם החדש, מרווח ומשוכלל מקודמו, מכיל למעלה ממאה מקומות ישיבה בתנאי שמיעה, ראיה ונוחות טובים בהרבה מבעבר. מאמצים רבים רבים הושקעו באקוסטיקה משופרת, בעיצוב יפה ונעים ובייעול התשתית הארגונית של אגודת „יובל", אשר קשיים כספיים אילצו אותה להפסיק את פעילותה ברמת־השרון בסוף חודש אפריל אשתקד. לאחר תשע שנות פעילות. המועצה המקומית מצידה חידשה אף היא את התמיכה הכספית, השותפות בפעילות האגודה ותמיכה נוספת ניתנה על־ידי קרן התרבות אמריקה־ישראל.

מה שלא השתנה הם התוכן והמתכונת: המועדון ישוב לקיים שלושה קונצרטים קאמריים מדי שבוע, בימי רביעי, שישי ושבת (ובסך הכל כמאה ארבעים בעונה), אשר בהם יופיעו בהתנדבות מיטב הנגנים בארץ בתחומי המוסיקה הקלאסית, המוסיקה העתיקה, ולעתים אף ג'ז ומוסיקה עממית.

„יובל" יוסיף גם לטפח את האווירה הנינוחה והבלתי־פורמלית, שהסבה אותו ליחיד מסוגו בין בימות המוסיקה בארץ: הקהל יישב סביב שולחנות ויהנה, לפני הקונצרטים ובהפסקות, ממטעמים מכל הסוגים ובמחירים מתונים. באינטימיותו של האולם הקטן, אגב ישיבה בזוג או בחבורותא וכטוב הלב במזון ובמשקה, נופלות המחיצות בין המאזינים לבין הנגנים. והמוסיקה מקבלת את משמעותה ה„קאמרית" המקורית והאמיתית, אשר השתנתה לבלי הכר בהשפעת התזמורה והניכור שמכתיבים האולמות הגדולים. מועדון „יובל" מיועד, איפוא, לא רק לחובב המוסיקה המושבע ואנין הטעם, אלא גם למאזין המתחיל ואפילו המזדמן, ופותח להם, בגישתו העממית, שער לעולמה המופלא של המוסיקה המכונה „קלאסית".

מוסיקה ממטה אשר

מקהלת הגליל המערבי בניצוחו של יוסי זייפרט מציינת את שנת העשור השמינית מאז יסודה. המקהלה, העובדת במסגרת מחלקת התרבות של המועצה האיזורית מטה אשר — הצטרפה בשבוע שעבר אל זמרי קאמרן למסע הופעות ברחבי הארץ.

בין היצירות, חשובה לציין יצירתו של המלחין משה קילון (אף הוא מיסעור) למקהלה ותרס מגנטי. „חזון העצמות היבשות" לפי פרק ל"ז ביחזקאל.

תקליטה הראשון של המקהלה כבר נמצא בשוק, ובימים אלו היא עובדת על תוכנית חדשה, לתקליט שני.

מוסיקה

שירה סוריאליסטית

מאת מדי שני

תזמורת סימפונית חיפה. קונצרט למנויים מס. 5. מנצח: אהרן חרל"פ, סולנית: מיכל שמיר, סופרן. בתוכנית: דביוסי: סויטה קטנה. מוצארט: אקזולטטה יובילאטה, ק. 165. בריטן: „אילומינציות" (הארות); ברהמס: וריאציות על נושא מאת היידן אודיטוריום חיפה, 2.2.86.

יצירה קולית מעוררת בדרך כלל עניין ומביאה לשינוי רצוי בבניית תוכנית, במיוחד כשהיא קונבנציונלית למדי.

הערב היתה זאת יצירתו המעניינת של בנג'מין בריטן, מחזור השירים שלו למלים מאת ארתור רימבו סופר צרפתי מסוף המאה הי"ט. כתובה לתזמורת מיתרים ולקול, קטעי האילומינציות מאירים תמונות סוריאליסטיות של חוויות אישיות שונות, כשהליווי מספק את האווירה המתאימה לכל שיר ושיר. ומרת הסופרן מיכל שמיר הרשימה אותנו בביצועה הברור, בקולה התרבותי, בדינאמיקה עשירה ורגש.

לעומת זאת, בחירתה את המוטטה מאת מוצארט היתה פחות מוצלחת. שירתה חסרה עצמה וסונוריות הדרושים לביצוע תואם יצירה דרמטית זו.

אין ספק שאהרן חרל"פ הוא מנצח כשרוני והדרכתו ברורה, משום מה, הערב לא היתה תקשורת יעילה בינו לבין נגני התזמורת. במיוחד הורגש הדבר ביצירתו המפוארת של ברהמס, שמונה הואריאציות על הכוראל של אנטוניוס הקדוש. הנגינה לא היתה תמיד מלבבת והיוותה סיום כבד במקצת לכל התוכנית.

אולי היה רצוי לסיים עם יצירתו הציורית של דביוסי, שנוגנה בהקפדה ובסיגנון, והיוותה פתיחה טובה של הערב.

במשך הערב היו קטעי סולו טובים, במיוחד בכינור ביצירתו של בריטן ובנבל נשיפה ביצירה המסיימת.

בנות קדם צבאי

איתור מוקדם הכשרה מוקדמת

סיבות היסטוריות, המעוגנות בחוק, כי שירותן הצבאי של בנות ישראל שונה מזה של הבנים ואם גם אין זאת הסיבה האמיתית לאי־שוויון בין המינים בצה"ל, הרי יש בכך כדי לשמש עילה מצויינת.

איתי „אי שוויון" ולא „קיפוח", כי הדיעות חלוקות. יש הרואים בעיקרון המנחה את קברניטי הביטחון, שלא להציב נשים בתפקידי לוחמה (וכולל צוותי אוויר וים), תוצאה לרעה ויש המתייחסים לכך כאל הגנת־יתר [illegible] והגיונית ולו עתה. כאשר שר [illegible] הציע לבטל גיוס חובה לבנות, העת [illegible] נסוניה זאת. מה גם שאיש אינו [illegible] נתפקידים שאינם לוחמה. בצבא [illegible] — יש אומרים — ניצבים מאחורי כל לוחם לפחות שבעה משרתים־בתפקידי־עזר, כולל את הפקידה, את רופא השיניים, את [illegible] את מפענח הקודים, את מקפלת המצנחים, את מדריך הכושר, המהנדס, מפתח [illegible], טכנאי כזה וטכנאי אחר, וטבח [illegible] ת"ש, וקריין בגלי צה"ל ואפסנאי... [illegible] מקצועות ותפקידים — ואם הבנות [illegible] מוצבות בכולם — זה בעיקר מפני [illegible] הצבאי קצר...

בשני השנים האחרונות נוספו מאות [illegible] צבאיים לרשימה של אלה הפתוחים [illegible] בנות, תפקידים של הדרכת לוחמים, תפקידים טכניים, תפקידים שונים במסלולי [illegible] מסויימת — ואולי אפילו רבה — [illegible] לזקוף זאת לזכות מערכת המיון וההכשרה הקדם־צבאית. כי פעם, לפני תריסר שנים ויותר, הצעירים והצעירות התגייסו והמתינו בבקו"ם (בסיס קליטה ומיון) להצבתם ליחידות ולתפקידים. עברו סידרה של מבחנים, מבדקי קצונה, בירורים של התאמה מקצועית — אחר כך נשלחו לקורסים. עמדו בהם או נשרו, והסיפור, ביחוד עם הטירונות, התמרח על חצי שנה. ואם הקורס נמשך 6 חודשים — מה הטעם להכשיר בו צעירה, שתשתחרר אחרי קצת יותר משנה, בדיוק כאשר תרכוש את המיומנות הדרושה?

לפני כ־13 שנה הגיע למינהל הגיוס קצין מחיל־האוויר, ראה מה הולך ואמר, רגע, למה שלא נעשה את כל המבחנים והמבדקים וההכנות לפני הגיוס? כך נדע מי מתאים למה, ייקל עלינו לתאם בין רצון החייל והצרכים של צה"ל והטירונים לא יבזבזו זמן בבקו"ם על עבודות רס"ר מתסכלות. ואם כבר — אז למה לא לפתוח קורסים מסויימים לפני הגיוס?

אל"מ משה יערי, ראש מינהל הגיוס, — האיש אשר שמו מתנוסס על כל צווי הגיוס, כי הוא עוסק בביצוע חוק שירות הביטחון — מרגיש שהנושא של הכשרה קדם־צבאית אינו אלא חלק לא־גדול־במיוחד במערכת. אם לדייק — פעילות קדם־צבאית היא מוצר לוואי של גיוס כלל הנוער. ואשר לבנות בקדם־צבאי — אז עם כל הכבוד להן — צה"ל עושה דברים הרבה יותר מרשימים לילדים שנשרו מהחינוך הפורמאלי. בסדרה, נחזור לנושא בהזדמנות. עכשיו נתרכז בבנות. קד"צ — אומר אל"מ יערי — מתחלק לשנים. איתור מוקדם של מועמדים לקורסים שונים והכשרה מוקדמת. זה לא תמיד הולך ביחד. השנה, למשל, נעשה נסיון האיתור המוקדם של מועמדות למסלול קצונה ייעודי. בנות שביקשו לשרת כקצינות קישור, או קצינות שלישות או קצינות תחזוקה — עברו סידרה של מבדקים ואלה אשר נבחרו נוייכו

לא מכבר, ולאחר טירונות ייחודית (וקצת קשה מהרגילה) הן יעברו קורס קצינות בסיסי ואחריו — הכשרה חילית... כל הסיפור נמשך כחצי שנה. כך שיחד עם הצי שנה של שס"ן (שירות סדיר נוסף) שעליו חותמת כל קצינה, תשרת הבת בתפקידה כשנתיים. מה שמציב אותה בנקודת זינוק שווה לבנים, המיועדים לאותו תפקיד.

איתור מוקדם נעשה לגבי כמה קורסים נוספים, כגון מדריכות נוער, מתכנתות מחשבים או מאבחנות פסיכוטכניות. לעומת זאת ישנם מקצועות שלא רק האיתור לקראתם נעשה לפני הגיוס — אלא גם ההכנה.

בתחילת כל שנת לימודים מפיץ מינהל הגיוס „איגרת למסיימת ביה"ס התיכון". האיגרת נשלחת לבנות הביתה, מופצת בבתי־הספר ואפשר לקבלה גם בלשכות הגיוס. על לוח המודעות בכל בית־ספר תיכון צריכה להיתלות כרוזה, המפנה את תשומת־ליבן של הבנות לחוברת, שניתן להשיגה... לא כל המנהלים תולים את הכרוזה, לא כל המנהלים מחלקים את החוברת. בתי־הספר הדתיים, למשל, מחזירים אותה בעקביות למינהל הגיוס הממשיך, בעקביות, לנסות את מזלו שנה אחרי שנה. אבל את החוברת אי־אפשר להעלים. הבנות הדתיות יודעות על קיומה, הן מגיעות ללשכת הגיוס, מקבלות אותה בהיחבא - לפעמים בניגוד לרצון ההורים. רבות מבקשות להצטרף לקורסים קדם־צבאיים, בעיקר של מורות. בחוברת מפורטים הקורסים — יותר נכון, חלק מהקורסים — שבהן יכולה המתגייסת להשתבץ. מצורף טפח: שאלון שיש למלא. לציין עדיפות ראשונה־שנייה־שלישית. כתובות וטלפונים לבירורים. השאלונים חייבים להגיע ליעדם עד סוף פברואר. אפשר להקדים, כי מיון השאלונים והמבדקים מתחילים כבר בדצמבר.

בשנת 1977, כאשר נשלחה החוברת בפעם הראשונה פורטו בה ארבעה מקצועות. השנה היא מכילה 17.

סא"ל רחל, ראש ענף קדם־צבאי במינהל הגיוס, אומרת שהביקוש הוא עצום. אפשר לבחור את הטובות ביותר ואכן - זה מה שעושים. לפעמים מתעוררת בעיה של התאמת תאריכים, כי המגמה של קדם־צבאי היא לסיים את הקורס (או־ליתר דיוק־את החלק הקדם־צבאי שלו) סמוך לגיוסן של הבנות. כך שלפעמים צריך להקדים את הגיוס ולפעמים לדחות — רוב הבנות מעדיפות להקדים.

מרבית הקורסים הקדם־צבאיים הם טכניים. מכשירניות, טכנאיות, מפענחות תצלומי־אוויר, אלחוטניות — כל זה בווריאנטים של חיל־הים, חיל־האוויר וחיל־הקשר. יש קורסים של חודשיים ויש של עשרה חודשים. לא כל התקופה בקדם־צבאי. קורסים טכניים מקנים מיקצוע ויש הצדקה לחייב את הבת (ולא מחייבים - היא מתנדבת) ללמוד בזמנה החופשי. אבל בשנים האחרונות נכלל בקד"צ גם קורס מורות־חיילות וקורס רכזות תנאי שירות וקורס חינוך וידיעת הארץ - תפקידים מבוקשים מאוד על־ידי הבנות והן מוכנות להקדים את השירות כדי לזכות בהם.

כן - מסכימה בתוקף סא"ל רחל - אנחנו מנצלים להיטות זאת ללא נקיפות מצפון. לצבא זה חיסכון. ואם הבת נותנת למדינה חודשיים נוספים, אז מה?

אכן, מה זה חודשיים (כשממילא מחכים לגיוס וקשה להשיג עבודה) לעומת ההבטחה שלא יזרקו אותך להיות מש"קית (כהלכת תהיקפה) באיזה משרד מגעיל עם בוס מנופח. הכיוון בנות מסביב ומהבנים רק שין־גימלים וטבחים. האינם יש הבטחה?

„הצבא כמערכת אינו נכנס להתחייבות חוזית עם חיילים", - - אומר אל"מ יערי — „אבל הצבא אינו אידיוט, לא ישקיע בהכשרת החייל או החיילת כדי לא לנצלם". סא"ל רחל מודה שהיו פאשלות. קורס חובשות קדם־צבאי, למשל, לא הצליח. התנאים היו קשים מדי, נוקשים מדי, הבנות התמרמרו. החזירו את הקורס למסגרת צבאית. יש קורסים טכניים שאין להם ביקוש: מכשירניות, למשל. אולי מפני שזה מיקצוע צבאי, לא מבוקש בשוק האזרחי ואולי מפני שהעבודה שיגרתית, משעממת, הדגונית. חושבים איך לעשות מיקצוע זה יותר אטראקטיבי. בכלל, חושבים על הרחבת המסגרת. לבנות, מסתבר, כלל לא איכפת לשרת חודשיים־שלושה נוספים ובלבד שהשירות יהיה מעניין, מועיל ותואם את כישוריהן". אבל מיטב שתשמעי זאת מהן, בעצמך" — אומר אל"מ יערי. טוב. נצא לשטח.

צב"ש
(כתבה ראשונה בסידרה)

כביס ונוח והרבה כיסים

מגמת מעצבי האופנה בשנים האחרונות היתה להלביש את הילד בעותקים מוקטנים של בגדי המבוגרים. „אם ובת, אב ובן לובשים אותו דבר" — בהפך לסיסמה. לא ברור אם הילדים רוו נחת מן האופנה הזאת. זוכרים את נעלי השפיץ של הבנים והעקבים הגבוהים לבנות? את שמלות המאקסי של ילדות קטנות והחולצות המחוייטות לבנים? בשעה טובה, המעצבים שינו את דעתם. ראינו זאת בתצוגת קולקציה של מפעל חדש לבגדי ילדים, „ביינוד". המעצב עודד גרא, אב לשלושה ילדים הנראה כמי שמרגיש הכי נוח במכנסי ג'ינס מרופטים, מוחזקים על ידי „שלייקס" וחולצת טי חופשית. התעייף כנראה מהכראה הורוך „פאני־פאנקי־קאסח" שכבות או נוצץ, והכיון מיש רענן, נקי, יפהפה, בגד שכל ילד אוהב ללבוש ולא רק לעונה אחת. כל הפריטים עשויים מכותנה, שאפשר לכבס ואפילו להרתיח. החצאיות, בעלות גיזרה רחבה, התגלו כרובן כחצאיות־מכנסיים. לכל החצאיות, וכמובן לכל המכנסיים, כיסים נוחים. גדולים דיים לאכסן, מלבד המטפחת, גם כמה גולות ומסטיקים. גרא מעדיף שילובים של צבעים עדינים על קישוטים נוצצים, הוא בוחר בהדפסים נחמדים של חות שדה, סוסים או פרחים שלא יורדים בכביסה.

לבנות יותר גדולות, בנות 12־14 הוכנו מערכות מארוג מודפס כרוכנית בדי ריפוד, בנראה הפיג'אמה. והיתה גם סידרת סרבלים פשוטים, המאפשרים לילדה חופש תנועה וקצת מלטפים את האגו הנשי הקטן שלה. את הבגדים הציגו ילדי המשפחה והשכנים ויכולנו להיווכח איך ילד רגיל מרגיש ומתנהג בבגד שהתאים לו. מחירי הפריטים נעים בין 10־40 שקלים

חיה יוסף

למטה: לבנות הגדולות: חליפות וסרבלים בהדפסת ברוקט – ללטף קצת את האגו הנשי...

למטה: חצאית היא גם מכנסיים והמכנסיים נוחים, עם הרבה כיסים

מתכונים למחברת

יבש כמו צנון?

מי שהמציא את הניב „יבש כמו צנון" לא טעם מטעמי צנון מימיו ואין לו מושג מה ניתן להכין מירק פשוט ומקופח זה, שהוא עתיר סיבית ודל קאלוריות, ועכשיו, בחורף, נמצא בשפע, בזיל הזול ובמיטבו.

צנון בגריל

רוחצים את הצנון היטב, פורסים לפרוסות בעובי של חצי ס"מ (בערך). מחממים גריל חשמלי (סגור, אמקא, למשל), מניחים בו פרוסות של צנון וקולים 2־3 דקות, עד שהצנון רך. זורים מלח ומגישים כתוספת לבשר, או כחטיף דיאטטי. אפשר גם לקלות על גריל פתוח ובמקרה זה חייבים להפוך כל פרוסה כשהיא מתחילה להשחים.

תבשיל צנון דיאטטי

1 ק"ג צנון (בערך); עלה פטרוזיליה או מעט שמיר, מלח; פלפל – לפי הטעם. אפשר גם מיץ לימון.

קולפים את הצנון וחותכים לריבועים של 1־1.5 ס"מ. אפשר גם לרסק בדיסקית פריסה של מעבד מזון: חותכים לרבעים ופורסים לרבעי־עיגולים. לוחצים חזק כדי שיהיו עבים ככל האפשר. מרתיחים קומקום מים. שמים את הצנון בסיר, מכסים במים רותחים, מרתיחים ומבשלים 2־3 דקות. מסננים ושוטפים במי ברז. מחזירים לסיר. מכסים שוב במים רותחים, מרתיחים ומבשלים 2־3 דקות. שוב מסננים ושוטפים במי ברז. מעבירים את הצנון לסיר. מוסיפים עלה פטרוזיליה (או שמיר), בוזקים מעט מלח ופילפל, מוסיפים חצי כוס מים ומאיידים על אש קטנה עד שהצנון רך. אפשר לטפטף קצת מיץ לימון. אם לא מקפידים מאוד על הדיאטה – מגישים עם מעט חמאה (לא מרגרינה!) או עם כף שמנת.

תבשיל צנון לא דיאטטי

חולטים את הצנון כנ"ל (פעמיים). מאיידים עם מעט חמאה ומים עד שהוא רך. מכינים רביכה בהירה מרבע חבילת מרגרינה, 2 כפות קמח וכוס חלב. שופכים לסיר עם הצנון, מערבבים ומרתיחים פעם אחת. זורים על זה שמיר קצוץ דק. גירסה משופרת: במקום חלב משתמשים בשמנת מתוקה או שמנת לקפה.

צנון מוקרם

מכינים תבשיל צנון כנ"ל (לא דיאטטי). מעבירים לתבנית חסינת אש, משומנת בחמאה, מיישרים, זורים למעלה גבינה צהובה מרוסקת ואופים בתנור חם עד שהגבינה נמסה ומתקשה.

מחית צנון

מכינים צנון כמו לתבשיל דיאטטי ומבשלים בחלב (שיכסה את הצנון), עד שהצנון רך. מסננים. מרסקים את הצנון עם מעט חמאה, מלח ופילפל. אפשר גם אגוז מוסקט. מגישים כתוספת לבשר. רצוי, בפעם הראשונה להכין רק מעט, כי הטעם הוא „מעניין" ורוב הגברים והילדים אינם אוהבים טעמים מוזרים וחדשים.

סלט צנון

סלט מכינים מצנון חי ויש עשרות וואריאציות. רוחצים את הצנון. מסלקים את החלקים הפגומים. אפשר לקלף ואפשר לא. מרסקים במגרסה־דקה, בינונית, או גסה, איך שרוצים. הכי קל במעבד מזון. מתבלים בפילפל ומלח. אבל את המלח מוסיפים ממש לפני ההגשה. אחרת הסלט מפיץ ריח. מערבבים עם תוספות. בצל קצוץ, בצל ירוק קצוץ, ביצה קשה; גזר מרוסק; עגבניה חתוכה; גבינת קוטג', גבינה מלוחה מרוסקת... אפשר לערבב שניים או שלושה מהנ"ל. „מרטיבים" באחד מהנוזלים הבאים: שמן; שומן עוף או אווז, שמנת; מיונית; מיונית מעורבת בשמנת, רוטב מיונית עם קצת קטשופ... כן, צריך „להרטיב". הרי הצנון, בכל זאת, יבש...

בננות או אבוקדו? — הגולם יחליט

ב„מילועד מחשבים ותקשורת", שהיא חברת בת של מילואות — החברה לפיתוח משקי מפרץ חיפה, פותחו מודלים לבחינת כדאיות ענפים חקלאיים לשם תמיכה בקבלת החלטות בעזרת ifps של י.ב.מ. תעשיות תוכנה.

המודלים פותחו בעזרת הלשכה להדרכת הגליל המערבי במשרד החקלאות; והם מבוססים על ממוצע נתוני משרד החקלאות. סוג אחר של מודלים בודק כדאיות מטע, למשל: מטע אבוקדו, שניתן להסיבו בנקל למטע אחר כמו בננות.

מודלים אלה מאפשרים למקבלי ההחלטות בקיבוץ לבחון את המשמעויות הכלכליות של שינויים צפויים בתשומות הענף ושינויים צפויים במחיר של טון פרי, בעלות מימון. בחינה זו חיונית לפני קבלת החלטה בנושאים הקשורים בכדאיות של נטיעה, עקירה או הרחבת הענף ואפילו בהחלפת זן. משפחה נוספת של מודלים על בסיס תוכנת ifps שפותחה במילועד כוללת מודלים של התפתחות רב שנתית של ענף באיזור לפי נתונים מהשטח. למשל ענף הלול וענף הרפת.

המערכת מאפשרת הצגת התמונה הכוללת של הענף באיזור או מעקב אחר התפתחות הענף בקיבוץ מסוים בהשוואה לקיבוצים אחרים או למשק בכלל. בשני סוגי המודלים קיימים שתי דרכים לשיערוך הנתונים הכספיים ושני בסיסי שיערוך — לפי העונה החקלאית המתחילה ביולי ולפי בסיס שנת הריכוז במשק המתחילה באוקטובר כדי שניתן יהיה להוציא גם מסקנות לגבי תקציב המשק ולא רק לגבי הענף. הגישה למודל נעשית ממסופי י.ב.מ המותקנים בקיבוצים השונים. החקלאים יכולים לבדוק כדאיות הכניסה לענף מסוים בעצמם בלי להזדקק לאנשי המחשבים של „מילועד". המערכת מניחה למשתמש להגדיר דרישותיו והיא מבצעת עבורו חישובים וניתוחים.

רובוט בעל „רגש"

רובוט ראשון מסוגו בעולם, רובוט בעל „רגש", פותח באחרונה בארץ בשילוב פעולה בין חברת שפיר הנדסה מרעננה, לבין חברת שלב, העוסקת בפיתוח תוכנה מיוחדת. בפיתוח הרובוט הושקעו 150 אלף דולר והיתרון החשוב ביותר שלו — יכולתו להרגיש ולהעריך כוחות פיזיים המופעלים על תוספנית שלו, ולפעול בהתאם לאותם כוחות. בגלל „הרגש" שלו, מפעיל הרובוט כוח בצורה מבוקרת. הרובוט הראשון מסוג זה הורכב לאחרונה במפעל תעשייתי (בתחילת חודש פברואר)

רוני שפיר — מנכ"ל חברת שפיר הנדסה — מסר, כי הרובוט, פותח פתח לשימוש רחב במפעלי תעשיה בישראל. ברובוט משולבים סנסורים לראיה מלאכותית, בעזרת מצלמות טלוויזיה, סנסור כח הנותן אינדיקציה לכח המופעל וסנסורים אופטיים הנותנים אינדיקציה למיקומו המדויק של החלק המעובד.

חברת שפיר, בעזרת שלב, מתכוונות לפתח את הרובוט המיוחד גם לצורכי יצוא ושיווק בחו"ל. יש לציין כי הרובוט החדש מסוגל לנוע ביעילות ובמהירות בתנועות הדרושות סינכרוניזציה בין הצירים השונים.

מערכת איסוף נתוני נוכחות — במקום „השעון הדופק"

מערכת איסוף נתוני נוכחות עובדים של חברת „סינטל" הותקנה באלטק. המערכת מחשבת שעות נוספות, משמרות, רצף משמרות וסוגי תשלומים שונים עפ"י הסכמי העבודה הנהוגים באלטק. אלטק הוא מפעל לייצור מעגלים מודפסים באיזור התעשיה סגולה בפתח־תקוה, השייך לקבוצת אלרון ותשלובת כור.

במפעל, שהוא מהמובילים בייצור מעגלים מודפסים בישראל כ־200 עובדים. כ־60% מתוצרתו מיוצאים לאירופה ולארה"ב. עיקר המוניטין של המפעל באירופה, ביכולתו לפתור בעיות טכניות הכרוכות בייצור מעגלים מורכבים רב שכבתיים.

בימים אלה נמצא המפעל בשלבי מיחשוב מתקדמים של המערכות הפיננסיות, כח אדם, שכר עבודה ומערך הייצור.

אפשרות נוספת שהחברה מתכוונת לפתח במערכת – ניהול ארוחות העובדים בחדר האוכל של המפעל, ובשלב מאוחר יותר איסוף נתוני הייצור כדי להגיע לניהול הייצור בזמן אופטימלי.

„רובכור" — חברה חדשה לתי"בם

קונצרן כור הקים באחרונה חברה חדשה לתיב"ם (תכנון וייצור בעזרת מחשב). החברה — „רובכור" — הוקמה על ידי החטיבה לסחר פנים, הפועלת במסגרת כור־סחר. החברה החדשה הוקמה בשיתוף עם 4 ישראלים צעירים, בעלי נסיון בנושא תיב"ם. כור משקיע בהקמת החברה החדשה מיליון דולר. „רובכור" תפעל עם החברה האמריקנית לישראל (ANEC), אחת מ־7 החברות הפועלות במסגרת כור־סחר־פנים.

החברה החדשה מתמחה בנושאי מיחשוב תנועות לעיבוד שבבי, מיחשוב ציור ומכונות לתעשיה, ושרותים נוספים בתחום ישומים של מחשבים לצורכי ייצור תעשייתי. החברה תיתן גם גיבוי מקצועי ביעוץ ותכנון לחברת אנק, המשווקת כיום בארץ ציוד ומכונות מאירופה והמזרח הרחוק.

כוונת החברה החדשה לשתף פעולה עם מפעל קיים באזור המרכז שבו ניתן יהיה לבצע את כל ישומי החברה ובעיקר יצור אבי טפוס. בשלב שני מתכוונת החברה החדשה למכור ידע בנושא תיב"ם ליצרני ציוד, מכונות ומערכות בחו"ל.

כרטיס לעיבוד תמונות טלוויזיה

חברת AT&T פיתחה כרטיס TARGA לקליטת תמונות. כל כרטיס התואם תושבת הרחבה בודדת בסדרת מחשבי AT&T 6300 או IBM P.C. קולט תמונות ממקורות וידאו ומצלמה, וידאו טייפ או וידאו דיסק) וכן ממקורות אנלוגיים (RGB) בזמן אמיתי, ומאחסן אותן על דיסק. בהיות התמונות קבצים מספרתים, ניתן לאחסן ולאחזר אותם, להציג אותם בבהירות מרהימה (טלביזיה, מוניטור) ולעבד אותם בדיוק מירבי. לכרטיס זיכרון עד 1MB, זום ועוד פונקציות המאפשרות גמישות רבה בעבודה עם תמונות רציפות.

AT&T מיוצגת בישראל על־ידי חברת ישראיטל מקבוצת כור סחר.

הופכים דולרים לאבק כוכבים

מאת זאב בליצר, וושינגטון

אין דבר חשוב יותר לנשיא רונלד רייגן מ„יוזמת ההגנה האסטרטגית" שלו המכונה „מלחמת הכוכבים". „ביום מן הימים יוכלו מערכות ההגנה להפוך את הנשק הגרעיני למיושן ולשחרר את

5 מיליארדי דולרים ישפוך מימשלו של רייגן — הנאבק לאזן את תקציבו — על „מלחמת הכוכבים" ■ יש הטוענים שהיא ניתנת לביצוע רק במוחו של הנשיא

האנושות משבי אימת הטרור", הצהיר הנשיא בנאומו המסורתי על „מצב ארצות הברית" בישיבה משותפת של שני בתי הקונגרס, ביום שלישי בערב.

„אמריקה התמודדה עם אתגר היסטורי אחד, והגיעה לירח. עתה עליה להתמודד עם אתגר נוסף: לממש את הגנתו האסטרטגית למען כל יושבי תבל", אמר רייגן.

הנשיא ויועציו הקרובים ביותר מאמינים באמונה שלמה בפוטנציאל הרב הגלום בפרוייקט „מלחמת הכוכבים". הפיצוץ הטרגי של מעבורת החלל „צ'לנג'ר" לא עירער, כנראה, את אמונם. עדיין הם משוכנעים שביכולתה של ארצות הברית לפתח מערכת הגנתית שתבטל את האפשרות של מלחמה גרעינית. הם מקדמים בהתאם, במלוא המהירות, את רעיון „מלחמת הכוכבים".

5 מיליארד דולר שהוקצבו למחקר „מורגשים" בתקציב הפדרלי החדש שהוגש לא מכבר לקונגרס. מיליארדי דולרים מוצעים כהקצבות ל„מלחמת הכוכבים", למרות אווירת הקיצוצים החריפים בכל התחומים בעקבות קבלת חוק גראם־רדמן לאיזון התקציב. בשנת הכספים 1987 בלבד מציע המימשל להקציב 5 מיליארד דולר לצורך מחקר ראשוני ופיתוח. סכומים נוספים מוקצים לשנים הבאות.

משרד ההגנה האמריקני וחברות אמריקניות העוסקות בטכנולוגיה המתוחכמת חתמו כבר על מאות חוזים לבדיקת אספקטים שונים של התוכנית. רבים מהחברות וצוותי מוחות אלה נמצאים בקרבת בוסטון, ולכן ניתן להבין מדוע עלה שם מחיר הדירות ביותר מ־30% בשנה שחלפה. המונים עוברים להתגורר שם. ל„מלחמת הכוכבים" השפעה אדירה על כלכלת העיר בוסטון. הדבר נכון גם לגבי „עמק הסיליקון" שבקליפורניה, וכן במקומות נוספים.

המימשל עושה מאמץ עליון לשתף בפרוייקט את בעלות בריתה של ארה"ב באירופה, ביפן, באוסטרליה ובישראל. לרוב בעלות הברית הללו יש בעיות פוליטיות רבות. אך לא כן המצב בנוגע לישראל.

בראשית ינואר כתב שר הבטחון יצחק רבין לשר ההגנה קספר וויינברגר והסכים רשמית להשתתף ב„מלחמת הכוכבים". רבין הציע ששתי הממשלות יחתמו על תזכיר, כדי שהכל יהיה רשום „שחור על גבי לבן". פקידי משרדי ההגנה מכינים את המזכר בימים אלה. יש על מה לבסס את הציפיה, כי בתוך כמה חודשים יחתמו הפנטגון וחברות ישראליות על חוזים.

בזבוז כספים

תוכנית „מלחמת הכוכבים" עדיין שנויה במחלוקת בארצות הברית עצמה. דמוקרטים־ליברלים רבים. סבורים שאין היא מציאותית, שהיא בבחינת ביזבוז כספים, ותו לא. ברית המועצות, לעומת זה, מוקיעה זה זמן רב את התוכנית, ודוברי המימשל טוענים שזו הוכחה כי מומחים סובייטיים אכן סבורים שהיא בת־ביצוע. אחרת אין להבין את דאגתה הקיצונית של מוסקווה.

פקידי המימשל מציינים בסיפוק שאף כי הפולמוס מוסיף להתפשט במערב אירופה, בישראל לא התקיים ויכוח כזה. למעשה, הם אינם מהססים להביע תקוות, כי שיתוף פעולה זה מצד ישראל יחזק את התמיכה ב„מלחמת הכוכבים" בקרב ידידי ישראל בעלי השפעה בארצות הברית, במיוחד בקונגרס ובציבור היהודי. עד עתה האירה להם ההצלחה פנים.

יו"ר מועצת הנשיאים של האירגונים היהודיים החשובים אמר לעיתונאים ב־3 בפברואר שהחלטת ישראל להשתתף בתוכנית היא „הוכחה נוספת ליחסים ההדוקים והתועלתיים ההדדיים" הקיימים בין ארצות הברית ובין ישראל.

במברק לרבין אמר ביאלקין. ש„זו דוגמה נוספת של היתרונות של שיתוף פעולה ותמיכה הדדית" הקיימים בין וושינגטון וירושלים. „ברצוננו לברך אתכם על החלטתכם, אמר.

פקידים ישראלים סקרנים בעניין טכנולוגיות ההגנה החדשות נגד טילים, ורוצים לדעת אם יש אפשרות להפיק מהן תועלת בלחימה קונבנציונלית, במיוחד בניטרול טילים סובייטיים מסוג „אס.אס" הנמצאים בידי סוריה. הגנרל ג'יימס א. אברהמסון, הממונה על תוכנית „מלחמת הכוכבים" במשרד ההגנה, טוען שאכן יש אפשרות כזו. הוא ציין שמערכת ההגנה „שמדברים בה הכי הרבה היא ההגנה רבת־השכבות, והיא ללא ספק תהיה יעילה בעיקר כנגד טילים ארוכי טווח". כגון הטילים הבין־יבשתיים מסוג ס"ס־18 או הטילים לשימוש תוך־זירתי מסוג „אס. אס־21". „ואולם", הוא אמר לכתבים בשנה שעברה, „הטילים בעלי הטווח הקצר כגון „אס.אס־21" והטילים הטקטיים לטווח קצר המאיימים על ישראל ועל אירופה — מהווים בעיה מיוחדת, בעיה קשה. אני סבור כי אם נצליח למצוא שיטות נגדם נגביר את הגנתנו הגרעינית האסטרטגית ונפתור בעיות רבות בתחום הלוחמה הקונבנציונלית שמדינות ידידותיות לנו עומדות בפניהן, בעיות שונות מאלה של ארצות הברית. דומני, איפוא, שהתשובה היא „כן" ללא היסוס. טכנולוגיות מתקדמות אלה יוכלו להיות מיושמות הן בזירה האסטרטגית והן בטקטית. זה אחד היתרונות של תוכנית רבת־משתתפים".

„אין מונופול על שכל"

אברהמסון הביע את בטחונו כי חברות ישראליות רבות ישתתפו. הוא העלה זכרונות מביקורו בישראל בתחילת הקריירה שלו, כשבדק את האספקטים השונים של רכישת מטוסי אף־16 אמריקניים על־ידי הישראלים. „היכולת הטכנית המרשימה של ישראל מוכרת לי", אמר.

לדבריו תוכל ישראל להשתתף בתוכנית בתחומים רבים: „באחוזות מן הטכנולוגיות הבסיסיות ביותר כגון האופטיקה, בעיבוד נתונים, אף בשימושים מסויימים בלייזרים בחומרים מתקדמים, ולבסוף אפילו באחד מן היישומים המקובלים יותר של הטכנולוגיות המתקדמות, כלומר [illegible] טילים וב[illegible]".

בהמשך אמר: „לישראל, [illegible] למדינות רבות, יש יכולת טכנית רבה. „אין לארצות הברית מונופול על השכל. אנחנו מחפשים אנשים מבריקים וצוותים יעילים שיוכלו לקדם את הטכנולוגיה. אנו מכינים את עצמנו והיינו רוצים שתהיה לנו אפשרות לפנות לטובים ביותר במערב העשויים לעזור לנו לבצע את העבודה העצומה הזו".

פקידי פנטגון אחרים הביעו התפעלות מיכולתה של ישראל „בתחומים טכניים ישימים" מסויימים. הם ציינו שישראל הוכיחה שהיא יודעת להמציא חידושים בשדה הקרב כשיש צורך. „ישראל עתירת ידע", אמר מומחה, וציין את מכון וייצמן ברחובות, את הטכניון בחיפה. שני מוסדות אלה נהנים ממוניטין בארצות הברית. „אינני עושים טובה לישראל", הוסיף המומחה. „אנו באמת יכולים להיעזר בה".

לדברי פקידי הפנטגון יש לישראל עבר מפואר בייצור מוצרי איכות בתחומים אלה. הם סבורים שחברות ישראליות עשויות להתמודד בהצלחה בהצעות מדינות אחרות לביצוע עבודות עבור „מלחמת הכוכבים" בתחומים שונים. הפקידים סירבו לנקוב בסכומים. אף כי טענו שיהיו משמעותיים „כמונחים של כלכלת ישראל".

פקידים ישראלים אמרו שהמשמעות המדינית והצבאית של ישראל מתייחסת ללא ספק, ברצינות לעניין, אף כי [illegible] תחילה. יש הרגשה כי ישראל מכירה בתועלות הכלכליות, הצבאית והמדינית שתצמח לה מהשתתפות בתוכנית. אבל להישגים המדיניים. הפקידים אינם [illegible]

פרט לנתח מתקציבי המחקר הענקיים מקווה ישראל להפיק תועלת צבאית מיישומי המחקר העשויים להועיל בהגנה מפני טילי האס.אס. 21" המאיימים שבידי סוריה ולוב

מדינות ערביות „ידידותיות" התלוננו על הכללת ישראל בפרוייקט. ארצות הברית כבר שילמה איפוא מחיר מדיני בעולם הערבי על הזמנת ישראל. אולם עדיין לא ברור אם אכן יתגשמו התקוות שתולות ישראל וארצות הברית ב„מלחמת הכוכבים".

נרתמים לעגלת הנשיא

מאת דליה רפאל

ארגונים יהודיים ופרו־ישראליים פועלים לקידום תוכנית „מלחמת הכוכבים" של רייגן. השדולה הפרו־ישראלית רבת ההשפעה איפא"ק פועלת ברוח זו בקרב חברי קונגרס ופקידי מימשל בוושינגטון. איפא"ק רואה בפיתוח מערכות הגנה נגד טילים את האפשרות של ישראל להגן על עצמה מפני התקפת טילים ערביים. איפא"ק קוראת למימשל לפתח אמצעי הגנה קונבנציונליים יעילים נגד טילי קרקע־קרקע.

מנהלה הכללי של איפא"ק, תומס דין, הופיע ב־30 בינואר בפני תת־הוועדה של ועדת הכוחות המזוינים של הסנאט. [illegible] בבדיקת שיטות חדשות אפשריות להגנה מפני טילי קרקע־קרקע.

„בריה"מ מחמשת את אויבי ישראל בדור חדש של טילי קרקע־קרקע, טילים מדוייקים וקטלניים יותר מכל מה שהיה מוכר מעבר", אמר דין. „[illegible] לא קיימות מערכות הגנה זמינות שישראל יכולה לרכוש להגנת ערים חשובות מפני טילים", אמר.

דין ציין שלנושא חשיבות מיוחדת בעיני אלה המודאגים מהעובדה שבריה"מ מספקת טילים כאלה לבנות חסותה במזרח התיכון. „טילים אלה מאיימים על האינטרסים האמריקניים וביטחונו של בעל־הברית האמין, הנאמן והדמוקרטי היחיד בחלק זה של העולם", אמר.

הדיון נערך בעוד המינהל בוושינגטון ממשיך לדחוף את היוזמה השנויה במחלוקות. ההתנגדות והביקורת קיימות בקונגרס.

בקונגרס, במהלך הישיבה הגיש דין מסמך המפרט את [illegible] שבטילים חדישים אלה לבטחון ישראל, בעיקר טילי ס"ס־21 מתוצרת בריה"מ שהוצבו באחרונה בסוריה.

המסמך נכתב על־ידי ס.ס. קארוס (Seth Carus), המנתח הבכיר באיפא"ק בנושאים צבאיים. „אם ישוגרו טילי ס"ס־21 בשילוב עם נשק כימי, הם עלולים לפגוע במטרות בכל צפונה של מדינת ישראל, כולל בסיס חיל האוויר החשוב, ברמת דוד. [illegible]

[illegible]

העדר תקציבים למחקר ופיתוח מביא לבריחת ידע לחו"ל

יצוא מוצרים עתירי־ידע מישראל הסתכם בשנת 1985 ביותר מ־2 מיליארד דולר. לעומת 1.84 מיליארד דולר בשנת 1984 ו־1.65 מיליארד בשנת 1983. לפני עשר שנים היה היצוא של מוצרים עתירי־ידע מישראל 296 מיליון דולר בלבד — מסר המדען הראשי של משרד התעשייה והמסחר, יגאל ארליך, בסיור תא הכתבים והעורכים הכלכליים במרכז למחקר גרעיני בנחל שורק.

משקל היצוא של המוצרים עתירי־הידע הגיע בשנת 1985 לכדי 48 אחוז מכלל היצוא הישראלי. ארליך מסר עוד, כי היקף ההשקעות במו"פ אזרחי עמד על 225 מיליון דולר, לעומת 42 מיליון דולר בשנת 1975. לדבריו, נתונים אלה מצביעים על מגמה נכונה והולכת של עליית משקלה של התעשייה עתירת הידע בייצור וביצוא, ואיתה מגמה של הפניית משאבים גדולים יותר לפיתוחן של תעשיות אלו.

במקביל התרחבו האמצעים העומדים לרשותה של לשכת המדען לסיוע להמרצת פיתוח המו"פ. לשכת המדען הראשי מסייעת למו"פ האזרחי באמצעות שורה של קרנות, בכללן קרן למחקרים תעשייתיים, המשתתפת ב־50% מעלות המו"פ: קרן מחקרי תשתית, המיועדת למימון מחקרים בשלב טרום־תעשייתי המבוצעים באוניברסיטאות ובמכוני מחקר, וקרנות דו־לאומיות לשיתוף פעולה במו"פ תעשייתי. מלבד המימון הישיר מוענק סיוע למו"פ באמצעות חקיקה לגיוס הון־סיכון, בצורת חיסוי מס.

חלק הארי של תמיכת הממשלה במו"פ העשייתי נעשה דרך לשכת המדען הראשי. פעילות הלשכה מעוגנת, החל מינואר 1985, בחוק לעידוד המו"פ והיא מופקדת על הפעלתו.

ירידה במספר הפניות

המדען הראשי מפעיל קרן שממנה ניתנים מענקים למחקרים המבוצעים בחברות תעשייתיות, בדרך כלל בגובה 50% מעלות המו"פ. עם החלת חוק המו"פ יכול מפעל המבצע מו"פ באיזור פיתוח א' לקבל מענק בגובה 60% מהשקעתו, בתנאי שהחוקרים גרים במקום.

מדיניות הקצאת המענקים של המשרד מבוססת על אי־התערבות בכל הקשור להכוונה של תחומי מחקר. עם זאת, הוגדרו קריטריונים לבחינת הבקשות למענקי מו"פ. כן הוגדרה מסגרת ההוצאות בהן משתתפת הממשלה. הקריטריון המרכזי לאישור מענק הוא פיתוח מוצר תעשייתי חדשני, בעל פוטנציאל יצוא.

בשנת התקציב 1985/6 הועמדו לרשות הקרן כ־45 מיליון דולר (בשקלים). להערכת יגאל ארליך, עד סוף שנת התקציב יאושרו בקשות בהיקף של כ־50 מיליון דולר.

מספר הבקשות שהוגשו השנה דומה לזו שהיה בתקופה המקבילה אשתקד, אך מצביע על ירידה של כ־20% לעומת שנת 1983/84. ירידה זו מצביעה על ההאטה שחלה בפעילות המו"פ בשנתיים האחרונות. אי־היציבות בשוק ההון, הקפאת התקציבים הממשלתיים, השחיקה בערך המענקים עקב שיעור האינפלציה, שהוחמרה כתוצאה מההקפאה, ובעיות בהן נתקלו מספר חברות גדולות — יצרו אוירה שאינה מעודדת פעילות מו"פ, הכרוכה בסיכון רב. מצב זה מקשה במיוחד על גיוס הון מחו"ל, המהווה מקור ממון חשוב לחברות ישראליות עתירות טכנולוגיה.

קיימות גם קרנות התשתית, המיועדות למימון מחקרים בשלב טרום־תעשייתי המבוצעים באוניברסיטאות ובמכוני המחקר. העשויים להגיע ליישום בתעשייה המקומית. היקף התקציב בקרנות אלו ב־1985/86 הוא כ־1.3 מיליון דולר. בתקופת אפריל־ינואר הוגשו במסגרת זו 96 בקשות, מהן אושרו עד כה 57.

תקציב קרן התשתית קוצץ ריאלית בכ־50% בשנתיים האחרונות. יש לזכור, שחלק ניכר מהצלחות המו"פ בשנות ה־80' נבע מפעילות תשתית ערה בשנות ה־70'. האטת הפעילות במחקר יישומי תגרום בהכרח לדלדול מקור חשוב לתכניות מו"פ בתעשייה.

שיתוף פעולה גם עם דרום־אפריקה

נוסף על המימון הממשלתי קיימות קרנות דו־לאומיות, עם ארה"ב, צרפת והולנד. הקרן הדו־לאומית למחקר ופתוח ישראל־ארה"ב סייעה מאז 1979 לכ־100 פרוייקטים משותפים; 30 מהם כבר הניבו פירות במכירות בהיקף של כ־150 מיליון דולר.

בשנתיים האחרונות הוקמה מסגרת לשיתוף פעולה במו"פ עם דרום־אפריקה. בה נחתמו שני פרוייקטים בתקציב של כמיליון דולר לשנת 1985/86 בתחומי מערכות למידה מבוססות, מחשב ומערכות השקייה ממוחשבת. 7 פרוייקטים נוספים נמצאים כיום בשלבי משא־ומתן מתקדם.

עם האגודה הישראלית־צרפתית למחקר ופיתוח תעשייתי נחתם פרוייקט ראשון בין „מ.ל.י לייזרים לעיבוד מתכות אינטרנשיונל" לחברה צרפתית ידועה, במטרה לפתח מערכת לייזר ממוחשבת לשימוש בתעשיית הרכב. היקף הפרוייקט כ־1.5 מיליון דולר. בשלבי משא־ומתן נמצאים כיום כ־10 פרוייקטים נוספים.

הקרן המשותפת עם הולנד החלה בפעולתה לפני שבועות מספר וכבר נחתם פרוייקט ראשון, בתחום מערכות אזעקה, בהיקף של כ־150,000 דולר, לשנה זו.

מקלטי־מס לחברות גדולות

הזרמת כספים למו"פ תעשייתי ממענקי מס, בעיקר באמצעות „חוק אלסינט", הגדילה את המקורות שעמדו לרשות המו"פ התעשייתי (כולל הון עצמי) מ־300 מיליון דולר ב־1983 ל־400 מיליון דולר ב־1984 ולכ־425 מיליון דולר בשנה הנוכחית. גיוס הון בדרך זו איפשר ללשכת המדען להפנות את עיקר המשאבים לחברות בינוניות וקטנות. במידה שיבוטל „חוק אלסינט", ובמקומו תקבל הלשכה תקציב מו"פ לחברות גדולות, תגבש הלשכה קריטריונים ונהלים על מנת לאפשר טפול נפרד בחברות אלו.

לקרן הכנסות הנובעות מתמלוגים, המשולמים ללשכת המדען ממכירות הנובעות מתכניות מו"פ שנתמכו ע"י הלשכה. קרן התמורה תגבה עד סוף שנת הכספים הנוכחית כ־2.5 מיליון דולר לעומת 1.2 מיליון דולר אשתקד.

טור החדשות

המדד מוכיח — הריבית גבוהה מדי

העובדה שמדד המחירים לא עלה כלל במחצית השנייה של חודש ינואר מוכיחה שוב, כי הריבית עדיין גבוהה ביותר ומנותקת כליל מהמגמות הכלכליות השוררות עתה במשק – אמר דן גילרמן, נשיא איגוד לשכות המסחר, בתגובה לפרסום נתוני המדד.

הריבית הממוצעת היום במשק, לרבות דמי הקצאת אשראי וריבית חריגה, נעה כיום סביב 6־7 אחוזים. כך, שהמשמעות היא שהריבית הריאלית, על בסיס שנתי, נעה כיום בין 70 ל־100 אחוז בשנה, ציין גילרמן.

הוא הדגיש, כי הבטחת היציבות שהושגה במשק מחייבת הפחתת עלויות המימון. הפחתת עלויות אלה צריכה להיות משולבת עם המשך התהליך של הפשרת הפיקוח על המחירים. כדי לנטרל לחצי עלויות על העסקים במגזר העסקי, ולמנוע בכך העלאות מחירים. ללא תהליך זה, עלולות עלויות המימון להוות סכנה לעסקים במגזר העסקי, ליצור לחצי עלויות כבושים, ואף לפגוע ביציבות המחירים שהושגה עד כה.

אייל שגב

חברות הביטוח מתכוונות לייקר ביטוח מחלות מקצועיות

חברות הביטוח מבקשות לייקר את ביטוח החבויות, על ידי הוצאת הכיסוי הניתן כיום בפוליסות אלה לפגיעות מתמשכות מכלל ביטוחי חבויות בעתיד. הנושא נבדק על־ידי ועדה מיוחדת שמינה איגוד חברות הביטוח, בעקבות התעוררות נושא זה בשוק הביטוח העולמי -- לאחר שהוגשו נגד חברות הביטוח תביעות בסכומים גדולים בעקבות חשיפתם של נפגעי מפעלי האזבסט הסובלים ממחלות עור ודרכי הנשימה.

לאחר שהנושא נדון באיגוד חברות הביטוח אימץ ועד ענף חבויות הצעה חלופית. להוציא לחלוטין את הכיסוי לפגיעות מתמשכות מכלל ביטוחי חבויות בעתיד. מאחר שקיימת דרישה לכיסוי חבויות מהסוג הנדון, מוצע להקים למטרה זו מסגרת ביטוחית מיוחדת, משותפת לכלל חברי האיגוד, או לחברות שירצו להצטרף להסדר כזה. הוועד המרכזי של האיגוד יתבקש להחליט האם להפריד כיסוי פגיעות מתמשכות ממסגרת תכניות ביטוחי החבות המקובלים, ואם כן כיצד. והאם להציע לכל חברי האיגוד לאמץ שיטה אחידה לקביעת מועד אירוע הפגיעה. על־פי קביעה כזאת ייקבעו המבטחים החייבים לשאת בנטל הפיצויים. כן יהיה על הוועד להחליט האם יחול ההסדר שיוצע על־ידי הוועד המרכזי על ביטוחים חדשים בלבד. או שיחול גם על תחולתו גם על התביעות מהסוג הנדון שתוגשנה על ביטוחים קיימים.

א.ש.

מטרייה לאחר הגשם

אחרי הוזלת הנפט — הסבה לפחם

מפעלי הפוספטים יוסבו לשימוש בפחם מחודש אפריל 1986. ובחודש יוני יוסבו לשימוש בפחם גם המפעלים „טית־בית" ו„צהר".

צריכת הפחם של מפעל הפוספטים תגיע ל־20 אלף טונות לשנה. במפעל יותקן מיתקן נסיוני, בטכנולוגיה חדישה של קליית פוספטים. ראשון בסוגו בעולם: השימוש בפחם חוסך עלות נוספת של כ־800 אלף דולר לשנה.

ב„טית־בית" וב„צהר" תגיע צריכת הפחם ל־7000 טונות בשנה. וההסכון השנתי של כל אחד מהמפעלים יסתכם ב־300 אלף דולר.

מפעלי המלט „נשר" ברמלה ובהר־טוב יחלו לצרוך פחם במקום מאזוט בסוף 1986. הצריכה הכוללת תהיה 300 אלף טונות לשנה. תשלובת „ארגמן" ביבנה החלה להשתמש בפחם כבר במאי 1985.

א.ש.

מחירי ההובלה הימית יידונו שוב במארס

מחירי ההובלה הימית לא ישונו עד חודש מארס 1986 — כך סוכם במו"מ שנערך באחרונה על העלאת דמי ההובלה.

„צים" ונציגי הקונפרנסים הימיים דרשו להעלות את דמי ההובלה הימית בשיעור של 5 אחוזים לשנת 1986. נציגי איגוד המשתמשים בהובלה ימית דרשו להפחית את המחירים ב־10 אחוזים. כן ביקשו לטפל בביטול ההיטל של 3 אחוזים שהמשתמשים חייבים לשלם לסוכני האוניות בגין תשלום שלא בכט"ח. ולהתאים את ריבית הפיגורים לרמת הריבית במשק.

בסיכום הדיונים הוחלט לא לשנות את המחירים הנוכחיים של ההובלה עד למארס 1986, כאשר ראשי הקונפרנסים יישובו לישראל לדיון נוסף בסוגיה זו. ראשי הקונפרנסים הודיעו בתום הישיבה, כי בכוונתם לייקר את דמי ההובלה ב־5 אחוזים לגבי היבוא וב־3 אחוזים לגבי היצוא.

א.ש.

מצבי לחץ בעבודה — סכנה לתיפקוד העובד

ישנן כיום עדויות מצטברות, לפיהן גורמי לחץ בעבודה מביאים לנזקים בריאותיים ופוגמים בכושר תיפקודו של העובד. השפעת גורמי לחץ אלה מתחזקת בעקבות חשיפה נוספת לגורמי לחץ מחוץ לעבודה, בבית ובקהילה - הנושא יידון ביום עיון מטעם המכון לבריאות העובד ושיקומו, שיתקיים ב־13 במארס בבית לוינשטיין ברעננה.

הלחץ מתבטא במישור הרפואי החל מתלונות גופניות כלליות (כאבי ראש, עייפות, בעיות שינה ועוד) וכלה במחלות פסיכוסומטיות שונות, כגון יתר לחץ דם, כיב קיבה וסוכרת. במישור הפסיכולוגי־התנהגותי ביטויי הלחץ מופיעים כהעדר סיפוק בעבודה, שחיקה נפשית, צמצום תחושת השליטה במצב, מעורבות בתאונות והעדרויות מהעבודה. ללחץ גם השלכות על התיפקוד במשפחה ובחברה.

בעקבות המחקרים השונים פותחו דרכי טיפול מגוונות להתמודדות עם מצבי לחץ. חלק ניכר מדרכי טיפול אלה ניתנים ליישום במקום העבודה. הדגש בטכניקות ההתערבות הללו איננו בצמצום הלחצים בדרך של הימנעות ובריחה, אלא בהקניית מיומנויות, התמודדות פעילה עם מקורות הלחץ ותולדותיו.

נושאים אלה יידונו ביום עיון במטרה להגדיר את היקף הבעיה של לחצים בעבודה ומתוצאה לה, לתאר טכניקות והתמודדות לחצים אלה ולהציג מימצאים מעבודות המ על היעילות של שיטות התערבות המופעלות במקומות העבודה.

א.ש.

קרן נאמנות חדשה בבנק הפועלים

בנק הפועלים, עומד להפעיל קרן חדשה, „חץ", המיועדת למשקיעים לטווחי זמן קצרים יחסית. הקרן תשקיע בעיקר השקעות שקליות ובאג"ח שמועד פדיונן קצר. על־פי מדיניות ההשקעות של הקרן, למעלה מ־20% מנכסיה יושקעו באגרות חוב לפדיון תוך שנה. וכן במק"מ ובתפ"ס.

הקרן תהיה פטורה מתשלום עמלות לבנק. ורוכשי תעודות השתתפות שלה יחוייבו בשיעור הוספה נמוך במיוחד — בין 0.3% ל־0.4% בלבד. שני מאפיינים אלה הופכים את „חץ" לקרן המתאימה במיוחד למי שמבקש להשקיע לתקופות זמן קצרות יחסית.

המבקשים לרכוש תעודות השתתפות בקרן החדשה בהוראת קבע, ייהנו מהנחה של 50% משיעור ההוספה. תשקיף הקרן החדשה יפורסם ב־16 בפברואר, וניתן יהיה לרכוש תעודות השתתפות בה החל ב־23 בחודש.

„אפיקים":

ב־1986 צפויה ירידה נוספת של 10% בשער הדולר

השנה צפויה רגיעה, יחסית ל־1985, בשוקי ההון הבינלאומיים. ב־1985 עלה הדולר ב־10% בחודשים הראשונים של השנה, כדי לרדת 40% בעשרת החודשים הבאים של השנה (הדולר לעומת המארק הגרמני החל את שנת 1984 ב־3.14 מארקים, עלה ל־3.44 מארקים בפברואר וירד עד 2.44 מארקים בסוף השנה) – קובעת סקירה של חברת הייעוץ „אפיקים".

כלכלני החברה צופים ירידה של עד 10% בשער הדולר במהלך השנה, יחסית למטבעות האירופיים ולין היפאני. ריבית הפריים בארה"ב תרד מ־9.5 ל־8.5 אחוזים. התוצר הלאומי הגולמי של ארה"ב יעלה בממוצע שנתי מעל ל־4 אחוזים לשנה. הרבה תודות לירידת הריבית ולירידת שער הדולר.

אם אפשר לראות בהתנהגות בורסת מניות תחזית לעתיד, הרי העליות בבורסה בשנת 1985 אותתו מה צפוי במשק האמריקני בשנת 1986, קובעת „אפיקים". מאידך, אין לצפות לעליות נוספות בבורסה בשנה, אם כי עדיין ניתן לצפות לעלייה באג"ח לטווח ארוך, להשואה שנתית של מתחת ל־9% לשנה. הכל תלוי למעשה בהמשך הזרמת הכסף למשק על־ידי הבנק המרכזי. בשנת 1985 נוצל חלק גדול מכסף זה לרכישות ספקולטיביות של מניות ואג"ח, וכן לרכישת חברות ע"י חברות מתחרות. חלק נוסף של הכסף הלך לצריכה. אך מעט מאד הלך להשקעה.

במספר ענפי מפתח בכלכלה האמריקנית חלו שינויים חיוביים רציניים, כגון בתעשיית המכוניות, שם החלו היצרנים האמריקניים להתחרות ביפאנים ובגרמנים, לא רק בטיב המכוניות אלא גם במחיר. הכל הודות לדולר הזול.

בורסות המניות של אירופה עשויות להוביל גם השנה בעליות. כתוצאה מהשקעות גדולות של קרנות אמריקניות המבקשות לפזר את השקעותיהן, נוכח מחיריהן הגבוהים של המניות בארה"ב. עליות גדולות במיוחד צפויות בבורסות של גרמניה, שוויץ, צרפת, הולנד ושוודיה.

צרפת – הצלחת השנה

המטבע הצרפתי עשוי להיות גם השנה המטבע החזק של השנה, במיוחד אם מביאים בחשבון שהריבית על פקדונות בפר"צ כפולה מאלה של המארק הגרמני. והאינפלציה בצרפת אינה עולה על 5%. אגב, כלכלת צרפת היא אחת הדוגמאות הבודדות לכלכלה מצליחה, למרות שהיא מבוצעת ע"י מדיניות סוציאליסטית שהתחילה בהלאמת חלק מהכלכלה, והמשיכה בהדברת האינפלציה ובהורדה דראסטית של האבטלה.

כללית אפשר לומר, שלאירופה צפויה שנה טובה במיוחד – גידול בפעילות הכלכלית ללא אינפלציה משמעותית, ירידה באבטלה, ומעל לכל זרימת כסף חזרה הביתה, הן לצרכי השקעה והן לניצול הזדמנויות ספקולטיביות. יוצאת מכלל זה היא בריטניה, לה צפויה שנה לא קלה. אם באמת יירד מחיר הנפט ל־20 דולר החבית, צפויות הכנסותיה של בריטניה לקטון בשיעור משמעותי, ואיתן ערעור כל יסודות הכלכלה. קשה לראות את הלי"ש (למרות שער הריבית הגבוה) שומרת על ערכה, יחסית למטבעות האירופיים, עד סוף השנה.

הזהב עשוי להגיע עד 350־360 דולר האונקיה, לא לפני שיירד עד 310־320 דולר האונקיה אם יסתבר כי מחירי הנפט אכן יורדים ל־20 דולר החבית. הסיכוי הממשי של הזהב יהיה במידה שיתפתחו לחצים אינפלציוניים בארה"ב. כתוצאה מגידול מהיר מדי של כמות הכסף, יחד עם גידול מעל הצפוי בתוצר הלאומי הגולמי של ארה"ב (מעל 5־6%).

סיכוי טוב יותר לעליות יש לפלטינה ולמתכות אחרות (ועדיין ללא התפתחות אינפלציונית), במידה שהירידה במחירי הנפט תביא להתאוששות ממשית בכלכלה העולמית. שתתבטא בין היתר בצריכת מתכות בהגדלה משמעותית של מלאים.

אייל שגב

● קבוצת בנק המזרחי המאוחד הגיעה להסדר עם התאחדות התעשיינים, על הפעלת קרן משותפת למתן הלוואות למפעלי תעשייה קטנים עד בינוניים, לשיפור מבנה ההון החוזר שלהם. ההלוואות יבוצעו ע"י בנק למימון ולסחר, המתמחה במסגרת הקבוצה בבנקאות לקידום עסקים („מרצ'נט בנק") ומרחיב את תחומי פעילותו עם מפעלי תעשייה המצויים בתהליך הצמיחה.

במסגרת הקרן יינתנו הלוואות בשקלים חדשים, עד לסכומים של 70 אלף דולר לתקופה של עד 12 חודשים, בריבית חודשית משתנה, בגובה שער הריבית ללקוחות מועדפים („פריים") בתוספת שלא תעלה על 75% מריבית הפריים.

● תעריף שכר הטירחה עבור שירותים נוטריוניים נשחק בשבע השנים האחרונות בשיעור של כ־300 אחוז. עורכי־דין רבים המשמשים כנוטריונים קבלו לפני ועדת הנוטריונים בלשכת עוה"ד, כי אינם מסוגלים להמשיך ולעבוד בתעריפים הנוכחיים, וכי הם שוקלים להשבית את שירותיהם.

בארץ רשומים היום כ־1000 נוטריונים, רובם עורכי־דין בגיל מתקדם. המתפרנסים בעיקר ממתן שירותים נוטריוניים.

"צבע" שחור

שמה של מסעדה הוזכר בטלוויזיה בנשימה אחת עם פשיטה משטרתית על עבריייני סמים. יוסף מדינה תבע פיצויים ויצטרך... לשלם בעצמו לנתבעים. הטלוויזיה מצידה מוכנה להתנצל. חינם. את זה מדינה לא ממהר לקחת

מאת שלי יחימוביץ

"מוקד המשטרה בתל־אביב. כל שעה נפרצים בישראל שני בתי־עסק וארבע דירות. בכל יום נופלים קורבן שני אנשים למעשה שוד. מידי חמישה ימים נרצח אדם. כך בדו"ח המשטרה על הפשיעה מ־1984".

כדברים אלה פתח חיים יבין את התוכנית "מבט שני", ששודרה ב־23 ביולי אשתקד. נושא התוכנית היה מעצרם של חשודים בטרם משפט. כחום ההקדמה התמקדה המצלמה בשוטרת היושבת במוקד ואומרת לתוך מכשיר הקשר: "רות. כיכר סטרומה. מעל מסעדת "מדינה", כרגע מתנהל סחר סמים. אתה יכול להגיע למקום?".

הקטע, שנמשך שניות ספורות, היה עילה להגשת תביעה משפטית נגד חיים יבין ורשות השידור. התובע: יוסף מדינה, בעל מסעדת "שיפודי מדינה" בחולון. בתביעה שהגיש באוגוסט אשתקד לבית־המשפט המחוזי בבאר־שבע, ביקש מדינה מבית־המשפט להורות לחיים יבין ולרשות השידור לפצותו בסכום של 30 מיליון שקלים ישנים.

● **לשון הרע והשפלה**

בכתב התביעה נאמר, כי המסעדה היא מיבנה חד־קומתי בודד, שאין עליו כלל קומה שניה. מדברי השוטרת, ניתן אפוא להניח, כי סחר הסמים התנהל על גג המסעדה עצמה. מדינה, איש רב פעלים בעירו, חבר הנהלת אגודת "הפועל חולון" (ובעבר שחקן ומאמן), הירבה גם לארח במסעדתו יחידות צה"ל. שם מסעדתו, שלה קהל לקוחות רחב — כך נאמר — מזוהה לחלוטין עם שמו. הפירסום בטלוויזיה הוא לשון הרע, וגרם להשפלתו בעיני לקוחותיו ומכריו ולפגיעה בעסקיו.

בכתב־ההגנה, טענו חיים יבין ורשות השידור באמצעות פרקליטם, כי הכתבה התרכזה באנשים אחרים, בני הזוג נתנאל ושושנה עופרי. הקטע המדובר, כך נאמר בכתב ההגנה, היה קטע אמיתי קצרצר, שצולם במוקד משטרתי ו"הוא בא לתת 'צבע' ואווירה לפעולות המשטרה בנושא ניידת משטרה".

בכתב ההגנה נאמר עוד, כי פרקליטו של מדינה, עורך־הדין מרון קין, התקשר למחרת שידור הכתבה אל רשות השידור, ותבע התנצלות. ברשות השידור נעתרו לכך עקרונית, וביקשו מעוה"ד להתקשר שוב כדי לנסח במשותף את תוכן ההתנצלות. עורך־הדין לא התקשר, ובמקום זאת, הוגשה תביעה כספית.

● **כבר לא רוצה התנצלות**

לצורך הדיון בפרשה, הפך אולם בית־המשפט המחוזי בבאר־שבע לאולם הקרנות. השופט המחוזי, אליעזר ריבלין, יסודי כדרכו, דרש לראות את התוכנית מתחילתה ועד ה"מבט שני" — ועימו עורכי־דין, עיתונאים וקהל משועשע — צפו.

בפסק־הדין ארוך ומנומק, דחה השופט ריבלין את תביעתו של מדינה. בשאלת לשון הרע, קבע ריבלין: "בתשדיר נשמעו דברים אודות החשד כי מתבצעת עסקת סמים "מעל" המסעדה. "מעל מסעדת מדינה" — נאמר. "במסעדת מדינה" — לא נאמר. העובדה שהמסעדה היא מבנה חד־קומתי, אין בה — כשהיא מצטרפת לפירסום — כדי ללמד, אלא, כי התקיימה עסקת סמים בקירבת המסעדה. שום אדם סביר לא יכול היה ללמוד מן הפירסום כי בעליה של המסעדה מעורב בדרך כלשהי בעבירה".

סעיף הגנת האמת בפירסום — אמר השופט — קובע כי הגנה זו מותנית בשני דברים: שהדבר שפורסם היה אמת, ושהיה בפירסום עניין ציבורי. "הקטע מן התשדיר, נשוא התביעה, שיקף את המראות ואת הקולות כפי שהתרחשו ותו לא. מבחינה זו היה הפירסום ראי של מציאות", קבע השופט. ורשות השידור, לפיכך, שידרה דבר אמת.

בנושא העניין הציבורי, מסתמך השופט, בין השאר, על בית־המשפט העליון בארה"ב: "המחוייבות העמוקה לרעיון שכל פולמוס בענייני ציבור, ראוי לו שיהא 'חסר מעצורים, איתן ופתוח לרווחה' הביא את בית־המשפט העליון בארה"ב לכלל הכרה בדבר הצורך להשלים לעתים עם שרכובן של הצהרות מוטעות בפירסום. אחרת, עלולה חשיפתם של אמצעי התקשורת לתביעות דיבה, להוביל ל'צנזורה עצמית' שתוצאתה קשה".

וגם: "המידע על פעילות עבריינית במקום ציבורי — יכול בהחלט שיבוא בתחום ההתעניינות הלגיטימי של הציבור". רשות השידור, קבע השופט ריבלין, עמדה בקריטריונים של הגנת האמת.

בסכמו את הכרעת הדין, מציין השופט את העובדה שרשות השידור הביעה במועדים שונים נכונות להתנצל בכל דרך שתיראה לתובע על פגיעה אפשרית בו כתוצאה מהתשדיר. רשות השידור, אגב, הצהירה גם כי תדבק בנכונותה זו גם לאחר מתן החלטת השופט, בלי קשר להחלטתו. "נכונות זו, והעובדה שהתובע לא היה נכון לשקול את הפרשה בדרך של פירסום התנצלות, יש בה כדי לשמש שיקול בקביעת התוצאות", אמר השופט ריבלין. הוא דחה, כאמור, את תביעתו של מדינה, וגם חייב אותו בתשלום הוצאות המשפט של רשות השידור.

אם היו למדינה הפגוע כוונות להתעשר מהעניין — הן התבדו, כמובן. על כל פנים, השופט ריבלין הזכיר לו, כי הוא עדיין יכול לנצל את נכונותה של רשות השידור להתנצל בכל מקרה. מדינה טרם ניצל את הנכונות הזו.

מה הם עשו בשביל מדינה

חיים יבין
קטע קצרצר

חנווני מוכר ליטופים — חינם

בעל מכולת מערד, אליהו אילוז, בן 40, נעצר שלשום בחשד שביצע מעשים מגונים בילדות שבאו לקנות בחנותו.

אתמול שוחרר האיש בערבות בבית־משפט השלום. בחודשים האחרונים התלוננו שתי אמהות במשטרת ערד, כי אילוז ביצע מעשים מגונים בבנותיהן, בנות 10 ו־11.

הילדות סיפרו לחוקרת נוער משטרתית, כי האיש ליטף אותן בכל חלקי גופן כשבאו לקנות בחנותו, וכי עשה זאת פעמים מספר במהלך השנה האחרונה.

בבית־המשפט אמר האיש, כי הוא מודה שהוא מחבק ומלטף ילדים, אך הוא עושה זאת מתוך חיבה ולא מתוך כוונות זדוניות.

שופט בית־משפט השלום יהודה הימן, אמר כי "המעשה המיוחס לחשוד לא רציני". הוא הורה לשחררו בערבות של אלף שקלים חדשים, ואסר עליו ליצור קשר עם הילדות, מלבד אם יבואו לקנות מצרכים בחנותו.

שלי יחימוביץ'

עליזה הלכה... והדירה הלכה לה

חלומה של עליזה אהרון לשלם דמי קדימה בעבור דירה שהתכוונה לרכוש, ניגנז לפי שעה.

תיקה, שהכיל 6200 דולר נשדד השבוע.

עליזה אהרון הלכה אתמול ברחוב הגלעונית 5 ביפו. בשעה שש בערב תקף אותה הצעיר והלם בפניה בחוזקה. אהרון נפצעה ופונתה לקבלת טיפול רפואי. השודד חטף ממנה את תיקה, שהכיל את הכסף ומסמכים שונים, ונמלט מהמקום.

אבי בניהו

פיצוחים

היחידה המרכזית של משטרת תל־אביב הצליחה, כנראה, להניח את ידה על כנופיית פורצים פעילה. בעלי חנויות התכשיטים במרכז העיר יוכלו לישון, בינתיים, קצת יותר טוב

מאת אבי בניהו

צוותי הבילוש של היחידה המרכזית במשטרת תל־אביב יכולים השבוע להיות מרוצים מעצמם.

במהלך השבוע שעבר עצרה המשטרה שמונה חשודים, שחוקרי המשטרה מייחסים להם יותר מעשרה מקרים של פריצות לחנויות תכשיטים בלב תל־אביב.

כל המקרים שאירעו בחודשים האחרונים ברחובות שינקין, אלנבי ומונטיפיורי בוצעו כמעט באותה שיטה: איתור החנות והאומדן האפשרי של השלל, פריצה ישירה או חדירה דרך חנות סמוכה, הבקעת קיר חוצה אל חנות התכשיטים, ניתוק מערכת האזעקה ופיצוח הכספת ולקיחת השלל.

תפסו את ה"תכשיט"

כמעט כל האירועים בוצעו בסופי שבוע. הרחובות במרכז העיר כמעט ריקים מאדם בימי שישי ושבת. האוכלוסיה המתגוררת במקום קשישה ברובה והאפשרות להילכד "על חם" — מצומצמת.

לאחר חקירה מאומצת, עקבה המשטרה אחר כל פריצה, והשבוע שמה ידה, כפי הנראה, על הכנופיה.

בראשית השבוע נעצרו חמישה גברים ואישה, ביניהם בעל עסק לצורפות, שנהג לרכוש את הסחורה הגנובה (זהב, כסף, תכשיטים ואבנים טובות), להתיכם ולמוכרם הלאה, לאחר שינוי צורתם.

למחרת מעצרם של השישה דווח על פריצה נוספת לחנות ברחוב מונטיפיורי. שיטת הביצוע היתה זהה לגמרי. הפליאה היתה רבה. הן הכנופיה מאחורי סורג ובריח!? מי ביצע הפעם? תוך שעות ספורות עצרו אנשי היחידה המרכזית שני חשודים נוספים.

בסך הכל, הצליחה הכנופיה־פלוס לגנוב זהב וכסף בשווי של כ־150,000 דולר. הסחורה תוחזר ברובה לבעלי החנויות, לאחר זיהוי ודאי.

לא מן הנמנע, שהמשטרה הגיעה אל הפורצים המתוחכמים דרך "המקצוענים", הלא הם "מפצחי הכספות" המומחים. מתמחים אלה מוכרים ברובם למשטרה מאירועים קודמים, וסביר להניח כי שמותיהם מופיעים במאגר המחשב המשטרתי. איתורם ומעצרם הביאו בהמשך למעצר כל הכנופיה.

אבל עוד אלה נלכדים, נראה כי תופעת שוד־הבנקים חוזרת. שני בנקים נשדדו בעת האחרונה לאחר תקופה של קיפאון בתחום זה. יש עוד עבודה. אלא מה.

"כן" שהוא "לאו"

(סוף מעמוד 6)

...בינה מצרים היטב שבלי הערבים ירד מישקלה בזירה הבינלאומית לאפס. ויתור על הערבים פירושו לגביה ויתור על העבר, ההווה והעתיד. את זה היא לא יכולה להרשות לעצמה. הקשר שלה עם הערבים הוא קשר אורגני, ששום כוח, שום לחץ שבעולם אינם יכולים להתיר אותו. בהקשר זה יש לראות את מעורבותו של מובארק בנעשה בזירה וקשריו עם חוסיין וערפאת. הוא פועל מתוך מחוייבותו לעניין הערבי, אבל לא פחות מכך מתוך מחוייבותו לשמירת השלום עם ישראל, הרחבתו וביסוסו.

אינה אסירת תודה

ישראלים רבים, כולל פוליטיקאים מכל צבעי הקשת הפוליטית, אנשי ציבור ועתונאים, מביעים אכזבה ותדהמה מכל צעד שמצרים נוקטת ושאינו לרוחם ולפי ציפיותיהם. הם מזכירים שוב ושוב את המחיר הכבד ששלמה ישראל כשוויתרה על כל חצי־האי סיני, הנפט, שדות־התעופה והישובים. זה מגוחך, אווילי ומעיד על חוסר בגרות פוליטית. אלה חייבים להבין אחת ולתמיד: מנקודת ראותה אין מצרים אסירת תודה על טובה שלא נעשתה. מנקודת ראותה אף אחד לא ויתר לה על שום דבר. סיני שלה, הנפט שלה והישובים לא היו צריכים להיות שם מלכתחילה. זאת ועוד: מצרים יודעת ששלום נפרד הוא שלום רופף שלא יכול להחזיק מעמד לאורך ימים. היא מנסה בכל המרץ ובכל האמצעים, לעשותו שלום כולל ובר־קיימא.

אש"ף — תנאי הכרחי

חוסיין, בניגוד לסאדאת, אינו יכול להרשות לעצמו לנקוט בצעד שאינו מקובל על הפלשתינים ועל מדינות ערב, או לפחות על חלק מהן. כל הסכם שלא יספק את הפלשתינים יביא בעקבותיו חרם מדיני וכלכלי מצד מדינות ערב נגדו ותסיסה שתלך ותגבר בתוך ממלכתו, שרוב אוכלוסיה הם פלשתינים. סוריה ואש"ף יחתרו נגדו, והוא יהיה נתון לאיום צבאי מתמיד מצידם. הוא ייחשב לבוגד בעיני הערבים ויביא קללה על השושלת ההאשמית.

על מה, אם כן, יהיה חוסיין מוכן לדבר עם ישראל? על ארבעה דברים: א. על קונפדרציה ירדנית־פלשתינאית במקום מדינה פלשתינאית עצמאית. ב. על סדורי בטחון (כולל בטחון פנים ופירוז הגדה והרצועה). ג. על בעיית הישובים והמקומות הקדושים. ד. על תיקוני גבול. אולם המו"מ עם ישראל יחייב השתתפות אש"ף כ"פוליסת ביטוח" עבורו. ערפאת יודע זאת. מי שיש לו ציפיות אחרות מחוסיין עלול להתאכזב.

אני מאמין שכל עוד נהנית ישראל מעליונות צבאית ברורה על מדינות ערב, אין סיכוי, ולו הקלוש ביותר, לשלום צודק וכולל ובר־קיימא. ישראל — מנקודת ראותה — חותרת למטרה אחת ויחידה: קבלת לגיטימציה לסיפוח טריטוריה ערבית שכבשה בכוח הנשק. ואם מדינות ערביות מסויימות בגדו בעניין הערבי והרימו ידיים, סוריה לא תנוח ולא תשקוט עד שתגיע לאיזון צבאי עם ישראל. בינתיים — בעזרת הפלשתינים של אבו־מוסא וחבריו ומדינות הסרוב, היא תטרפד כל אפשרות למו"מ עם ישראל. האם הציר מצרים־ירדן־אש"ף (ואולי עיראק) יבלום אותה? ימים יגידו.

לדבר עם אש"ף

על זכותו של העם הפלשתיני להגדרה עצמית ולבית לאומי משלו אין עוררין. אפילו מנחם בגין הכיר בזכויותיו הלגיטימיות בהסכמי קמפ־דיוויד. אש"ף הוא הנציג שלו, בין אם נרצה בכך או לא. אש"ף הוא האויב מספר אחד של מדינת ישראל, ולוחם נגדה בכל האמצעים. קורבנותיו הם ילדים, נשים, זקנים, נכים וחפים מפשע. סעיף 7 באמנה שלו מדבר על חיסול מדינת ישראל. למרות זאת, ואולי דווקא בגלל זאת, חייבים לדבר איתו.

עלינו לזכור ולנסות להבין כי את הטרור הפלשתיני, הנובע, מיאוש, סבל ודיכוי, לא ניתן לחסל וכי שלום עושים עם אויבים.

האם ישתחרר שמעון פרס מכבלי הקונסנזוס הלאומי ויהיה דה־גול של המזרח התיכון? נחכה ונראה.

"עבריייני" העט והמקרופון

(סוף מעמוד 5)

בתל־אביב: "דעתי לא נוחה מזה שהמשטרה חוקרת כתבי עיתונות כדי לעשות סדר בביתה. המשטרה צריכה לחפש את מי שהיא מחפשת אצלה בבית ולא אצל העיתונאים. אם יש מדליף במשטרה, זו הבעיה של המשטרה. מטרת העיתונאים היא להשיג אינפורמציה ומחובתם לאמת אותה. מבחינת עבודה העיתונאים לא נקטנו בשום פעולה מיוחדת. ערכנו פגישה כללית של הכתבים הפליליים והכתבים לענייני משטרה והחלפנו דעות בנושאים שונים, כולל העניין הזה. אנחנו המלצנו לכתבים לציית למשטרה אם הם נקראים לחקירה. אבל גם המלצנו לא לגלות שום מקור מידע. ברגע שעיתונאי מוסר מקורות מידע, הוא מערער את האמינות שלו ובעצם חותך את הציור ממנו הוא מתפרנס. האגודה תעמוד מאחורי כל חבר מחבריה שיחקר במשטרה".

כמו חוק קנובייץ

מארק גפן, "על המשמר": "לדעתי קיימות פה שתי בעיות: אחת עבידה על חוק הסוביודיצה, שעל פי ניסוחו האחרון הוא אוסר: מרגע שמוגשת בקשה למאסר חשוד, אסור לפרסם דברים המתרחשים מחוץ לכתלי בית המשפט והקשורים לחקירה. זהו ניסוח שמעמיד את העיתונות במצב בלתי נסבל, כי היא לא יכולה בעצם לפרסם שום דבר. זה דומה למצב של חוק קנובייץ, שכבר הוכיח אותו בהקשר זה, האוסר לזהם את האוויר אבל מזהמים. בלתי אפשרי לקיים את החוק. "חוק הסוביודיצה נועד למעשה להגן על השופט מפני השפעת כלי התקשורת על שיקול דעתו. הדבר הזה מוזר, כי בשלב זה בכלל לא ידוע מי יהיה השופט במשפט. השופט אמור להיות מקצועי, וספק גם אם יזכור פרסומים בפרשה בעת המשפט, שייערך בעוד חצי שנה לפחות.

"מדברים על חוק הסוביודיצה, אבל למעשה המטרה בחקירה זו היא לפתור את בעייתה של המשטרה שהיא ההדלפות מתוכה. הדלפות אינן בעייה של העיתונות, חובתה של העיתונות להשיג מידע, כמובן על פי החוק. אם המשטרה מבקשת למצוא את המדליפים, שתעשה את החקירה בביתה. החקירה הזאת מיותרת. היא באה להפחיד קצת את הכתבים ויכול להיות שמטרתה להפחיד גם את המדליפים. לדעתי מדובר בתרגיל. אבל התרגיל הזה מסוכן מכיוון שלהפחיד מי שעוסק בהשגת מידע ובחקירה עיתונאית עלול לחבל בעבודתו העיתונאית להבא".

את תגובת "ידיעות אחרונות" בעניין לא ניתן היה להשיג. רב יודקובסקי, מרכז המערכת, לא יכול היה להתפנות כדי להגיב. ומשה ורדי ראש "דסק חדשות" במערכת סירב להתראיין, בטענה שהוא אחד הנחקרים במשטרה בפרשה זו.

טלוויזיה

08.15 מושגים ביהדות: משא ומתן באמונה. 08.40 כלי סדות: חולם 2. 09.00 ארץ מולדת: להיות פועל בארץ־ישראל. 09.20 מדעי הטבע והטה"ב 1. המזון — אנרגיה מן השמש: 2. כיצד נושמים בעלי חיים. 10.10 אנגלית ה'. 10.30 הגיל הרך — רחוב סומסום. 11.00 אנגלית ו'. 11.15 ערבית מרוכזת. 11.30 מדעי הטבע (חטיבה עליונה) — האבולוציה 2. 12.00 אנגלית ח'. 12.25 הסטוריה — העצרה. 13.00 אנגלית ט'. 14.00 ארתור רובינשטיין — התכנית מובאת למלאת 100 שנה להולדתו. ארתור רובינשטיין מספר על חייו ועל המוסיקה שלו. 14.40 צרפתית. 15.00 רכבת ההפתעות — סרט אנימציה. 15.20 נילס הולגרסון — פרק 31: שליחים — נורנון, אוני ונילס ממשיכים בדרכם. הם פוגשים בציפורים שונות ובשושי הפועל הרשע המנסה שוב ללכוד את נילס, אך לשווא. השלושה ממשיכים בדרכם. 15.50 העלולי לופי — [illegible]. 16.00 [illegible]. 17.00 ערב חדש — מגאזין בשידור חי. מנחה: גדעון רייכר. 17.30 "קיר וידאו" — סדרת הנפשה עם ריבוע בעברית. בסדרה: הרפתקאות, שעשועים והיכרות עם מוסיקה עכשווית ופנטסיה. הפרק השני. "ארון מיזן" מנסה ללכוד את להקת "קיר וידאו" בעזרת המצאתו. רונה הטולה ירון שמשנה את אופיים של הנפגעים. 18.00 "סיפורים בראש" — תכנית שבועית העוסקת בספרים לילדים. הפעם יובאו הספרים: "סוס הפלא המעופף", מאת נירה הראל; "אלופי ולוכי", מאת ט' ב' ריד; "ספר הקסמים הגדול", מאת דליה פלד; "אני וטלי, בארץ הלמה", מאת א' שלונסקי. 18.25 "פסוקו של מקום" — מבט אל אשקלון. 18.32 "מועדון הכף" — תכנית שבועית לילדים (ערבית). 19.00 "מפגש" — תכנית דיון שבועית בענייני השעה (ערבית). 19.30 חדשות (ערבית). 20.02 לקראת שידור. 21.00 מבט לחדשות. 22.10 "כתוב בעיתון" — תכנית שבועית שעניינה ביקורת העיתונים בישראל. מגיש: מאיר שלו. 22.25 "סורל ובנו" — סדרת דרמה אנגלית בת 6 פרקים. הפרק הרביעי: שנים חלפו. קית מסיים את לימודיו בקיימברידג' בהצטיינות ועובר ללימודי רפואה בבית־חולים בלונדון, לשמחת אביו. בתוך כך הוא פוגש את מרי וקושר אתה קשרים. 22.50 סוף ציטוט — תכנית שבועית בענייני ספרות. מנחה: ירון לונדון. 23.30 חדשות.

רדיו

קול־המוסיקה

06.02 "צלילי בוקר". 07.07 "בוקר טוב". ברהמס: מחול הונגרי מס' 5; ווהל: מאיה; מילו: "השור על הגג". 07.30 "קורית מוסיקלית": ברוואלד: שביעיה; באך: סונטה לכנור; אלגר: רומנסה לבסון; פולנק: שלישיה; שפוהר: שביעיה; טלמן: פתיחה. 09.30 "קונצרט בוקר": רוסיני: תנינות; בטהובן: קונצ'רטו מס' 3 לפסנתר ותז'; גלזונוב: וריאציות על נושא מאת בטהובן; סקריאבין: סימפוניה מס' 2. 11.57 [illegible]. 12.05 "מאוצר הטרטיה". הרביעייה הישראלית: דבוז'ק: רביעיה במי במול מג'ור; [illegible] (1969). 13.00 "קונצרט צהרים". ויוואלדי: קונצ'רטו בסול מינור, לכנור ותז'; מוצרט: חמישיה במי במול מג'ור, לפסנתר ולכלי־נשיפה; תומס ארן: פתיחה מס' 1, במי מינור; ברהמס: שלישיה במי במול מג'ור, לפסנתר, כנור וקרן; ברליוז: "הרולד באיטליה", סימפוניה עם ויולה אובליגטו. 15.00 "מילון מוסיקלי". 15.05 "מפגשים מוסיקליים". 16.00 "אתנחתא". אבי אברמוביץ (כנור) אמנון סילבר־פסטנר: הנדל: סונטה מס' 2; רגר: שאקונה במול מינור, לכנור סולו; פאייה: סוויטה ספרדית; שימנובסקי: "מזרקות ארטוסה" מתוך "מיתוסים"; ברהמס: סקרצו. 17.30 "קונצרט מנחה": ונסאן דאנדי: סימפוניה על שיר הרים צרפתי, לפסנתר ותז'; פורה: סונטה מס' 1, לכנור ולפסנתר, בלה מג'ור; מנדלסון: פרלוד ופוגה, מס' 1; ברהמס: שלישיה בלה מינור, לפסנתר, קלרנית וצ'לו; דבוז'ק: סימפוניה מס' 3, במי במול מג'ור. 20.05 "בוקר טוב": קטעי מוסיקה יהודית לבתי הכנסת. 20.27 "מגישים שיר". 20.30 קונצרט התז' הסימפ' ושידור חי. גלוק: הפתיחה "איפיגניה באאוליס"; שומאן: קונצ'רטו בלה מינור לפסנתר ותז'; [illegible]: פרלוד לתזמורת; סטרווינסקי: סוויטה מתוך הבלט "ציפור האש" (1919). 22.55 "מילון מוסיקלי". 23.00 "דור הזהב" — אמנים גדולים בהקלטות הסטוריות: טוסקניני בלונדון — תכנית שניה. בטהובן: הפתיחה "לאונורה" — מס' 1; בטהובן: סימפוניה מס' 6, בפה מג'ור, "הפסטורלית"; רוסיני: הפתיחה ל"סולם המשי".

רשת א'

07.30 "היו שירים" — פזמונים ישנים ואהובים. 08.05 "חוגה", עם בני הגרל. 09.05 "השיר לא תם" — שירים עבריים. 09.30 "מפגש" — מגזין בשידור חי. 10.30 "רדיו קל". 11.10 השידור היומי לבתי־הס'. "הכנה ולשון". 11.30 "השכלה ודעת לכל": והפעם: "הילד והמכשפה". 12.05 "כור ולבתה". 14.00 "לבת ולבן ולכל המתעניין" — תכניות לילדים: א) "כוב לכתוב" — עידוד המאזינים הצעירים לכתיבה יוצרת; ב) "דירי ברחוב ארנון" — מאת לאה גולדברג. 14.45 לילדים הגדולים: "תזולקט" — מבחר בתכניות. 15.25 עזריה אלון מספר על נוף הארץ. 15.30 "קתדרא" — והפעם: ד"ר דן אלמגור — "הצגות שקספיריות ראשונות בארץ־ישראל". 16.53 "ספר חדש". 10.05 "צומת המזרח־התיכון". 17.12 "מגישים שיר". 17.20 "האוניברסיטה המשודרת" — "צרפתית למתחילים". 18.06 "מינחת ערב" — מיקדר יומי. 18.47 פרקי היום בתנ"ך. 19.05 [illegible]. 19.30 שידורים לעולים.

רשת ב'

08.05 "סעו לשלום". 09.05 "ביקור בית", עם רבקה מיכאלי. 10.10 "כל צבעי הקשת". 12.10 "על פתוח". 14.06 [illegible]. 15.10 [illegible]. 16.05 [illegible]. 17.10 [illegible]. 19.00 [illegible]. 20.05 [illegible].

רשת ג'

14.06 "לי ולך" — שיר וכיבה. 16.05 "נוסיקה לעניין". 17.05 "ביקו תם". 19.05 "קוליגר". 21.05 "פופ רוק", עם דליה כהן. 23.05 "הלילה הוא שירים".

גלי צה"ל

06.00 באופן מילולי — פינתו של אבשלום קור. 06.10 צלילי בוקר — שירים עבריים. 06.30 אוניברסיטה משודרת: אלברט אינשטיין — אחדות וריבוי, מרצה פרופ' יוסף אגסי. 07.07 שבע אפס שבע, עם יצחק רועה. 08.05 בוקר טוב ישראל — שעת אקטואליה יומית. 09.05 נכון לעכשיו, עם דן שילון. 11.05 טעם של פעם, עם אורלי יניב. 12.05 להיט לתאבון. 13.05 בסגנון ישראלי, עם אלי ישראלי. 15.05 מה יש, עם צבי טל. 16.05 ארבע אחרי הצהריים — שירים עבריים. 16.55 באופן מילולי — פינתו של אבשלום קור. 17.00 יומן גלי־צה"ל. 17.30 כוונת — בנאות גלי צה"ל לענייני צבא ובטחון. 17.50 יומן ספורט. 18.05 שעה קלה על כלכלה, עם שמואל נחושתן. 18.35 כוכב הערב. 19.05 "רדיו רדיו". עם יואב קוטנר. 20.05 "רוק ישראלי". 21.00 כנס לחרשות. 21.30 אוניברסיטה משודרת: אלברט אינשטיין — אחדות וריבוי (ש.ח.).

קולנוע

תל־אביב

אבטה: תפילה למוות / אהדלת הליצנים 9.30 — 7.15 — 4.30
בית לסין: מי נפחד מהשכן מכבול 21.15
בדיזנגוף: חזרה לעתיד 9.10 .7 .4.30
גת: הרבה ולא כלום 9.00 .7.00
גורדון: בחר בי 9.10 .7.10 .4.30
דקל: לילות לבנים 9.30 .7.00
דרייב־אין: הנוגה האפריקני 9.30 .7.15; ביטים לוהטות 12.00
[illegible]

רמת־גן וגבעתיים

אראזים: עבת הדרקון 9.30 .6.50
לילי: כבודו של פריצי 9.30 .7.00
ארמון: קומנדו 9.30 .7.15 .5.00
רב־חן: גן 1: סיורה של מארי 9.40 .7.30 .5; גן 2: בירדי 9.40 .7.20 .5; גן 3: גלגלי תהילה 9.45 .7.20 .5.00; גן 4: הרבה ולא כלום 9.45 .6.45

ירושלים

אדיסון: קומנדו 9 .7 .4.30
אורנע: מה ראו עיני ההתולה 9 .7 .4.30
בית אגרון: אצבעוני 13.10; סודי ביותר 17.30; נסיך צועני 19.00; פני צלקת 21.00; סודי ביותר 24.00
בנייני האומה: כס העסקים של אבא 9.00 .6.30
כפיר: חזרה לעתיד 9 .6.45 .4.30
הבירה: הלפתח 9.00 .7.00 .4.30

סמירה: שושנת קהיר הסגולה 9.15 ,7.00
סינטשל: הרבה ולא כלום 9.00 .6.30

חיפה

ארמון: קומנדו 9.15 .7 .4.30
אורה: המאהב 9.15 .7 .4.30
חן: תפילה למוות 9.00 .6.45 .4.10
עצמון: משאלת מוות 3 9.00 .7 .4.10
פאר: להב מישון 9.00 .6.45 .4.10
קרן אור המדרשה: קאוס 9.00 .6.00; ישו כוכב עליון 11.30
רון: רוקי 4 9.00 .6.45 .4.00
אביבי: חזרה לעתיד 9.15 .7.00 .4.30
אורלי: בירדי 9.15 .6.45

נתניה

שרון: כבירה 9.15 .7.00
סטודיו: אפריקאית בפריז 9.15 .7

חולון

מבוי: רוקי 4 9.10 .7.00 .4.10
מגדל: עבת הדרקון 9.30 .7.00

בת־ים

עצמאות: רוקי 4 9.10 .7.15 .4.10

הרצליה

תכלת: רוקי 4 9.10 .7.15 .4.10

באר־שבע

[illegible]: רוקי 4 9.10 .7.15

נהריה

[illegible] 9.15 .7.00

תיאטרון

תיאטרוני ישראל

הערב, יום ה', 13.2

תיאטרון הבימה:
המלך מתיא הראשון
ב־16.00 וב־18.30
חנה סנש (באנגלית): 20.30
הבית ברחוב שינקין — באולם "נחמני": 21.00

התיאטרון הקאמרי
פלשתינאית
(ת' חיפה בקאמרי)
קידוש - באולת

צוותא
לתרבות מתקדמת
יום ה. 13.2 בשעה 19.30
החינוך לדמוקרטיה - רב־שיח עם מנהלי בתי־הספר (רגיל, פתוח, דתי וקיבוצי). הכניסה חופשית
בשעה 22.22 - ג'אז בצוותא

עפ"י חוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965 סעיף 149

הוועדה המקומית לתכנון ובניה, יבנה

הוועדה המקומית לתכנון ובניה יבנה. נתבקשה לאשר בית מגורים ברחוב גלעד, בשכונת נאות שו"ה, יבנה. גוש 3510 חלקה 9055 — חריגה בקו בניין צדדי של 10% שהם 30 ס"מ.

אם לא תתקבלנה התנגדויות תוך שבועיים מיום הפרסום, תאשר הוועדה התכנית.

בברכה,
הב מאיר שטרית — יו"ר הוועדה לתכנון ובניה, יבנה

חוק התכנון והבניה, תשכ"ה־1965
מרחב תכנון מקומי נס ציונה
הודעה בדבר הפקדת שינוי תכנית מתאר מקומית

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה — 1965, כי במשרדי הוועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז המרכז, ובמשרדי הוועדה המקומית לתכנון ולבניה נס ציונה הופקד שינוי תכנית מתאר מקומית מס' נס/61/2 ביחד עם התשריט המצורף אליה. עיקרי הוראות השינוי: קביעת אזור האקליפטוס של הלפרין וייעוד שטח פרטי פתוח. ואלה הם השטחים הכלולים בשינוי התכנית: ג' 3843 ח' 132 רחוב הבנין הראשון.

כל המעוניין בשינוי התכנית רשאי לעיין בו, ללא תשלום, בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל. כל המעוניין בקרקע, בבנין או בכל פרט תכנוני אחר הרואה עצמו נפגע על ידי שינוי התכנית וכן כל הזכאי לכך עפ"י סעיף 100 לחוק האמור, רשאי תוך חודשיים מיום פרסומה של הודעה זו ברשומות, להגיש התנגדות לשינוי התכנית במשרדי הוועדה המקומית האמורה.

ד. שיש, יו"ר הוועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז המרכז
תאריך: 30 בינואר 1986

ועדת משנה לתכנון ולבנייה חולון

הודעה על־פי סעיף 149 (1) לחוק התכנון והבנייה תשכ"ה־1965
תיק בניין 2494

ניתנה בזה הודעה, שהוגשה לוועדה בקשה להיתר בנייה על חלקה 381 גוש 6740, רחוב החלוץ מס' 12, חולון, הכוללת הקלה של 9% משטח המגרש (1161/6 מ"ר) בקומה אחת לכל דיירי הקומה, לשיפור תנאי התכנון והדיור.

החלקה הנ"ל נמצאת באיזור מגורים ג'.

את התכנית אפשר לראות במשרדי הוועדה בעיריית חולון, רחוב וייצמן בשעות קבלת קהל.

לכל מי שיש התנגדות יוכל להגישה לוועדה תוך המועד של 14 יום מהיום.

עו"ד חיים שרון — יו"ר ועדת משנה לתכנון ולבנייה — חולון

ועדות משנה לתכנון ולבנייה חולון

הודעה על־פי סעיף 149 (1) לחוק התכנון והבנייה תשכ"ה־1965
תיק בניין 276

ניתנה בזה הודעה, שהוגשה לוועדה בקשה להיתר בנייה על חלקה 27 בגוש 7164, רחוב יצחק הלוי מס' 59, חולון, הכוללת הקלה של 6% משטח המגרש 305 מ"ר בשתי הקומות לכל דיירי הבית לשיפור תנאי התכנון והדיור.

החלקה הנ"ל נמצאת באיזור מגורים ב'1.

את התכנית אפשר לראות במשרדי הוועדה העירונית חולון, רח' וייצמן בשעות קבלת קהל.

לכל מי שיש התנגדות יוכל להגישה לוועדה תוך המועד של 14 יום מהיום.

עו"ד חיים שרון — יו"ר ועדת משנה לתכנון ולבנייה — חולון

חוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965
הוועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו
הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965

הרינו מודיעים בזאת כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו בקשה ליתן אשור להקלה להעברת אחוזי בניה מקומה לקומה ברחוב סמולנסקין מס' 5 גוש 7113 חלקה 12 תיק בנין 2/98"005.

בעל קרקע או בנין או המחזיק בהם שיש לו התנגדות להוצאת היתר/אשור הנ"ל במקום זה רשאי להגיש לועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו, שד' בן־גוריון 68, את התנגדותו המנומקת ולציין כתובתו המדוייקת וטלפון.

ההתנגדויות תתקבלנה במשך 14 יום מתאריך פרסום מודעה זו ותובאנה לדיון בפני הועדה הנ"ל.

י. כספי, סגן ראש העירייה
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה - תל־אביב־יפו

חוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965
הוועדה המקומית לתכנון ולבניה
ת ל - א ב י ב - י פ ו
הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965

הרינו מודיעים בזאת כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו בקשה ליתן אשור לשמוש חורג ממגורים למשרד למקצוע חופשי ברחוב בר כוכבא מס' 36 גוש 7092 חלקה 119.

תיק בנין 2/85—036

בעל קרקע או בנין או המחזיק בהם שיש לו התנגדות להוצאת היתר/אשור הנ"ל במקום זה רשאי להגיש לועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו, שד' בן־גוריון 68, את התנגדותו המנומקת ולציין כתובתו המדוייקת וטלפון.

ההתנגדויות תתקבלנה במשך 14 יום מתאריך פרסום מודעה זו ותובאנה לדיון בפני הועדה הנ"ל.

י. כספי, סגן ראש העירייה
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו

הוועדה המקומית לתכנון ולבניה "מורדות הכרמל"
הודעה
(לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965)

ניתנת בזה הודעה כי לוועדה המקומית לתכנון ולבניה "מורדות הכרמל" הוגשה, על־ידי המועצה המקומית נשר בקשה לשימוש חורג בגוש 11231 חלקות 355 ו־358 (5263 מ"ר), ובגוש 11241 בחלק מחלקה 1 (8120 מ"ר) ברחוב ההשכלה בשכונת גבעת נשר.

על המקרקעין נשוא הבקשה חלה תכנית בנין ערים מפורטת מס' ג/478 שפורסמה למתן תוקף ב־7.6.62 בילקוט הפרסומים מס' 936 עמוד 1499.

מהות השימוש החורג: שימוש במבנה קיים (מיועד בעבר לכיתות לימוד) למטווח רובי אוויר לתקופה של 10 שנים.

ניתן לעיין בבקשה ללא כל תשלום במשרדי הוועדה בשעות העבודה הרגילות. המעוניין להגיש התנגדות יגישנה לוועדה במכתב מנומק תוך 14 ימים מיום פרסום הודעה זו.

קבלת קהל בימים א', ד', ה' בשעות 08.00—12.00, במשרדי הוועדה רח' שער פלמר 1, חיפה.

עזריה שלמה — יו"ר הוועדה המקומית לתכנון ולבניה "מורדות הכרמל"

חוק התכנון והבניה, תשכ"ה־1965
מרחב תכנון מקומי, מורדות הכרמל
הודעה בדבר אישור שינוי תכנית מתאר מקומית

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 117 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה־1965, כי הוועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז חיפה החליטה לאשר באישור שר הפנים, שינוי תכנית מתאר "א: "תכנית מס' מכ/201 הוראות בדבר צורת חישוב שטחי בניה במרחב תכנון מורדות הכרמל".

הודעה על [illegible] והתכנית פורסמה בילקוט הפרסומים מס' 3108, תשמ"ה, עמוד 14. השינוי האמור, בצורה שהוועדה המחוזית אישרה אותו, הופקד במשרדי הוועדה המחוזית האמורה, וכן במשרדי הוועדה המקומית לתכנון ולבניה, מורדות הכרמל, וכל המעוניין רשאי לעיין בו, ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

משה גלזנר — הוועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז חיפה

שרותים ● עזרה ● תחבורה

תורנות בתי־מרקחת

בת־ים
כזור — חביבה רייך 20.

חולון
אהרון — הוסיין 52; קופ"ח עדיהב.

ירושלים
קופ"ח — מרפאת רוממה, רח' המ"ג 28.

נתניה
קופ"ח כללית — ברודצקי 31.

פתח־תקוה
כפר גנים — לוחמי הגיטו 6.

רמת־גן
קופ"ח כללית — המיתר 25.

תל־אביב
בס — פרישמן 66; ארלוזורוב — ארלוזורוב 76.

חיפה
הנשיא — שד' הנשיא 33.

רחובות
כללית — בני משה.

תורנות בתי־חולים

תל־אביב והמרכז
● בית החולים ע"ש שיבא תל־השומר — כל המחלקות — כל השבוע.
● בית החולים בילינסון, פתח־תקוה — כל המחלקות — כל השבוע.
● בית החולים ע"ש רוקח, תל־אביב — בימים ב', ד', ו' — כירורגיה ופנימית ילדים — כל השבוע.
● בית החולים איכילוב, תל־אביב — בימים א', ג', ה', שבת — כירורגיה ופנימית.
● בית החולים וולפסון, חולון — כל המחלקות כל השבוע.
● בית החולים אסף הרופא — כל המחלקות — כל השבוע.

נתניה
● בי"ח לניאדו נמצא בתורנות למקרים דחופים — כל השבוע, כולל שבת.

ירושלים
● ביקור חולים — ילדים.
● שערי צדק — פנימית, נשים.
● הדסה ע"כ — כירורגיה, אורטופדיה, עיניים, א.א.ג.

עזרה ראשונה

עזרה ראשונה לשיניים שליד ההסתדרות לרפואת שיניים בישראל
בתל־אביב — בימים א'—ה' בין השעות: 21.00—23.00, בלילות שבת ומוצאי חג בין השעות: 18.00—21.00. בשבתות וחגים בין השעות: 15.00—21.00.
הכתובת: רח' בר־כוכבא 49, טל' 284449.
בחיפה: רחוב הנמל 26, קומה 3, טל' 523566. פתוחה כל יום כולל שבתות, חגים ערבי שבת, ממוצאי חג 20.00 עד 23.00 בערב.

מרפאת שיניים לעזרה ראשונה
המרפאה פתוחה כל יום כולל שבתות וחגים בין השעות 24.00—9.00. אחרי השעות הנ"ל להתקשר טלפונית.
דיזנגוף סנטר שער 3 וליד המעבר קומה א', טל': 03/285822, 294869.

מרכז סיוע לקרבנות אונס
לעזרה בשעות הפעילות, טל' 03/234819 בימים א'—ה' בשעות 17.00—21.00.

עזרה ראשונה נפשית
ער"ן ירושלים — טל' 02/669911
ער"ן תל־אביב — טל' 03/261111
ער"ן חיפה — טל' 04/538888
ער"ן באר־שבע — טל' 057/41111
ער"ן נתניה — טל' 053/35612

סילוק מטורדים
מוקד עת"א לפקרים רחופים — טל' 105.

מד"א

ירושלים, ת"א, חיפה — טל' 101. רמת־גן, בני־ברק, גבעתיים — טל' 761111; לוד/רמלה — טל' 08/221032; עפולה — טל' 065/93334.

מוקד קופ"ח כללית

המוקד ימסור מידע טלפוני בימים א'—ה' ב־00.00—10.00; ביום ו' 08.00—14.00.
טלפונים: 03/433100, 03/435500.

משטרה

ירושלים, תל־אביב, חיפה, רמת־גן, בני־ברק, חולון, פתח־תקוה - כל' 100. באר־שבע, נהריה, נתניה, נצרת - כל' 100. אילת - 244; חדרה - 22444.

רכבות

מירושלים לתל־אביב ודרום:
בימים א'—ה': 7.30.
בימי ו' וערבי חג: 7.30.

לבני־ברק ולחיפה:
בימים א'—ה': 16.00.
בימי ו' וערבי חג: 11.30.

מתל־אביב לירושלים:
כת"א דרום בימים א'—ה': 16.00.
מבני ברק 16:18.

לחיפה: בימים א'—ה': 6.00, 7.00, 8.00, 9.00, 10.30, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, 16.00, 17.00, 18.30, 20.00.
בימי ו' וערבי חג: 6.00, 7.00, 8.00, 9.00, 10.30, 12.00, 13.00, 14.00.

לנהריה: בימים א'—ה': 6.00, 8.00, 12.00, 14.00, 16.00.
בימי ו' וערבי חג: 6.00, 8.00, 12.00, 15.00.

מחיפה בת־גלים:
לירושלים — א'—ה': 7.00.
לתל־אביב — א'—ה': 6.00, 6.30, 7.30, 8.30, 10.00, 11.30, 12.30, 13.30, 14.30, 15.30, 16.30, 17.30, 19.30.
בימי ו' וערבי חג: 6.00, 6.30, 7.30, 8.30, 10.00, 11.30, 12.30, 13.30.

מנהריה לחיפה ולתל־אביב:
6.35, 9.00, 10.40, 14.35, 16.35, 19.38; לירושלים 5.35.

"קרב של אמת" הערב לנבחרת ישראל נגד צ'כוסלובקיה על כרטיס־העליה לגמר אליפות העולם בספרד

אסור להחמיץ את ההזדמנות!

נבחרת ישראל השלימה אמש את הכנותיה ★ שרף קבע את העשרה – רכליס בפנים ★ החמישייה הפותחת: אלימלך, ברקוביץ, ג'מצ'י, מרסר ולאסוף ★ "הרצאה ציונית" של המאמן ★ הבעייה: לנטרל את קלעי החוץ הצ'כים ולמנוע מהגבוהים להשיג את הריבאונד ★ המאמן פטרה חושש מ"אולם מלא"

● כדורסל

מאת יצחק ויסהוף

"זהו המשחק החשוב ביותר של נבחרת ישראל בכדורסל ב־30 השנים האחרונות" — משפט זה משנן מאמנה של הנבחרת הלאומית, צבי שרף, במני הכינוס השבם והערב. ואכן, שחקני הנבחרת מתייחסים למיפגש־הערב, ב־8.30, נגד נבחרת צ'כוסלובקיה, כשיא הרצינות.

בשני האימונים שערכו אתמול השקיעו את כל מרצם.

שחקני הנבחרת מודעים היטב לגודל המשימה הניצבת בפניהם הערב בהיכל־הספורט ביד־אליהו, מצפים לרבבות צופים.

לפני האימון האחרון אמש זכו שחקני הנבחרת ל"גרבי" ציונות" מפי המאמן הלאומי, צבי שרף, ויו"ר הוועדה המיקצועית באיגוד הכדורסל, איתן חפר.

גם היום בארוחת־הצהריים המשותפת ימשיכו ראשי האיגוד להלהיב את השחקנים, אך דומה כי לשחקנים דוגמת מיקי ברקוביץ, דורון ג'מצ'י או לאוואן מרסר, אין צורך בהסברים על חשיבות נצחון הערב.

נקודה אחת

היריב שיתייצב מול נבחרת ישראל מוכר וידוע. שמות, כמו סטניסלב קרופילאק, יארוסלב סקאלה, קאמיל בראבנץ ואחרים, הצליחו למחוק פיגור בן 18 נקודות וניצחו בסיום את הנבחרת הישראלית, באליפות אירופה האחרונה שהתקיימה במערב־גרמניה (93:94).

הנבחרת הישראלית תהיה מוכנה להסתפק הערב בנצחון בן נקודה אחת. הבעייה היא שגם הצ'כים זקוקים לנצחון דומה. לפיכך, עשוי להתפתח בהיכל־הספורט קרב־אדירים כשתפקיד־מפתח יהיה לענק הישראלי, לאוואן מרסר, שאליו להתמודד עם הענקים הצ'כים.

אמש קבע שרף את עשרת השחקנים שיופיעו הערב. לגבי תשעה כדורסלנים היה ברור, ההפתעה: צירופו של ניר רכליס.

באימונים האחרונים אותם ערכה הנבחרת תירגלו המאמן צבי שרף ועוזרו משה וינקרנץ את החמישייה שתפתח הערב. ישראל אלימלך, שיפתח בחמישייה, במקומו של מוטי ארואסטי הפצוע, מודע לגודל המשימה שתוטל עליו.

אלימלך, הנמצא בעת האחרונה בכושר מצויין, ישחק לצידם של מיקי ברקוביץ, דורון ג'מצ'י, לאוואן מרסר והאוורד לאסוף.

הנבחרת הצ'כית, שהתאמן גם הבוקר בהיכל־הספורט, מבססת את משחקה על קליעות מדוייקות של שחקניה. הצ'כים הירבו באימונים בזריקות מעבר לקשת 3 הנקודות.

קלעי־החוץ של צ'כוסלובקיה יודעים כי יש להם על מי לסמוך מתחת לסלים. במשחק אימון פנימי נראו הענקים האורחים אוקאץ' (2.15), סקאלה (2.13), קרופילאק (2.08) ומאטיצקי (2.06). מצפים בכליון־עיניים להחטאות חבריהם הצלפים ברבנץ, הבליק וראניאק (שרייקו ברוך־כלל). כאשר החטיאו בהתקפה נשלח הריבאונר במהירות להתקפות מתפרצות.

משחק שקול

המאמן הצ'כי פאבל פטרה ממעט בהצהרות, כל שהוא מוכן להגיד: "יש לכם אולם נהדר, ואם יהיה מלא תהיה לנו בעייה". הענק האורח סקאלה פתוח יותר: "הסיכויים הם חמישים־חמישים, אבל יש לכם יתרון ביתיות. מה שבטוח כי הערב יהיה משחק מתח ושקול, כאשר אף נבחרת לא תרצה להפסיד".

המשחק יהיה בחסות ראש־הממשלה, שמעון פרס.

ישפטו: מאניני מצרפת ופיוריטו מאיטליה.

גובה המעונקים "יקבע היום"

שחקנים, גובה, גיל, משחקים בין־ארציים

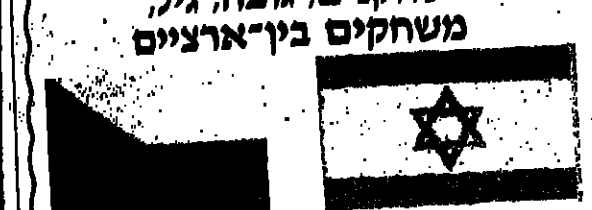

	ישראל			
.4	לאסוף	2.09	30	40
.6	אלימלך	1.86	26	32
.7	רכליס	2.04	20	5
.8	שלכטר	2.06	31	63
.9	ברקוביץ	1.96	32	145
.10	ליפין	1.82	20	12
.11	שפע	1.94	24	14
.12	ג'מצ'י	1.98	25	73
.13	מרסר	2.09	28	4
.15	וילים	2.07	33	65

מאמן: צבי שרף
עוזר־מאמן: משה וינקרנץ

	צ'כוסלובקיה			
.4	סקאלה	2.13	31	252
.5	דופה	1.93	29	137
.6	האבליק	1.98	31	275
.7	ראניאק	2.00	32	217
.8	קרופילאק	2.08	30	315
.9	ביהם	1.90	29	205
.10	אוקאץ'	2.16	24	59
.13	ברבנץ	1.93	35	357
.14	מטיצקי	2.06	22	54
.15	קובאש	2.00	20	20

מאמן: פאבל פטרה
עוזר־מאמן: לובומיר ווזי

טבלת הבית

(אחרי 5 מחזורים)

.1	צ'כוסלובקיה	380־456	9
.2	ישראל	417־469	9
.3	אנגליה	428־421	7
.4	שוייץ	528־405	5

22 נבחרות הבטיחו השתתפותן בספרד

מאת שלמה מלחי

22 נבחרות כבר העפילו לגמר אליפות העולם בכדורסל, בקיץ בספרד. הנבחרת ה־23 תיקבע הערב בהתמודדות בין ישראל וצ'כוסלובקיה, ואילו הנבחרת ה־24 תוזמן על־ידי הספרדים באורחת שלהם.

מי הן 22 המדינות שכבר סללו דרך למשחקים שייערכו בין ה־5 ל־20 ביולי?

★ אמריקה: ארה"ב, קנדה, אורוגוואי, בראזיל, ארגנטינה, פורטוריקו, פנמה וקובה.

★ אירופה: ברית־המועצות (אלופה), ספרד (מארחת), איטליה, מערב־גרמניה (מנצחת בית א'), יוגוסלביה, הולנד (מנצחת בית ב') ויוון (ראשונה בבית ג').

★ אסיה: פיליפינים, דרום קוריאה וסין.

★ אפריקה: חוף השנהב ואנגולה.

★ אוקיאניה: אוסטרליה וניו זילנד (מוזמנת).

(סוף בעמוד 15)

המאמן הצ'כי פטרה בראיון ל"על־המשמר"

אני הולך על נצחון

הייתי יכול לחיות בקיבוץ ★ שני ילדי — כשרונות גדולים בטניס ★ בתכנית: להצעיר את הנבחרת ★ חשבתי שאתם עשירים יותר...

מאת יצחק ויסהוף

לפאבל פטרה, מאמנה של נבחרת צ'כוסלובקיה בכדורסל, זהו הביקור הראשון בישראל. כמו גם למרבית חברי המשלחת הצ'כית שהגיעה ארצה ביום שני כדי להתמודד הערב עם נבחרת ישראל על הזכות להשתתף באליפות העולם בכדורסל, שתתקיים הקיץ בספרד.

פטרה, נשוי+2, המתגורר בעיר הבירה פראג, מספר ל"על־המשמר" על ביקורו בארץ, על הרגשתו ועל תכניותיו לעתיד.

פטרה, בן 46, משמש כ־11 שנה כמאמן נבחרת צ'כוסלובקיה.

— האם יש לך עיסוק אחר בנוסף לאימון הנבחרת?

● פטרה: אני מאמן את הנבחרת "פוליטיים נ'זבי". כמו־כן אני אחראי על כל הנבחרות היצוגיות של צ'כוסלובקיה, החל מילדים ועד לבוגרים. אני גם מוציא לאור חוברות כדורסל, כך שיש לי עבודה מעל לראש, וזה ממלא את כל סדר יומי.

אין צבא ברחובות...

— כיצד אתה מתרשם מישראל?

● פטרה: הרושם שלי, מארצכם הוא בהחלט חיובי ושוב, הביקור הזה הוא לנו תריג, אני מלא רשמים מהארץ שלכם. אני מרוצה מתשומת־הלב, שמקדישים לנו כאן, אני יכול לומר את הדברים מאותר שהאיש המלווה אותנו, פטר לנו, נותן לנו את כל המידע. לנו אנו זקוקים. אין לנו טענות.

קודם שבאת לישראל למה ציפית?

● פטרה: חשבתי כי אראה כאן מדינה מיליטריסטית, ציפיתי לראות בכל מקום טנקים וחיילים, אך התבדיתי. במובן הארכיטקטוני טיילתי כבר בכל העולם, ולכן לא ציפיתי מישראל למשהו מיוחד. מה שראיתי כאן זה פחות או יותר מה שראים בערים גדולות אחרות במערב. קודם כואי האמנתי גם שישראל היא ארץ עשירה יותר, אבל אני רואה שאתם לא כל כך עשירים כמו שבצ'כוסלובקיה חושבים. ההפתעה הגדולה שלי שלא ראיתי צבא ברחובות.

— מה ההתרשמות שלך מהקיבוץ?

● פטרה: ידעתי שיש כאן קיבוצים, אך מה שסיפרו לנו היה מטושטש. כאנו וראינו דבר שונה לגמרי, הופתענו לטובה. הקיבוץ הוא למעשה דבר שניסו לקיים בראשית החיים הקולקטיביים במזרח־אירופה, אך מה שעשיתם כאן זה שונה לגמרי, המשטר אצלנו, חלם להגיע למצב מעין זה ולא הצליח. אתם הצלחתם.

— ממה הופתעת בקיבוץ?

● פטרה: מצורת הניהול, הרמה החקלאית, איכות וצורת החיים שלא חלמנו שניתן לבצע במשק שיתופי, שיכול לחיות ולהתקיים. האנשים בגבעת־חיים, שם ביקרנו, התייחסו אלינו נפלא. הרגשנו כחלק מהם.

כשרונות בטניס

— האם היית מסוגל לחיות בקיבוץ?

● פטרה: אני הייתי יכול. אם הייתי עוסק במקצוע שלי כמאמן הייתי יכול לחיות בצורת חיים כזו. אבל רעייתי והילדים לא היו יכולים לחיות בקיבוץ.

— האם חשבת אי־פעם לאמן מחוץ לארצך?

● פטרה: היו לי בעבר הצעות, דחיתי אותן כיוון שחיי המשפחה שלי מלוכדים ביותר. לא רק בגלל האשה והילדים, לי ולרעייתי יש הורים. בנוסף לכך שני ילדי הם כשרונות גדולים בטניס הצ'כי. כיום הילדים בני 12־15 ויש להם עמדה חזקה ביותר בטניס, הם הולכים לקראת מקצוענות. יש לי כיום עמדה חזקה מאד, ותכבל לי לעזוב ג'וב מסודר.

— האם הפסד הערב ישפיע על המשך עבודתך בנבחרת?

● פטרה: בכל מקרה אמשיך לאמן את הנבחרת, אך שיהיה ברור אני הולך על נצחון.

— האם לאחר אליפות העולם, אם תעלה, תבנה נבחרת חדשה?

● פטרה: עוד לפני ספרד ברצוני להצעיר את הקבוצה. לאחר אליפות העולם בטוח שאכניס צעירים לנבחרת. יש לנו נבחרת מבוגרת.

מ"איוואן האיום" עד לקאמיל ברבנץ

אחת הדקות המרתקות במיפגשי ישראל־צ'כוסלובקיה. בקארלובאץ, 1975: מיקי ברקוביץ מול פוספיסל, בנסיון לקלוע סל נצחון

מאת ישראל מז

זו הזדמנות שאסור להחמיץ. מי יודע מתי תזדמן לישראל אפשרות נוספת להעפיל במשחק ביתי לגמר אליפות העולם. לכן המיפגש הערב עם צ'כוסלובקיה הוא בחשיבות עליונה. להערכתי, ההתמודדות החשובה ביותר של הכדורסל הישראלי אי־פעם.

פגשתי ביומיים האחרונים בצ'כים, סגני אלופי אירופה, גם הם מתייחסים למאבק ברצינות מירבית. הם באו לתל־אביב בהרכבם החזק ביותר. מאמנם, פאבל פטרה, ציין שהוא רואה במיפגש הערב קרב־מפתח לגבי עתידה של נבחרת צ'כוסלובקיה. כמה שחקנים אורחים יסיימו, קרוב לוודאי, את הקריירה שלהם, אם יעלו לגמר בספרד. כך קאמיל ברבנץ, בן ה־35, שכבר פרש בעבר, אבל חזר. ברבנץ, שהופיע ב־357 משחקים בין־לאומיים במדי ארצו, הוא אחד השחקנים הטובים שגדלו בחממת הכדורסל בארצו.

את 17 המיפגשים שלנו עם צ'כוסלובקיה התחלנו עוד ב־30 במאי 1953, באליפות אירופה הראשונה במוסקבה. ישראל, נבחרת אלמונית, חסרת יומרות, חוללה סנסציה, בגברה על היריב 53:59 באותה נבחרת צ'כוסלובקיה, שזכתה באליפות אירופה ב־1946, הראשונה אחרי מלחמת העולם השנייה. הופיע אז כוכב־עליון, אחד הכדורסלנים שהטיל את חיתתו על אירופה כולה, שמו: איוואן מראזק, או כפי שכונה במשך שנים: "איוואן האיום". יריביו חששו ממנו. היה שחקן חזק, מפיק נקודות מאין־כמוהו.

גלריה מפוארת

אם להכתיר את מיפגשי ישראל — צ'כוסלובקיה לאורך 33 השנים, הרי שמתאים ביותר: מאיוואן מראזק עד קאמיל ברבנץ. שני שחקנים צ'כים שפיארו את שם נבחרתם יותר מכל השאר.

ישראל נפגשה עם כל גדולי הכדורסלנים הצ'כיים, מאז שנות החמישים: מראזק, האחים בוברובסקי, קונביצ'קה, פישטאלאק, זוידק, מיפקה, זורניצ'ק, פוספיסל, קוס, הראשקה, וכמובן אותם ותיקים שיאיימו עלינו הערב כמו קרופילק, סקאלה, ראניאק, האבליק, וכמובן ברבנץ.

אכן, גלריה מפוארת של כדורסלנים מצויינים.

17 משחקים קיימנו עם נבחרת צ'כוסלובקיה: 12 נצחונות צ'כיים לעומת 5 ישראלים. אבל, כדאי לציין שנבחרת צ'כוסלובקיה לא שיחקה מעולם בישראל. קבוצות צ'כיות הופיעו בארץ, בגביעי־אירופה, ואילו לנבחרת הלאומית תהיה הערב הופעת בכורה בהיכל־הספורט ביד־אליהו.

הכדורסל אינו הספורט הפופולארי ביותר בצ'כוסלובקיה. למדינה זו מבחר עצום של ענפי ספורט המצאים בפיסגת־העולם, כמו הוקי־קרח, טניס, אתלטיקה, התעמלות, כדורגל, כדוריד, כדורעף ועוד. זו מדינת ספורט עם מסורת ותודעה.

לא יהיה לנו קל הערב. ואתגר הוא דו־צדדי. שתי הנבחרות יודעות שרק נצחון יעלה אותן לגמר בספרד.

דקות גדולות

זכורות לי דקות גדולות במיפגשים הבין־ארציים עם צ'כוסלובקיה. כבר ב־1963 בעיר הפולנית ורוצלאב היה רגע מרטיט, כאשר במצב של 58:58, כשנותרו שניות מעטות לסיום, פרץ תנחום כהן־מינץ, חדר מבעד להגנה הצ'כית וקלע סל־נצחון — 58:60.

בעבור שנתיים במוסקבה, שוב באליפות אירופה. סל השופט היהודי־אורוגוואי אופנהיים סל נצחון של עמי שלף לפני הסיום, בטענה שחיים שטרקמן ביצע קודם־לכן עבירה. המשחק הוארך והצ'כים ניצחו — 69:71.

דרמה היתה גם במשחק באליפות אירופה ב־1973 בבלגרד, מאבק אדיר התנהל בין צ'כוסלובקיה וישראל, לאחר 81:81 בסיום, החוקי (בועז ינאי החטיא שני כדורי־עונשין במצב של 79:81 לישראל), נכנעה נבחרתנו — 92:89.

באליפות אירופה בקארלובאץ ב־1975 הוחמצה הזדמנות מצויינת לנבור על הצ'כים. במצב של 85:86 פרץ מיקי ברקוביץ והחטיא מתחת לסל.

קרב גדול התנהל ב־1979 בטורינו. כארבע דקות לפני הסיום הוליכה ישראל 7:81, הסיום היה אומלל. שחקנינו איבדו את עשתונותיהם. הקפטן טל ברודי הכשיל את בארי לייבוביץ בהתקפות. הכדור הצ'כים השוו בסיום ל־83:83, אבל בהארכה לא נשברה ישראל, ניהלה מלחמה ללא פשרות, ניצחה 93:94, ובאותה אליפות זכתה בסגנות אליפות אירופה.

מאבקים צמודים

במשחק ידידותי בטורניר הגביע המולך בפאריס, ב־1981, הוליכה כבר צ'כוסלובקיה ב־21 הפרש (במחצית 87:51) אך ישראל, בשמירה לוחצת, הצליחה להטות את הכף לזכותה — 92:93.

גם באליפות אירופה בקאאן צרפת, ב־1983, הארכה: ישראל גברה על צ'כוסלובקיה 89:93, ואילו כעבור שנתיים בלברקוזן, גרמניה, היתה ידה של צ'כוסלובקיה על העליונה — 92:93, לאחר שכבר הולכנו ב־18 הפרש.

תשעה מ־17 המשחקים שלנו עם הצ'כים נסתיימו בהפרשים של 1־4 נקודות, ארבע מיפגשים נסתיימו בהארכה.

להערכתי יהיה גם הערב המשחק שקול, וייכנס לקטיגוריית ההתמודדויות הצמודות. אני רק מקווה שידינו תהיה על העליונה.

לביא, לם ולוי הלמו במ.ט.ק. ההונגרית — 1:3

חיים לוי ממכבי נתניה (מימין), כובש את השער השלישי לזכות קבוצתו בנצחון אתמול 1:3 על מ.ט.ק ההונגרית.

(תצלום: אריה קנפר)

● כדורגל

מאת אלכס קליין

כדורגלני מכבי נתניה הפתיעו אתמול את הקבוצה ההונגרית מבודפסט מ.ט.ק בנצחון — 3:1.

חבל רק ש־300 צופים בלבד חזו במשחק המהנה בו גילו שחקני נתניה לפרקים משחק משובח. החלק החזק של מכבי נתניה היה הפעם ההגנה. שחקני העורף בראשותו של הבלם ניסים ברדה ניטרלו את חלוצי היריב המסוכנים ולא איפשרו להם לסכן רבות את השוער אריה חביב ומחליפו יעקב בלדב.

האורחים מבודפשט גילו שליטה מעולה בכדור, יכולת תנועה טובה על כל המגרש ולמרות שהפסידו הם הרשימו במשחק הצוות הנאה לעין.

ההונגרים פתחו היטב, אולם חלוציהם מיעטו לבעוט לשער היריב.

מנגד שחקני מכבי נתניה בשתי התקפות מתפרצות הוליכו תוך 10 דקות 0:2. לראשונה (14) חלף שלום תקוה על פני 4 שחקני היריב, הגביה מעל השוער ודרור לביא קבע בנגיחה 1:0.

בדקה ה־24, לאחר צרוף בין שני האחים שמעון ויגאל מנחם, הסיט יגאל כדור למרכז הרחבה ובני לם בבעיטה חזקה השכין את הכדור ברשת — 0:2.

סמוך להפסקה נפצע חיים בר ונטש את המגרש.

במחצית השניה המשיכו האורחים מהונגריה להכתיב את הקצב במשחק אולם, שוב גילו חלוציהם חוסר מחץ ברחבת היריב.

רווקא מכבי נתניה שהתגוננה בדקות אלו יכלה להגדיל את התוצאה מהתקפות מתפרצות של יגאל מנחם, רוני לוי וברוך חסן.

האורחים הצליחו לצמק בדקה ה־75 את התוצאה לאחר שהמגן מיכה רוחן הכשיל את פידור חלוץ ההונגריה. השופט אריה פרוסט הורה על הנקודה הלבנה וסיבר צימק ל־2:1.

האורחים ניסו להשוות. הם תקפו עם 6 חלוצים אך מנגד, בהתקפה בודדת, (80) בתום מסירות כפולות בין שלום תקוה לחיים לוי בעט האחרון מקרוב לרשת.

המשחק נערך במגרש מכבי נתניה.

● מכבי נתניה: חביב (בלדב), ש. מנחם (פליטמן), ברדה, בר, (חיים לוי), רוחן, גואטה (כראל), לם, לוזון, (חסן), לביא (רוני לוי), י. מנחם, תקוה.

הסתיימה "פרשת ברגיג": המאמן הסכים להתפטר

מאמן הכדורגל, נינו ברגיג סיים אתמול את תפקידו בהפועל ירושלים. בתום שיחה שארכה שלוש שעות וחצי עם היו"ר חגי אפרת, הודיע ברגיג על התפטרותו.

השיחה בין המאמן ליו"ר נרחתה שלושה ימים בשל מחלת השפעת של ברגיג. אתמול עלה לירושלים והבין כי עליו ליטול על עצמו אחריות לארבעת ההפסדים הרצופים של הקבוצה.

אמש, בשיחה ל"על המשמר" אמר נינו ברגיג: "אני מאוכזב שכך מתנהל הכדורגל. מצפוני נקי. איני רואה עצמי אשם באי הצלחות הקבוצה. אני משוכנע מעל לכל ספק שהקבוצה לא תרד לליגה הארצית. יש חומר טוב".

ברגיג סיפר עוד כי מאמנים רבים טילפנו אליו אתמול ואמרו לו "לא לקחת ללב". ברגיג השיב: "מה שבטוח — חברת בוק הרויחה מההתפטרות שלי".

את משחק הקבוצה מחרתיים נגד הפועל תל־אביב ינהל מאמן הנוער, יוסי כהן, שיתייעץ עם שני השחקנים הותיקים אריה בז'רנו וריפעת טורק שהגיעו לירושלים מהפועל תל־אביב.

יזרעאל בראש

קבוצת הכדורסל של יזרעאל מוליכה בראש טבלת הליגה האזורית בקעת בית־שאן/גלבוע, עם 26 נקודות מ־14 משחקים, לפני חמריה – 26 (15), רשפים – 26 (15), מסילות – 25 (15) ונוה־איתן – 25 (15).

תוצאות המחזור האחרון היו: בית־אלפא – יזרעאל 60:71; תל־יוסף – רמת־צבי 30:59; נוה־איתן – גבע 38:54; מסילות – חמריה 67:70; רשפים – עין־הנציב 45:61.

הפועל־אפס־שתיים

אנחנו נקרע אותם!

בשבת אנחנו. כלומר הפועל ירושלים, משחקים בבלומפילד נגד הפועל תל־אביב. אין בעיות. אנחנו נקרע אותם: בטוח. תעזבו עכשיו לרגע את התקרית הזאת משבת שעברה שהיתה בימק"א עם מכבי תל־אביב. שלוש־אחד. זה בכל זאת לא שלוש־אפס וזה גם לא ארבע־אחד. קורה. קורה לכולם.

כמו שאמר שימון פרס אחרי ירוט המטוס האזרחי: "נפלה כאן טעות". גם אצלנו היתה טעות. וגם אצלנו היא כבר נפלה. ויללה. פנינו לעתיד. כבר שבת רביעית ברציפות שיוצא לנו רק נצחון מוסרי. אז מה? מי מעוצבנים? מרוגזים זה לא מעוצבנים. בשבת אתם תראו מה זה כשבירושלים תופסים קריזה!

פעולת תגמול – זה מה שנעשה להם. מטוסים אזרחיים נקטוף להם מן השמיים. אחד, שניים, אולי מאה. איך שיבוא לנו. כל מה שבית"ר יודעת לעשות. גם אנחנו, ויותר טוב. נעשה חיפוש במטוסים. כמה שנרצה, ואיך שנרצה ומתי שנרצה. ואם יתחשק לנו גם נקרע להם את הריפוד בכסאות. למה? ככה למה. שלוש־אחד זה למה. ומה שבגנך־שרון יכולים לעשות – גם פרס־רבין יכולים. ואם נרצה לעלות להר־הבית - נעלה. דיבונות נוכיח להם, וקיפוזת־קומה. אצלנו ירושלים מקום מספר אחד. בלוגה של המקומות הקדושים, אצלהם רק מקום מספר שלוש. מה שלוש־אחד? מי שלושאחד? מי חושב על זה בכלל? אנחנו ניקח איתנו את שילנסקי לחר־הבית. אם ירצה – יצלם. כמה שירצה יצלם. גאווה לאומית. ווידאו הוא יצלם. אגפא־קולור. טכני־קולור. את אבא שלהם הוא יצלם. את גאולה כהן גם כן ניקח. תרצה להיכנס לאורוות שלמה – תיכנס. אם יבוא לה – היא תיקח ארגז גבוה ותעשה באצבע נא־באאוק לכל הגויים שם.

מי כאן מתרפס, ומי לא. אנחנו נראה להם. אם תרצה, היא תשיר להם "אל־נא תעקור נטוע" תוך כדי תנועות מזרחיות.

זהו־זה. עוד לא גמרנו. מה פתאום המאמן נינו ברגיג מתפטר? מי פה מתפטר בארץ? להיפך, נינו שלנו יקח את צה"ל מעבר לגבול. ויתפרץ ללבנון. למה? ככה למה. שמונים ושמונה אוגדות נשפוך להם על בטיסי המחבלים. חיל־אוויר, שריון, טטילים, מה לא. נתפוס אחד ג'מאיל. נעשה ממנו קוני־סיניז. אלוהים נעשה ממנו. כי ככה בא לנו. חלאה. משם לתורכיה. יללה על העותמנים המנוולים האלה. זוכרים אותם. נקרקס להם את הסולטאן. בתוקף חוקי־חרום נרתק לאוזמיר את אברהאמצ'ה אוסטנבול. חלאה. משם לרוסיה. נתפוס להם את כל השחקנים בצ.ק.ג.ב. וגם בצ.ס.ק.א. נמשוך לגוי זונה חמלניצקי. באוזניים על מה שהוא עשה לנו. ונכופף את טקצ'נקו עד הברכיים של מוטי ארואסטי. שלא יחית לנו בזה גבוה. עוד לא גמרנו. בדיוק על השפיץ של הקרמלין נשים את הרב הראשי אליהו. או בית־מקדש. או מה שבא לו. שיקים לנו שם בית־כנסת. ושמה נתאסף כל האוחדים ונצעק ככה שכל העולם ישמע אותנו סוף־כל־סוף:

לעולם לא תצעד לבדך הפועל ירושלים! עם ישראל חי!

אחד האוחדים

הפסד 20:18 מול הולנד

נבחרת הכדוריד של ישראל סיימה אמש, סמוך לחצות, את משחקיה בבית המוקדם של אליפות העולם דרגה ג' הנערכת בפורטוגל בהפסד 20:18 לאחר 11:7 במחצית.

להולנדים היה יתרון לאורך כל המשחק. שחקני הנבחרת החמיצו שלוש מכות שבע מטר (שתיים של אמיר גרא ואחד של יואב דרוקר).

את השערים לישראל כבשו: דרוקר 8, קושניר 5, סומך 2, ורד 2 וגרא 1.

600 ש"ח היום ב"רדיו טוטו"

עשרים טלפניות יהיו היום עמוסות עבודה במשך כשעתיים לקבל אלפי ניחושי טוטו הצפויים בתכנית החדשה "רדיו־טוטו" שתשודר בין השעות 5־7 בערב ברשת ג' ותישא פרס ראשון בסך 600 ש"ח למנחשי 13 תוצאות נכונות.

המאזינים, המתבקשים להצטייד בכטפסי טיוטה של המחזור ה־24 שיערך בשבת הקרובה, ימלאו טור ויעבירוהו באמצעות 20 קווים במשרדי הטוטו בתל־אביב. מספרי הטלפון הם: משעה 3 עד 6.30 טלפון 217111, משעה 4 עד 6.30 טלפון 260181.

הטורים יירשמו ויועברו ביחידת המחשב. צוות מומחים שנבחר ע"י מגישי התכנית ויכורד כאולפן בפיקות אנשי רשת ג', יקבע את טור הניחוש הנכון מתוך שיקולים מקצועיים. ב־6.30 בערב לערך ינעלו קווי הטלפון, יוצגו המומחים ויוכרז הניחוש הנכון.

אם איש לא ניחש 13, יועברו 400 ש"ח לתכנית הבאה, ו־200 ש"ח יחולקו לניחוש הנכון ביותר בתנאי שלא יימצאו יותר מ־5 שותפים לניחוש זה ובתנאי שיהיו לפחות 10 ניחושים נכונים.

את התכנית יגיש מלאכי חוקיה והיא תכלול שעשועונים, חידונים נושאי פרסים. ראיונות עם טוט־מיליונרים. עצות למשתתפי הטוטו ודיווח חי מאימוני הקבוצות הנערכים אותה שעה. המנחה יהיה שורן הספורט מוטי חביב.

כל המיפגשים בין ישראל וצ'כוסלובקיה

1953	מוסקבה	צ'כוסלובקיה – ישראל	59:53
1955	בודאפשט	צ'כוסלובקיה – ישראל	63:56
1963	ורוצלאב	ישראל – צ'כוסלובקיה	58:60
1965	מוסקבה	צ'כוסלובקיה – ישראל	69:71
1968	סופיה	צ'כוסלובקיה – ישראל	46:105
1969	נאפולי	צ'כוסלובקיה – ישראל	82:90
1971	טובלינגן	צ'כוסלובקיה – ישראל	86:113
1973	ברלגרד	צ'כוסלובקיה – ישראל	89:92
1975	קארלובאץ	צ'כוסלובקיה – ישראל	85:86
1976	האמילטון	צ'כוסלובקיה – ישראל	69:93
1979	טורינו	ישראל – צ'כוסלובקיה	93:94
1980	גנבה	צ'כוסלובקיה – ישראל	78:90
1981	בראטיסלבה	צ'כוסלובקיה – ישראל	85:86
1981	פאריס	ישראל – צ'כוסלובקיה	92:93
1983	קאאן	ישראל – צ'כוסלובקיה	89:93
1985	בראטיסלבה	צ'כוסלובקיה – ישראל	74:97
1985	לברקוזן	צ'כוסלובקיה – ישראל	92:93

22 נבחרות הבטיחו

(המשך מעמוד 14)

ניבשות אמריקה ואוקיאניה לא נערכו טורנירים, והעולות נקבעו ללא משחקים.

מאבק מאחורי הקלעים

העתונים האיטלקים יודעים לספר כי פיב"א תחליט על העולה ה־24 בין השנייה בבית הישראלי. כלומר, זו שתפסיד הערב ביד־אליהו, לשנייה בבית ג', גם ממנו מעפילה נבחרת אחת בלבד. מחזור אחד לסיום כבר ברור שיוון עלתה מבית ג' עם 9 נקודות. על המקום השני נאבקות שאר השלוש: צרפת, בולגריה ופולין, לכולן 7 נקודות. נצחון ביתי של צרפת על בולגריה הערב יעניק לה את סגנות הבית, אבל במידה שהצרפתים ינוצחו יכולים הפולנים לסיים במקום השני. זאת אם יגברו הערב בביתם על יוון. בולגריה יכולה לסיים שנייה רק במידה שתנצח בצרפת ויוון תגבר על פולין.

כבר נרמז כי הספרדים מעוניינים שצרפת תהיה הנבחרת ה־24, במידה שתורע שנייה בביתה. בכלל, יש ווכו על כך שנבחרת שנכשלה במוקדמות תשתתף באליפות. אם כן, מדוע היתה צריכה בכלל ליטול חלק כשלב הראשון?

נודע לי שאם ישראל תעלה לגמר היא עשויה לשחק בטנריף, בבית שבראשו הוצבה יוגוסלביה, ואילו כסגנית תהיה בראזיל או אורוגוואי.

כמו בכדורגל

24 הנבחרות ב"מונדיאל הכדורסל" יחולקו לארבעה בתים בני שש נבחרות כל אחת. המשחקים ייערכו בערים אל־פרול, טנריף, מאלגה וסרגוסה.

ארבעת ראשי הבתים כבר נקבעו: ברית־המועצות (אלופת העולם), ארצות־הברית (סגנית האלופה והאלופה האולימפית), יוגוסלביה (שלישית באליפות העולם) וספרד (המארחת וסגנית האלופה האולימפית). לא נקבע עדיין היכן תשחק כל נבחרת ומי יהיו הסגניות בבתים.

שלוש הראשונות בכל בית יעפילו לשני בתים שהמשחקים בהם ייערכו באוביידו ובברצלונה. שאר 12 הנבחרות יחזורו הביתה, כמו באליפות העולם בכדורגל, לפני ארבע שנים בספרד.

שתי הראשונות בשני הבתים יעלו לחצי־הגמר ו־4 האחרות יתמודדו על מקומות 5־8 ו־9־12.

משחקי הגמר ייערכו במדריד.

הגרלת הבתים תיערך כבר מחר במונקו.

איוניר כשיר לדרבי ולמשחק עם אנגליה

הורחק רק משני משחקים על צבירת חמישה כרטיסים צהובים ● קונסטנטינובסקי נקנס ב־800 ש"ח, יו"ר יבנה ב־1000 ש"ח ומכבי יבנה ב־1000 ש"ח ● שני משחקי ראדיוס בפועל לחפועל בית־שמש

מאת אשר גולדשלגר

מוטי איוניר קשר־חלוץ מכבי תל־אביב, יוכל ליטול חלק במשחק הדרבי עם הפועל שייערך במחזור ה־19. אמש נענש איוניר בהפסקת פעילות ל־2 משחקי ליגה בפועל ועוד 2 משחקי ליגה על תנאי בגין צבירת חמישה כרטיסים צהובים. הענישה מינימלית זו תאפשר לחלוץ הצעיר של מכבי תל־אביב להופיע במדי הנבחרת במשחק הבין ארצי עם אנגליה ב־26 בחודש זה.

ליאון קונסטנטינובסקי, מאמן מכבי יבנה שהתפרץ לעבר השופט יצחק אורגד במשחק החוץ של קבוצתו עם בני יהודה (2:1), ייאלץ להדריך את חניכיו מחרתיים מן היציע, אמש הורחק המאמן מיבנה ממשחק אחד בפועל והוטל עליו קנס של 800 שקל חדש.

יו"ד מכבי יבנה שלמה סויסה, שלדברי השופט אורגד איים על חייו, נענש אמש בהרחקה של חמישה משחקים בפועל מתחומי המגרש, כן הוטל עליו קנס של 1000 שקל חדש.

קבוצת מכבי יבנה, שהואשמה בהתנהגות בלתי ספורטיבית של שחקניה, נקנסה אף היא בסכום של 1000 שקל חדש. סה"כ הקנסות על מכבי יבנה 2800 שקל חדש.

בית הדין המשמעתי קבע אמש כי אגודת הפועל תל־אביב תשלם קנס של 5000 שקל חדש על כל שחקן שלא יופיע בעתיד לאימון הנבחרת הלאומית. העונש על תנאי הוטל על קבוצת הפועל תל אביב בגין הרשעתה אמש באחריות שילוחית לאי הופעת שחקניה לסרי ואלטר לאימוני הנבחרת הלאומית לקראת המשחק עם סקוטלנד (1:0).

בית הדין המשמעתי הטיל אמש על קבוצת הפועל בית־שמש שני משחקי רדיוס בפועל במרחק 50 ק"מ מבית שמש עם קהל. כן הוטל על הקבוצה עונש דומה על תנאי. בית שמש הורשעה בהתנהגות בלתי ספורטיבית של אוהדיה במשחק.

הבית עם הפועל טבריה. על בית שמש הוטל קנס של 100 שקל חדש, חיים גולדברג, קשר מכבי תל־אביב, נענש בהפסקת פעילות ל־3 משחקי ליגה בפועל ועוד 2 על תנאי. גולדברג הורחק במשחק קבוצתו עם מכבי חיפה.

אהרון קפיטולניק, מאמן מכבי רמת־עמידר, נקנס אמש בסכום של 50 שקל חדש בגין הפרעה לשופט במשחק קבוצתו.

אברהם נהרניא מהפועל רמת השרון הורחק מ־4 משחקים בפועל על צבירת 5 כרטיסים צהובים.

● שני משחקי הגביע בכדורסל (הפועל ת"א — הגליל־העליון; בית"ר ת"א — אליצור נתניה) הוקדמו ע"י נשיאות איגוד הכדורסל וייערכו ב־23 בפברואר, במקום ה־24 בפברואר באולם הפועל ת"א. הסיבה: אליפות הבין־לאומית בטניס־שולחן תיערך באולם זה ב־24 בפברואר.

גם גליקשטיין עף מפלורידה

גם שלמה גליקשטיין הודח כבר בסבב הראשון בטורניר בבוקה־ראטון, פלורידה. קרמי לו עמיתם

● טניס

מנגרורף ושרד פרקים.

גליקשטיין נכנע לברזילאי ג'ואאו סואריש 6:1, 6:4.

האלוף, ההולנדי מיכאל שרייפרס ניצח במתמודד את המדורג מספר 11, יוהאן קריק מארה"ב 6:7, 6:4, 5:7 והצ'ילאני ריקרדו אקונה גבר על המדורג, 12, פול אנאקון מארה"ב 3:6, 6:4, 6:7.

הצרפתי טירי טלאן גבר על האמריקני סמי ג'יאמאלבה 5:7, 6:4, 3:6, הדרום־אפריקני אדי ארוארדס ניצח את הרומני פלורין סגארצ'יאנו 2:6, 6:4, 6:11.

האמריקני ג'ון סאדרי נתן "פייט" למדורג מספר 1, הצ'כי איוואן לנדל, כשנכנע ב־2:6, 6:3, 7:6 (6־8) כשובר שיוויון.

טורניר נוער בקאטאר

שמונה נבחרות נוער בכדורגל וביניהן בראזיל, אלופת העולם עד גיל 18, ישתתפו בטורניר בקאטאר שיימשך עשרה ימים.

ליברפול נוצחה בלונדון 1:0

קבוצת קווינס־פארק ריינג'רס ניצחה אמש את ליברפול 0:1 במשחק הראשון בשלב חצי גמר גביע החלב.

המשחק נערך בלונדון והגומלין יערך באנפילד.

את שער הנצחון כבש טרי פאניק.

אברטון — מנצ'סטר־סיטי 0:4

האלופה האנגלית אברטון הביסה במגרשה במשחק השלמת בליגה את מנצ'סטר־סיטי 0:4 משלושער של הבין־לאומי גרי ליניקר.

זה היה שערו ה־32 של ליניקר העונה.

לאברטון בראש הטבלה 59 נקודות מ־29 משחקים, לפני מנצ'סטר־יונייטד 56 מ־28 משחקים.

מחר במינכן — הגרלת שיבוץ המשחקים בספרד

הגרלת שיבוץ 12 הנבחרות שישתתפו באליפות העולם בכדורסל, תתקיים מחר במינכן.

באותו יום תתקיים בפרנקפורט הגרלת שיבוץ הבתים המוקדמים באליפות אירופה לאומות. ההגרלה תהיה בשעה 1 לפי שעון ישראל.

מערב גרמניה תארח את משחקי הגמר ב־1988.

סיר סטנלי רוס יגיע במטוס נבחרת אנגליה

סיר סטנלי רוס, נשיא־הכבוד של פיפ"א, נענה להזמנת ההתאחדות לכדורגל ויבוא למשחק הבין־ארצי בין ישראל ואנגליה, שיהיה ביום רביעי, 26 בפברואר באיצטדיון רמת־גן.

סיר סטנלי, מי שהיה שנים רבות נשיא פיפ"א ומי שתרם רבות לפיתוח קשרי הכדורגל בין בריטניה וישראל.

רובסון מחלים — יבוא לישראל

קפטן נבחרת אנגליה ומנצ'סטר־יונייטד, בריאיין רובסון, הודיע כי החלים מפציעה שנגרמה לו לפני עשרה ימים בלונדון, במשחק התבוסה לווסטהאם (1:2) וכי יבוא לישראל עם הנבחרת.

רובסון נפגע בקרסולו והופעתו בישראל, במדי נבחרתו, תהיה הראשונה מאז אוקטובר אשתקד, עת נפגע בשריר רגלו במשחק נגד תורכיה במוקדמות הגביע העולמי.

„צימצום במספר משרתי־הקבע פוגע באופן חמור בצה"ל

מאת אלכס פישמן כתבנו הצבאי ואבי בניהו

הקטנת סדר גודל הכוחות של הצבא הסדיר פרושה הגדלת אותו שטח אפור שלרמות הסיכונים שישראל תוכל לקחת על עצמה נוכח איומים חיצוניים.

דברים אלו אמר אתמול הרמטכ"ל רא"ל משה לוי בפגישה עם כתבים צבאיים. הרמטכ"ל הציג בפגישה את המשמעויות של תכנית העבודה של צה"ל לשנה הקרובה, והדגיש את הפגיעה החמורה ביותר לדעתו במערכת הבטחון היא הירידה במספר משרתי הקבע בצה"ל. „המלחמה נעשית יותר קשה, ויותר מורכבת ואנחנו צריכים, לאו דווקא את הטובים ביותר, אלא את האנשים המתאימים שהצבא השקיע בהם ידע" הטעים הרמטכ"ל.

הרמטכ"ל מסר, כי שר האוצר אישר את תפיסת הצבא כאשר לסולם שכר עצמאי למשרתי הקבע, שיהיה מנותק מהסכם השכר של הסקטור הציבורי.

הנושא יסוכם בימים הקרובים בפגישה בין ראש הממשלה לשר האוצר והרמטכ"ל בתשובה לשאלה אמר הרמטכ"ל, כי בשנת העבודה הקרובה לא יגוייסו לצה"ל, או יגרעו ממצבת השרות הסדיר חיילות.

מאידך הדגיש הרמטכ"ל את החשיבות שיש לשרות החיילת בצה"ל. כן ציין כי לא יבוטלו כל הפרויקטים של גיוס לצה"ל של נוער טעון טיפוח אלא היקף הפרויקט יצומצם.

באשר לפרויקט מטוס הלביא אמר הרמטכ"ל, כי לא יעלה על הדעת שבכלל המערכת תהיה התכווצות וסדר הקדימויות לא ישתנה. וזה מתייחס גם ללביא. הלביא הוא פרויקט לאומי חשוב.

הדגיש הרמטכ"ל לכן, צריכה להיות לכך גם משמעות גם על התקציב הלאומי ולא רק על תקציב הבטחון.

● צ'אד הודיעה אמש, כי כוחות לוביים פתחו חזית שניה בקרבות, ותקפו את אום־שאלובה, מדרום לקו הרוחב ה־16. החוצה בין הצפון המוחזק בידי המורדים ובין הדרום שבשליטת הממשלה.

„תנו לנו חוק לבלום את הגזענות"

(המשך מעמוד ראשון)

נפתלי רז. כמה דקות לפני הגעתו של כהנא מחמם המנחה מעל הבמה את גרונותיהם של המפגינים: „ארץ, ארץ, הכי את השרץ": „בוז לכך — כהנא לפח". וכהנא הגיע. האות ניתן ולעברו מושלכות עשרות שקיות ניילון בצבעי שחור וצהוב.

נשכבים על האדמה

כוח גדול של שוטרים ואנשי מג"ב מאבטח את אולם „בנייני האומה". ידיהם של השוטרים מלאות עבודה. המפגינים פורצים את הגדרות ומונעים מקומץ אנשי „כך" להגיע אל הכניסה לאולם. כוח גדול של מג"ב מגיע לחלץ אותם: מפגיני „שלום עכשיו" ומענה נשכבים על הארץ „לא תזיזו אותנו, הפשיזם לא יעבור" הם מודיעים לשוטרים.

קצין משטרה מורה לכוח הפרשים לנוע לעבר המפגינים. „לדרוס אותם" — הוא פוקד על רוכבי הסוסים. בין המפגינים בשורה הראשונה, מול הסוסים, ניצב חיים אורון (ג'ומס) מזכיר הקבוץ־הארצי, וח"כ רן כהן מנהל את תנועת המפגינים.

הרוחות מתלהטות. המשטרה כמעט חסרת אונים. כמה אלות מתנופפות, 18 אנשים מכל הצדדים נעצרים. בארבע מתחילה העצרת. ישראל השפויה החליטה לצאת למלחמה בתופעה הגזענית, אבל צריך לזכור, לסוף, שלמרות ההפגנה הגדולה „ועידת נירנברג הישראלית הראשונה" התקיימה אתמול בכל זאת, כבנייני האומה.

קולק: תנו לנו חוק

עצרת מפגינים החלה בדיוק כאשר החלה ועידת תנועת „כך" בתוך האולם. כוונת המארגנים היתה להפריע באמצעות הרמקולים לנואמים בוועידה, ואמנם דברי הנואמים בעצרת נשמעו היטב באולם. כל הדוברים קראו לעצור את תופעת הכהניזם והגזענות העלולים להמיט חורבן על החברה בישראל.

ראש עיריית ירושלים, טדי קולק, אמר, כי יש להאבק בתופעה בשם האמונה היהודית והערכים היהודיים שבשמם נאבקנו במשך דורות. הוא אמר כי דווקא בירושלים, המסמלת את הפלורליזם והסובלנות, אנו חייבים לומר „הכהניזם לא יעבור" הוא קרא לחברי כנסת למהר ולסיים את החקיקה בנושא הגזענות. „תנו לנו חוק לבלום, ואנו נמשיך במאמץ של חינוך והסברה במחיקת תופעה מבישה ומסוכנת זו".

שר הקליטה יעקב צור אמר, כי מה שאתמול נחשב לחריג, היום נחשב לשונה ומחר ייחשב לנורמלי".

העצרת נמשכה כשעה ולקראת השעה 5 אחר הצהריים שוכנעו המפגינים להתפזר והרחבה שמול בנייני האומה התרוקנה במהירות כשהמפגינים משאירים אחריהם שיירי כרזות קרועות.

כוח המשטרה שאיבטח את העצרת והוועידה כלל למעלה ממאתיים שוטרים ושוטרי משמר הגבול, מצויידים באלות וקסדות ומפקד משטרת ירושלים תת־ניצב חיים אלבלדס, פיקח אישית על הסדר במקום.

לא תזיזו אותנו — מפגינים אנשי מענ"ה בירושלים (צילום: ברוטמאן)

באולם

(המשך מעמוד ראשון)

הבניין בפני העתונאים והצלמים שביקשו להיכנס פנימה. גם בתוך המעלית נתלוו לכהנא מספר שוטרים. בקומה החמישית המתינו כ־20 בחורים למנהיגם, עם הפתח דלת המעלית החלו הבחורים, רובם בני ישיבות, לפזז ולשיר ואחד מהם נשא אותו על כתפיו, כשהוא מוביל את כהנא המחייך באושר לאולם מספר 500.

150 נערים

כ־150 איש באו לוועידת „כך", רובם צעירים, ביניהם נערים בגיל תיכון, חבושי כיפות. פה ושם ראו אנשים מבוגרים יותר וכן אברכים מזוקנים בחליפות כהות ומעילים ארוכים. האולם הקטן היה דחוס מאד, מעופש וחם. החלונות מוגפים כדי למנוע את קולות המפגינים ברחבה ממול שלא יפריעו לנואמים.

תוקפים הנשיא

אחד אחרי השני עולים הדוברים פעילי „כך", ותוקפים את נשיא המדינה במילים חריפות שלא בא להשתתף בוועידתם. גם המפגינים למטה זוכים לקיטונות של גידופים. אחד הדוברים מטבריה מכנה אותם צאצאיהם של הקאפו.

הדיברים נשמעים, פה ושם זוכים למחיאות כפיים וקריאות עידוד. אך הכל ממתינים לדבריו של כהנא. זהו הקהל שלו, כאן הוא המלך, המנהיג, הוא מבטיח להם: „כשם שהגענו לכנסת ולאולם הזה על אפם וחמתם, כך נזכה להגיע לנהל את מדינת־ישראל". בשמחה־לאיד הוא אומר: אם כהנא אחד משגע אותם — מה יעשו 20 כהנא. הוא בטוח בנצחון. „העתיד שלנו, הצעירים איתנו, איתם רק הזקנים", הוא אומר ומבטיח כי כאשר יהיה ראש ממשלה יעשה חשבון עם כולם.

הוא מוציא מכיסו פנקס קטן: כאן אני רושם הכל. לא שוכח ולא סולח. הרשימה שלו ארוכה. עתונאים, עורכי החדשות ברדיו ובטלוויזיה, שלהם מציע ללמוד לעשות ספונג'ה, ברלב, טדי קולק, יוסי שריד, המופתי, הערבים והמסיון. „כהנא אינו ג'נטלמן" הוא אומר. דבריו זוכים לקריאות עידוד כהנא לשלטון, מישהו קורא: ג'יהד נגד המוסלמים והנוצרים.

האוויר הקריר והצח של הערב הירושלמי בחוץ אינו מטהר את דברי הזוהמה שעדיין מהדהדים באוזניים. ההפגנה בחוץ לא הצליחה למנוע את הכינוס שהתקיים למעשה ללא הפרעה מצד המפגינים.

קרייסקי מסנגר על קאדאפי

בון — קאנצלר אוסטריה לשעבר ברונו קרייסקי, אמר, כי האשמות האמריקניות לפיהן מילא קדאפי תפקיד במעשי הטבח בנמלי התעופה של וינה ורומא, הן „כוזבות לחלוטין".

קרייסקי, שנפגש ביום שלישי עם קאדאפי בלוב, אמר בראיון לרדיו המערב־גרמני, כי הוא משוכנע שקדאפי לא היה מעורב בפיגועים.

שחקן מצרי — אלוף הסקוואש

המצרי מוחמד עוואד זכה השבוע באליפות הסקוואש הפתוחה של ישראל על גביע „סיגרם־סברה", שנערכה במגרשי מועדון הסקוואש בהרצליה.

במשחק גמר ארוך ומרתק שנמשך שעה וחצי ניצח מוחמד עוואד את האנגלי דגי לו — 1:3.

בטורניר לנשים זכתה אנג'לה סמית מאנגליה, המדורגת שלישית בארצה.

בתמונה: מנכ"ל סיגרם בישראל, אהרון לבנת (משמאל), עם מוחמד עוואד וחשב החברה, בובי קנטור.

מהדורת „מבט"

(המשך מעמוד ראשון)

ומסביר את התקלות בציוד המיושן של הטלוויזיה. „איך יכול יאיר אלוני להגיד שהתקלות מכוונות כשהוא נמצא כאן כל היום, וממנה אנשים לבדוק שלא יהיו תקלות" — אמר קוקה. לשאלה, למה ישנן תקלות רבות כל כך דווקא אחרי השעייתה, השיב קוקה: לפני שהשעו אותו לא שמו לב לתקלות...

בתגובה אמר אתמול פורת, כי לא ייתכן שכל המכשירים התקלקלו בבת־אחת, מאז משפטו של קוקה, אלא אם כן מישהו קלקל אותם.

נודע כי מנכ"ל רשות־השידור ומנהל הטלוויזיה הודיעו אתמול, כי לא יוכלו להיות אחראים לשידורים מעין אלה.

צפוי כי הוועד המנהל ידון היום באפשרות של הפסקת השידורים על מנת לערוך שיפוצים יסודיים בציוד, או גם באפשרות של השבתת מגן.

הטלוויזיה תשדר 20 משחקים מהגביע העולמי

מאת אתי רונאל, כתבת „על המשמר"

הטלוויזיה תעביר בשידור ישיר 20 משחקים מאליפות הגביע העולמי בכדורגל, שיתקיימו במקסיקו. ואילו הרדיו ישדר בשידור ישיר כחמישה משחקים ויעביר תקצירים וכתבות במסגרת יומני הבוקר, הצהריים והערב. התקציב הכולל של המבצע מסתכם בחצי מיליון דולר. מנכ"ל רשות השידור אורי פורת הדגיש, כי סיקור המשחקים במכסיקו הוא מבצע יקר מבחינה לוגיסטית, בגלל המשחקים העצומים והפריסה הרחבה של המגרשים. פירוט המשחקים.

הטלוויזיה תשדר את משחק הפתיחה שיתקיים ב־1.6.86 בין ברזיל וספרד ב־9.00 בערב וב־31.5.86 בין איטליה ובולגריה בשעה 9.00 בערב על פי שעון ישראל. 5.6.86 בשעה 9.00 איטליה־ארגנטינה 13.6.86 גרמניה מערבית דנמרק בשעה 9.00.

משחקי שמינית הגמר ישודרו ב־15.6.86 ב־9.00 בערב וב־1.00 בלילה, אחר חצות.

28.6.86 9.00 משחק על המקום השלישי.

29.6.86 ב־9.00 משחק הגמר.

יוניפי"ל מנע מרדף אחר מחבלים

מאת יהודה צור, כתב „על המשמר"

כוח יוניפי"ל עיכב כוח של צד"ל מלרדוף אחר חוליית מחבלים שגרמה למותו של חייל צד"ל ופציעתם של שלושה אחרים. אתמול בשעה 11 בבוקר התפוצץ מטען חומר נפץ במשקל 25 ק"ג, שהופעל בכבל חשמלי, כאשר סיור של צד"ל עבר ליד הכפר אתירי באיזור בינת־ג'בייל. כתוצאה מכך נהרג חייל צד"ל ונפצעו שלושה אחרים. המקרה ארע לא הרחק מעמדת יוניפי"ל המאויישת בחיילים אירים. זמן קצר לאחר מכן, כאשר הגיעו למקום כוחות צד"ל, מנעו אנשי יוניפי"ל מכוח צד"ל לרדוף אחר המחבלים שהניחו את מטען חומר הנפץ.

טנקים וארטילריה של צד"ל הפגיזו אתמול אחה"צ במשך כמה שעות כפרים שיעים מצפון לרצועת הבטחון. ככל הנראה הדבר נעשה בתגובה על הריגת חייל צד"ל זמן קצר לפני כן.

שליח אמריקני נועד עם מפקד צבא ירדן

רבת עמון — ריצ'רד ארמיטג', סגן שר ההגנה האמריקני, נפגש אתמול ברבת עמון עם מפקד צבא ירדן, הגנראל זאיד בן שאקר.

לא נמסרו פרטים על תוכן שיחותיו. (ע"צ)

בהתנגדות הליכוד

(המשך מעמוד ראשון)

אני פונה אליך אדוני היו"ר, ומבקש ממך למצוא דרך לדון ולהחליט בחוק הגזענות עוד היום. הלל העיר כי איננו יכול להתערב. הוא ציין כי יו"ר סיעת הליכוד בכנסת ביקשה ממנו פעמיים, תחילה ביום שלישי, ואח"כ אתמול לדחות את הדיון בנושא זה. גאולה כהן טענה כי „אינני מבינה מה ההיסטריה של כמה מהח"כים להעביר את החוק דווקא היום בגלל הוועידה של תנועת „כך". לדעתה, כהנא „שיגע את הכנסת הזאת ומשגע את סדר היום שלה".

אהוד אולמרט (ליכוד־חרות) העיר כי שום נזק לא ייגרם לציבור ולכנסת, אם הדיון בחוק הנ"ל יידחה ליום שני הקרוב. בני שליטא (ליכוד־ליברלים) טען כי אין לחוקק חוקים בחופזה. הרצון לדון בחוק ולאשר אותו לאלתר מוכיח כי החוק המוצע הוא חוק פוליטי. לא יקרה שום אסון אם הכנסת תאשר את החוק נגד גזענות בעוד שלושה חודשים.

ח"כ דוד ליבאי (מערך) טען כי לנוכח קיומה של ועידת „כך" יש בהחלט משמעות לאישור החוק היום (רביעי). „כל אחד מבין זאת, חברי מהליכוד, אני חושב שמה שמתגלה כאן לעיני כל, הוא, מי בעד החוק ומי עושה הכל כדי למנוע העברתו בכנסת".

קרא מחר בחותם

ברית הבחורים
„צוות לעניין" ישראלי מסייע לפליטי קולומביה
מאת מירה יערי

*

להיות קטן, להרגיש גדול
12 שנה למפלגת שינוי. דיוקן
מאת ירון אליוסף

*

וידיאו — מי מוכר, מי מכור
על תרבות הווידיאו בישראל 86
מאת רונית מורגנשטרן

*

„כל גפרור עלול להדליק מדורה"
עם עוזי נרקיס, על הר הבית
מאת אהוד דור

*

סארטר הצעיר
בעקבות ספר חדש על הוגה הדעות
מאת א.ב. יפה

*

ציוני הדרך של צלמונה
על התערוכה בביתן האמנות הישראלי
מאת חיים מאור

*

חותם אישי
מאת חיים גורי

*

צילומים אינטימיים
„שחור־לבן" מצ'כיה
מאת יוסי קאנץ

*

טורים ומדורים מאת: מוחמד ותד, זאב צחור, יעל ישראל, עודד ליפשיץ, דינה גורן, אלי הכהן, רחוביצקי, עזרא דבה, שאול קנה, מיכאל הרסגור, יעקב רבי, שמואל בונים, רון כחלילי

חזאקירי — מאת יעקב לזר

שלום בית — מאת חיה יוסף

מטוסים לוביים מתגרים באמריקנים מעל מפרץ סירטה

וושינגטון. – מטוסי קרב לוביים ואמריקניים היו „מספר פעמים" קרובים אלה לאלה, מאז החל הצי האמריקני בתמרונים אוויריים־ימיים חדשים בקרבת חופי לוב.

ממקורות הפנטגון נמסר, כי המטוסים הלוביים לא עשו תמרונים שיש בהם משום איום. צויין, כי תנועות המטוסים הלוביים היו רבות יותר מאשר במהלך התמרונים האמריקניים הקודמים באיזור זה, בסוף ינואר.

לפי המקורות, נעים מטוסי הקרב הלוביים בזוגות או ברביעיות. מעבר נושאות המטוסים האמריקניות ואוניות הליווי שלהן, וחוזרים לבסיסם ברגע שמטוסי אפ־14 ואפ־18 של חיל־הים האמריקני מזנקים כדי ליירטם.

אחד המקורות הדגיש: „לא היה עימות ואין הוכחות לגבי קיום תמרונים לוביים ממשיים".

שליט לוב, מועמר קאדאפי, הורה לכוחותיו, שלושה ימים לפני התחלת התמרונים האמריקניים, לנהל תמרונים באותו איזור. אוניות הצי השישי האמריקני שבסיסו בים התיכון, לרבות שתי נושאות מטוסים, חידשו את התמרונים הימיים מול חוף לוב, ליד מפרץ סירטה.

חידוש התמרונים הימיים מהווה המשך מלחמת העצבים שמנהלת ארה"ב נגד קאדאפי, אותו היא מאשימה במתן חסות לטרור הבינלאומי ועידודו.

לפי הודעת וושינגטון, יסתיימו התמרונים האלה בשבת. זהו תרגול שני של הצי האמריקני מול חוף לוב בתקופה של פחות משבועיים. לא היו עימותים בין כוחות ארה"ב ולוב במהלך התמרון הקודם שהסתיים ב־30 בינואר.

כאמור נוטלות חלק בתמרונים אלה שתי נושאות המטוסים. „סאראטוגה" ו„קוראל־סי". שתי אוניות אלה נושאות עליהן 170 מטוסי מלחמה. כמו כן משתתפת בתמרון הסיירת האמריקנית החדישה „יורק טאון", הנושאת טילים נגד־מטוסים וטילים נגד מטרות שטות. גם מטוסי לוב וספינות סיור שלה מקיימים תמרונים באותו אזור בימים אלה. (ע"ר, ע"צ)

עשרות ערבים נעצרו בפשיטות משטרה על מסייעים לטרור בצרפת

מאת ארנון יפה, כתב „על המשמר"

פאריס — במבצע אחד נגד תאי טרור, נעצרו אתמול לפנות בוקר 64 פלשתינים, סורים, ירדנים, אירנים ולבנונים בכמה ערים צרפתיות.

כוחות שרות הבטחון הפנימי הצרפתי „ד.ס.ט." פשטו על דירות החשודים על פי מידע שקיבלו משרותי ביון זרים, לרבות המוסד הישראלי, והוציאו את העצורים מן המיטות.

יעד הפשיטה היה רשתות סיוע לוגיסטיות של ארגוני טרור ערביים ופלשתיניים, אך הרדיו הצרפתי תיאר אותם כ„סטודנטים חפים מפשע".

המבצע, שבוצע בחוגים פלשתיניים הפועלים נגד ישראל וקיצונים ערביים כאחד, מיועד למצוא את מבצעי ארבע ההתנקשויות בשבוע שעבר בפאריס ולפרק תאי סיוע למחבלים מהמזרח התיכון.

נמסר, כי נתגלו מסמכים, תחמושת וחלקי נשק. המבצע נועד גם ליצור בהלה בקרב המחבלים ומסייעיהם, אך השרותים עדיין לא יודעים אם העלו כרישים או דגי רקק בחכתם.

המשטרה פירסמה אתמול שני תצלומים של בעלי דרכונים איראניים שחמקו ביום ששי מסיור משטרתי. חושדים כי הם מצאו מקלט בשגרירות סוריה או איראן. במכוניתם נמצא תת מקלע פולני וו.ז.47. מאותו סוג בו השתמשו המחבלים של אבו־נידאל בהתקפה על מסעדת גולדנברג ברובע היהודי.

● הטרוריסט הפלשתיני אבו־נידל, החשוד בתכנון מעשי הטבח בנמלי התעופה של וינה ורומא, שוהה כעת במזרח־ברלין, כדי לקבל טיפול בבית חולים ממשלתי.

העתון המערב גרמני „די וולט" טוען, כי אבו ניידל, בן ה־49, נע נוסע וכנראה סובל מסרטן בכבד.

מיטראן ותאצ'ר בטקס חתימת הסכם המינהרה מתחת לתעלה – בקתדרלת קנטרברי (צילום: אי.פי.)

בקתדרלת קנטרברי נחתם חוזה המינהרה מתחת לתעלה

קאנטרברי. — שרי החוץ של בריטניה וצרפת חתמו אמש בקתדרלה העתיקה של קנטרברי, על החוזה להסדרת מינהרה למעבר רכבות מתחת לתעלת להמאנש. לפי התוכנית יסתיים פרוייקט זה, שיביא לחיבור יבשתי בין שתי המדינות לראשונה בהיסטוריה, בשנת 1993.

שרי החוץ של שתי המדינות חתמו על חוזה המינהרה בנוכחות ראש הממשלה מארגרט תאצ'ר והנשיא פראנסואה מיטראן.

המינהרה תחפר על ידי קונסורציום אנגלי־צרפתי בהוצאה של יותר מ־7 מיליארד דולר.

הטקס לא עבר בצורה חלקה. קרוב ל־300 מפגינים התכנסו בקרבת הקתדרלה, הניפו כרזות וסיסמאות נגד חפירת התעלה. באחת הכרזות נאמר: „מעבורת ולא תעלה", במסגרת המאבק להציל את המעבורות העושות דרכן בתעלה ומעבירות סחורות ונוסעים. מפעילי האוניות האלה חוששים מאיבוד פרנסתם.

חפירת המינהרה תתחיל ב־1987

המינהרה תקצר את זמן הנסיעה ברכבת בין פאריז ולונדון ל־3 ורבע שעות.

רכבות מיוחדות גם יעבירו אוטובוסים, מכוניות ומשאיות בין הטרמינלים בצד הבריטי לבין הטרמינל בצד הצרפתי.

החוזה גם משאיר מקום לכביש ישיר לכלי רכב, שיעבור במינהרה נוספת ליד המינהרות התאומות למסילות הברזל שייבנו עכשיו. (ע"ר וע"צ)

הפושע הנאצי ארטוקוביץ הוסגר ליוגוסלביה

וושינגטון. — פושע המלחמה הנאצי אנדריאה ארטוקוביץ, המואשם ברצח 700,000 יהודים, סרבים וצוענים במלחמת העולם השניה, הוסגר אתמול ליוגוסלביה, כדי לעמוד למשפט באשמת רצח.

משרד המשפטים האמריקני הודיע, כי ארטוקוביץ שהיה שר הפנים במדינה הגרורה הנאצית קרואטיה, ונחשב כאחד מפושעי המלחמה הנאצים המבוקשים ביותר כיום, עזב את ארה"ב, לאחר שבית־המשפט העליון האמריקני סירב למנוע את הסגרתו.

ארטוקוביץ בן ה־86, הסובל מבחילות והפרעות נפשיות שונות, טען כי לא יוכל לזכות במשפט הוגן ביוגוסלביה.

ארטוקוביץ, שחי בארה"ב 38 שנה, הואשם בין היתר על־ידי ממשלת יוגוסלביה, כי פיקד על חיסולם של אלפי אנשים, כולל אוכלוסיות שלמות בכמה כפרים בראשית 1942.

הוא גם מואשם, כי נתן הוראה להוציא להורג באש רובים 5000 איש באיזור קוזארה, וכמה מאות אנשים באש מקלעים באיזור וונקובו.

ארטוקוביץ, שנעצר אשתקד עד לבירור הערעורים שהגיש, נלחם נגד הסגרתו יותר משלושים שנה.

סוכנות הידיעות היוגוסלבית מסרה, כי משפטו ייערך בזאגרב שבצפון יוגוסלביה, לשם הגיע אמש בטיסה מלוס־אנג'לס. (ע"ר)

מטוס צבאי ישראלי הורשה לטוס במרחב האווירי היווני

אתונה: אין זו פעילות להגנת „אל־על"

אתונה. — שר יווני אישר אמש, כי מטוס צבאי ישראלי טס דרך המרחב האווירי היווני ביום ראשון. אך הוא דחה את השמועות, כי ישראל משגרת מטוסים צבאיים לקירבת יוון כדי להגן על טיסות אל־על.

העתון הקומוניסטי „ריזואספאסטיס" האשים את הממשלה היוונית, שהיא בדרך כלל פרו־ערבית, כי היא מתירה פעילות מוגברת מצד חיל האוויר הישראלי במרחב האווירי היווני.

סגן שר ההגנה אנטוניס דרוזויאניס אמר, כי מטוס בואינג צבאי ישראלי טס מעל לשטחי המירע־התעופתי היווני, בדרכו לארה"ב לפני ארבעה ימים, לאחר שקיבל רשות מיוון, הוא אמר, כי אין בכך דבר בלתי־רגיל.

סגן השר דחה את הידיעות של העתון הקומוניסטי, לפיהן מטוסים צבאיים ישראליים טסים בקרבת יוון כדי להגן על הטיסות של אל־על, מפני התקפות אפשריות מצד לוב.

הוא הוסיף „אנו מפקחים על המרחב האווירי שלנו, יותר טוב משיכולה ישראל לעשות זאת". (ע"ר)

עיראק במצב קשה בקרבות שאט אל ערב

מאנאמה. — הקרבות בשאט אל ערב ימשכו יותר זמן מן הצפוי מעריכים מקורות מוסמכים בבגדד. באישרם בכך את המצב הקשה בו שרויה עירק בגיזרה זו.

לראשונה מאז הצליחו הכוחות האיראניים לעבור לגדה העירקית של שאט אל ערב, בדרום מזרח עירק, ראה הפיקוד העירקי צורך „להרגיע" את האוכלוסיה.

„הקרבות רציניים, אך אנו מבטיחים לכם כי הנצחון יהיה של עירק", הודיע דובר צבאי עירקי בהודעה ששודרה אמש ברדיו בגדד.

מקורות יודעי דבר בבגדד אומרים, כי נראה שהכוחות האיראניים השתלטו על רצועה לאורך 60 ק"מ הצד העירקי של הנהר, מדרום לבצרה עד לקצה הדרומי—מזרחי של המפרץ, שם נמצא הנמל פאו. טהרן הכריזה ביום שלישי על כיבוש פאו, אולם בגדד הכחישה זאת.

בהודעות צבאיות איראניות שפורסמו אמש, נאמר כי הכוחות האיראניים ממשיכים להתקדם בדרום עירק, בכיוון לנמל אום־אל־קאסר, שם חונות יחידות חיל הים העירקי.

הטלוויזיה האיראנית אף הקרינה צילומים של המתקנים והביצורים של נמל פאו, כהוכחה לכיבושו.

לפי ההודעות האיראניות, שולט איפוא הצבא האיראני על דרך הגישה היחידה של עירק למפרץ. הודות לכך תוכל איראן למנוע מיחידות חיל הים העירקי לעזוב את נמל אום אל קאסר.

אקינו מזהירה את רייגן לבל יסייע למרקוס

מאנילה. — מנהיגת האופוזיציה בפיליפינים קוראזון אקינו, הזהירה אתמול את הנשיא רייגן מפני סיוע להונאת „העם הפיליפיני" בעקבות מה שהיא כינתה „נצחוני הגדול בבחירות".

„אני תמהה נוכח המניעים של ידיד הדמוקרטיה, שבחר לקשור קשר עם מארקוס, כדי לרמות את העם הפיליפיני", אמרה אקינו לכתבים.

אקינו אמרה, כי היא מודאגת מן העובדה שהנשיא רייגן שלח את פיליפ חביב לפיליפינים, מאחר שהמשימה האחרונה שלו היתה לישיב קץ מלחמת האזרחים בלבנון. „אני מקווה כי רייגן ומארקוס אינם צופים מלחמת אזרחים בארצנו", אמרה.

הפרלמנט של הפיליפינים התכנס אמש בנסיון להשלים את ספירת הקולות, אולם הסתבך מיד בויכוחים נוהליים ובסכסוכים חריפים בין הצדדים.

רצח ראש עיריית פירנצה לשעבר—בעל „רקע ציוני"

מאת אהרון נוה, איטליה

פירנצה. — רצח ה„סינדיקו" וראש העיר לשעבר של פירנצה, לנדו קונטי, על־ידי ה„בריגדות האדומות", הוליד במידה רבה התעניינות דעת הקהל האיטלקית במשפט הגדול נגד 474 אנשי מאפיה, שהחל ביום ב' בפלרמו.

סבורים, שמטרת הרצח היתה דווקא הפניית התעניינות מפלרמו לפירנצה, ובכך רואים סימן נוסף לקשרים הקיימים, כביכול, בין הפשע המפיוזי המאורגן והפעילות של „הבריגדות האדומות".

אלא שרצח ה„סינדיקו" מפירנצה הולך ומקבל יותר ויותר רותם „מזרח תיכוני". שר הבטחון האיטלקי ספאדוליני, שהינו גם מזכ"ל המפלגה הרפובליקנית אליה השתייך הנרצח, הבריז שלטעמו הוא בעצמו היה האובייקט הפוליטי של הרצח. הוכחה לכך הוא מוצא בכרוז שהושאר על־ידי הרוצחים על מכונית הנרצח והמכילה נוסח „ההחלטה האסטרטגית מספר 20", בה מדובר בפרוש על „ספדוליני הציוני".

גם סגן התובע של פירנצה, קרלו בליטו, החוקר כעת את פרשת הרצח, הצהיר: „מדובר בפשע של „הבריגדות האדומות", אינגו יכולים להתעלם גם מאפשרות של מגעים עם הטרור הבינלאומי, הפלשתינאי. אם ניקח בחשבון את הסביבה הפוליטית בה פעל הנרצח", כוונת התובע היא ל„סביבת" המפלגה הרפובליקנית, מפלגת ספדוליני המצהירה יותר מכל מפלגה איטלקית אהדה, באופן ברור ומוחלט על תמיכתה בישראל.

יהודים מארמניה רוצים לעלות

מוסקבה. — 4 יהודים החיים ברפובליקה הארמנית שבברה"מ, תובעים את „זכותם" לעלות ארצה, במכתב ששלחו לועידה של המפלגה הקומוניסטית, העומדת להיפתח ב־25 בפברואר במוסקבה.

במכתב, שתוכנו הגיע לידי סוכנות הידיעות הצרפתית, נאמר: „אנו היהודים החיים בארמניה, חולמים זה שנים רבות לנסוע לישראל. זו היא זכותנו בהתאם להסכמים בינלאומיים עליהם חתמה ברית־המועצות וכוונתנו להגיע למולדתנו, מדינת ישראל".

על המכתב חתמו ו. פאלאנקר א. פאלאנקר מ. פ. פיינרמן ופ. טנר.

גם בטקס הכתרתה לאשת השנה באמריקה, אין השחקנית סאלי פילד שוכחת להצחיק – ומעטרת את חזה בשני „מדחפים" (צילום: אי.פי.)

בוטל כתב־אישום נגד עתונאים ש„הפרו" איסור פירסום לא חוקי

השופטת: לא היה בסיס חוקי לצווי איסור פירסום פרשת עובדי בזק שנחשדו בהונאה

שופטת השלום בת״א, הדסה אחיטוב, קבעה אתמול, כי „לא היה בסיס חוקי לצווי איסור פירסום פרשת עובדי חברת בזק שנחשדו בהונאה". בעקבות זאת ביטלה השופטת כתבי־אישום שהוגשו נגד עיתונאים, שבהם הואשמו ב„הפרת צו איסור פירסום".

השופטת קבעה, כי צווי איסור הפירסום הוצאו בחריגה מסמכות והם בטלים מעיקרם.

התביעה העמידה לדין את רם אורן, עורך המוסף היומי ב„ידיעות אחרונות", ואת כתב העתון משה רונן, ובכתב־אישום נפרד את עורך „מעריב", עידן דיסנצ'יק.

בכתב־האישום נגד העתונאים מ„ידיעות אחרונות" נאמר, כי בחודש יוני 1985 התנהלו דיונים בבית־משפט השלום בת״א בעניין מעצרם של החשודים בפרשת הונאת חברת בזק על־ידי שימוש בהמחאות מזוייפות.

איסור מוחלט

בתום הדיונים הוציא סגן נשיא בית־המשפט, השופט חיים אילת, צווי איסור פירסום לבקשת המשטרה. השופט קבע, כי פירסום כלשהו של הפרשה יכול לסכל את החקירה ולהזהיר את העבריינים, שחלקם שוהים בחו״ל. לפיכך הורה השופט חיים אילת על „איסור פירסום מוחלט של כל הפרשה".

בכתב־האישום נאמר עוד, כי המשטרה הפיצה בקרב כלי־התקשורת, לרבות הנאשמים, את עובדת קיום הצו ואיסור הפירסום הכלול בו.

חרף זאת פירסם הכתב כתבה שנשאה את הכותרת „חקירה סודית בפרשה כלכלית מסתורית", ובכך הפרו הנאשמים את צווי איסור הפירסום.

טענה מקדמית

הסניגור, עו״ד מיבי מוזר, העלה טענה מקדמית וטען, כי כתב־האישום אינו מגלה כל עבירה, שכן צווי איסור הפירסום הוצאו שלא כדין. סניגורו של עורך „מעריב", עו״ד רפי גאון, הצטרף לטענה המקדמית של ב״כ „ידיעות אחרונות".

התובעת גרסה, כי אין לבית־המשפט סמכות לבטל החלטה של שופט אחר ומי שמבקש לבטל אותם צווים, היה צריך לפנות לבג״ץ. כיוון שכך, הרי שאותו צו איסור פירסום שריר וקיים ומכיוון שהוא הופר — יש לדון בתביעה שבכתב־האישום.

השופטת אחיטוב קבעה, כי השאלה שיש להכריע בה היא — אם היה בסיס חוקי למתן הצווים, שאם לא כן — הרי שהם בטלים מעיקרם ואין גם צורך לבטל אותם.

לשון החוק ברורה

השופטת ציינה, כי בהתאם לחוק רשאי בית־המשפט לאסור פירסום שמו של חשוד שטרם הוגש נגדו כתב־אישום בנסיבות קבועות ובין היתר אם הדבר עלול לפגוע בחקירה.

לדעת השופטת, הרי שלשון החוק היא ברורה והצווים שאסרו את פירסום הפרשה באופן כללי — לא היה להם בסיס חוקי והם ניתנו בחריגה מסמכות ובטלים מעיקרם. מי שהפר אותם צווים — לא עבר כל עבירה על החוק.

כיוון שכך, הורתה השופטת לבטל את כתבי־האישום. (עתי״ם)

תבורי לחברי ועדת הפנים: מי שמכם להגדיר העלאת המיסים „שוד בצהריים"?

הסוחרים מבקשים התערבות פרס נגד העלאת הארנונה

יו״ר מרכז השלטון המקומי, דב תבורי, אמר אתמול, כי הרשויות המקומיות הן הקובעות את מיסי הארנונה לפי דרכי השירותים, ולא יתכן שוועדת הפנים של הכנסת תגדיר את העלאת המיסים המתוכננת ע״י הרשויות כ„שוד בצהריים".

„אם חברי ועדת הפנים הם נגד תוספת מיסים, ידאגו נא שהשלטון המרכזי ישתתף יותר בתקציבי הרשויות המקומיות", אמר מר תבורי, ביום עיון שנערך במלון „מנדרין" בהרצליה, בהשתתפות ממלאי מקום של ראשי רשויות מקומיות וסגניהם. הדובר טען, כי הרשויות יודעות מה נחוץ ומה חסר וכמה מיסים יש להטיל, ואילו ועדת הפנים של הכנסת נרתמה ע״י עסקנים שלא מוטלת עליהם שום אחריות.

חיזוק מעמד הסגנים

בהמשך דבריו אמר דב תבורי, שהגיע הזמן לצרף למרכז השלטון המקומי לא רק ראשי ערים, אלא גם את סגניהם וממלאי מקומם. לדעתו דרוש גוף מבצע שיכלול את ראש העירייה, סגניו וממלא מקומו, ויהיה מסוגל לקבל החלטות ולפקח על הביצוע. לדבריו צריכים הסגנים לכהן בשכר מלא.

לעומתו טען מנהל מדור השלטון המקומי במשרד־הפנים, אריה הכט, שעם כל ההערכה כלפי הסגנים והתפקידים החשובים שהם ממלאים, אין הם צריכים להשתתף בניהול באופן ישיר ולכהן בשכר מלא.

מזהיר מהתפוצצות

איגוד לשכות המסחר פנה לראש הממשלה, שמעון פרס, בבקשה להתערב בנושא של הארנונות העירוניות וליזום בדיקה, ברמה הלאומית, של ההעלאות המופרזות עליהן החליטו הרשויות המקומיות.

עד לסיום הבדיקה נתבקש ראש הממשלה לגרום למצב שבו הארנונות העירוניות יוקפאו ברמתם ביולי 1985.

הפנייה כלולה במברקים ששיגר נשיא איגוד לשכות המסחר, דן גילרמן, לראש הממשלה, שמעון פרס, לשר־האוצר, יצחק מודעי, ולשר התעשייה־והמסחר, אריאל שרון.

במברקים מזהיר גילרמן, כי אם לא יימצא פתרון מיידי לבעיית הארנונות העירוניות עלול המצב שהשתרר ברשויות המקומיות להביא להתפוצצות, שתוצאותיה עלולות להיות השבתות, מרי מיסים ואולי אף חמור מכך. (עתי״ם)

ירידות קטנות במניות ההסדר

מאת אלחנן הורוביץ

על־אף ההכחשות של בנק ישראל, המפקחת על הבנקים ושר־האוצר וההבטחות, שהממשלה תקיים את התחייבויותיה מאוקטובר 1983 בנוגע למניות ההסדר, הסתכמו עודפי ההיצע במניות אלה ב־4.8 מיליון ש״ח עם חידוש המסחר בהן אתמול. ההיצעים הגדולים נקלטו בירידות שערים קטנות יחסית. במניות התעשיות היו במעט מי־שניים יותר עליות, מאשר ירידות. ערך השוק שלהן עלה אתמול ב־1%. בשוק איגרות החוב הסתכמו עודפי ההצע ב־1.7 מיליון ש״ח, מזה מיליון ש״ח בצמודות למדד ו־700 אלף ש״ח בצמודות לדולר.

הציבור הוציא אתמול 2 מיליוני ש״ח מקרנות הנאמנות. מזה 1.8 מיליון ש״ח מ„סולידיות" ו־200 אלף ש״ח ממתמחות במניות.

גלגלי הבורסה

שער הדולר היציג ירד אתמול ב־0.58 אג', ב־0.39% ל־1.4830 ש״ח. דולר נוסעים ירד ל־1.7591 ש״ח. ביחס לפראנק השווייצי, הין היפאני והמארק הגרמני ירד הדולר לנקודת שפל, שלא היתה כמותה זה שבע שנים. בישראל עלה אתמול השער היציג של הפראנק השווייצי ב־1.03%, בעוד שהין היפאני עלה ב־0.63% והמטבעות האירופיים עלו בשיעורים נמוכים יותר, בין 0.15% ל־0.43%. העליה של הפראנק השווייצי מוסברת בסכנה, שירידת מחירי הנפט תביא להפסקת תשלומי ריבית וחובות ע״י מדינות אמריקה הלטינית לבנקים של ארה״ב. הידיעה שמקסיקו כבר הפסיקה את תשלומי הריבית, הוכחשה.

הדולר השחור נע בעליה קלה בין 1.60 ל־1.61 ש״ח.

בשוק המניות עלו אתמול 178 שערים, לעומת 97 שירדו ו־122 שנשארו בלי שינוי. מהם עלו 43 ב־5% ויותר ו־20 ירדו ב־5% ויותר. היו 6 „קונים בלבד" ו־1 „מוכרים בלבד".

המחזור בשוק המניות עלה אתמול ל־6.9 מיליון ש״ח. מזה 4 מיליוני ש״ח במניות ההסדר. המניה הפעילה ביותר היתה של בנק הפועלים ע״ש, שהמחזור בה הגיע ל־1.4 מיליון ש״ח.

במניות ההסדר ירדה: אי־די־בי־רג' — ב־930 נקודות ב־1.3%; אגוד רג' ב־250 נק', ב־0.5%; דיסקונט ב' — ב־1,200 נק', ב־1.3%; דיסקונט א' — ב־1,350 נק' ב־1.4%; פועלים ש' — ב־500 נק', ב־1%; פועלים מ' — ב־400 נק', ב־0.8%. לעומתן עלתה כלל ב־35 נק' ב־0.1%.

ערך השוק של המניות התופשיות ירד אתמול ב־0.64%. תשואותיהן השנתיות נעו בין 14.76% (אגוד) ל־15.09% (כלל). הפועלים ש' — 15.04%, הפועלים מ' — 14.96%.

— במניות הבנקים המסחריים שמחוץ להסדר נרשמו רק עליות ב־%: אוח״ה — 0.1; ספנות 0.1 — 5.2; ספנות 0.5 — 6.5; בינלאומי — 0.5; פ.בי.אי. — 1.0.

רטיג: להתנות הזרמה למפעלים במצוקה בשיתוף עובדים בהנהלות

מאת כתבנו לענייני הסתדרות

יו״ר האגף לדמוקרטיה תעשייתית, רעיה רטיג, קראה בישיבת האגף אתמול להתנות הזרמת כספים ממקורות ממשלתיים למפעלים במצוקה בשיתוף עובדים בהנהלות.

רטיג ציינה, כי מדובר בשיתוף בתהליכי קבלת החלטות בנוגעות להמשך תפעולו ועבודתו של המפעל, ולא בשיתוף פורמלי בלבד.

עוד אמרה רטיג, כי העובדים היו הראשונים שנתבעו לשלם את מחיר הכשלון הניהולי, אולם בהיותם מחוץ למעגל מקבלי ההחלטות, לא היתה להם כל יכולת השפעה על הנעשה במפעליהם.

אין הכוונה מתאימה

30 אחוז מכלל דורשי העבודה זקוקים לקורס להכשרה או להסבה מקצועית אולם הם לא הגיעו אליו, בעיקר משום שלא הוצע להם להשתתף בקורס כזה. זאת קובע מחקר של המכון למחקר כלכלי חברתי בהסתדרות בראשות יורם ברזילי, שממצאיו הוצגו אתמול בפני אנשי האגף להכשרה במשרד־העבודה־והרווחה.

שעשועון חדש בטלוויזיה

הפרס הראשון של סידרת שעשועוני הטלוויזיה „דרך ארץ", שתתחיל ביום שלישי הקרוב, יהיה מיועד לילדים. הפרס יהיה שני כרטיסי נסיעה לילד ולאחד מההורים עם שהות של שבוע בדיסניילנד שבארה״ב.

זאת הודיע אתמול במסיבת עתונאים לרגל התחלת הסידרה המנהל היוצא של המינהל לבטיחות בדרכים, משה עמירב.

הסידרה הופקה במשך השנה האחרונה ע״י המינהל לבטיחות בדרכים עבור הטלוויזיה הישראלית.

סוף שבוע עם הארץ

עיתון לאנשים חושבים

על הכיפה של אנטול ומרפקו של שרון

מאבקו של שצ'רנסקי מתחיל עכשיו
יואל מרקוס

כיצד ניסה ישראל גלילי להדיח את בן־גוריון?
פרק מספר חדש /יואב גלבר

גילוי עריות בישראל
רומן פריסטר

מלחמת האוברדרפט של הבנקים
אריה לביא

פולס על האצלת סמכויות • א. שוויצר על האינפלציה: אין לעצור במעלה ההר • זאב שיף על רגע האמת במשרד הבטחון • לחיות במוקד אבטלה — רן כסלו בשדרות

חדיקות/זאב יפת • מקורות מדיניים/עקיבא אלדר • מסדרונות מפלגתיים/אילן שחורי • הטור השלישי/לילי גלילי • הטלוויזיה של השבוע/הדה בושס

שערי מטבע־חוץ בנק הפועלים — 12.2.86

	יחידה	בנקנוטים קניה	בנקנוטים מכירה	העברות והמחאות קניה	העברות והמחאות מכירה	שערים יציגים
דולר אמריקני	1	1.45	1.52	1.4733	1.4917	1.4830
לירה שטרלינג	1	2.05	2.15	2.0864	2.1125	2.1000
מרק גרמני	1	0.61	0.64	0.6228	0.6306	0.6274
פרנק צרפתי	1	0.20	0.21	0.2031	0.2056	0.2046
גילדן הולנדי	1	0.54	0.57	0.5518	0.5587	0.5555
פרנק שווייצרי	1	0.73	0.77	0.7471	0.7564	0.7530
כתר שבדי	1	0.19	0.20	0.1976	0.2001	0.1988
כתר נורווגי	1	0.20	0.21	0.2001	0.2026	0.2015
כתר דני	1	0.16	0.17	0.1692	0.1713	0.1703
מרק פיני	1	0.27	0.29	0.2781	0.2816	0.2801
דולר קנדי	1	1.03	1.08	1.0541	1.0672	1.0607
דולר אוסטרלי	1	0.98	1.05	1.0124	1.0250	1.0193
ראנד דר' אפריקני	1	0.59	0.70	0.6930	0.7017	0.6955
פרנק בלגי	10	0.29	0.31	0.3045	0.3083	0.3067
שילינג אוסטרי	10	0.87	0.91	0.8867	0.8977	0.8927
לירה איטלקית	1,000	0.90	0.96	0.9166	0.9280	0.9217
ין יפני	100	0.77	0.81	0.7906	0.8005	0.7966

הוועדה המקומית לתכנון ולבנייה
העיר חיפה
הודעה על־פי סעיף 149 לחוק התכנון והבנייה תשכ״ה־1965
ניתנת בזה הודעה כי הוגשה בקשה על־ידי מר חורי אכרם והנד. לאשר תוספת בנייה ברחוב רד״ק מס' 10, חלקה 107, בגוש 10826. הבקשה כרוכה בהקלה למרווח הצדדי.
אפשר לעיין בבקשה במחלקה לפיקוח על הבנייה, בבניין העירייה, רחוב ביאליק 3, חיפה, בימים א', ג', ה' — בין השעות 08.00־11.30.
המעוניין להגיש התנגדות לבקשה, ימציא לפי הכתובת דלעיל, תוך שבועיים מיום פרסום זה.
איתמר ינוביץ — מהנדס העיר

חוק התכנון והבניה תשכ״ה־1965
מרחב תכנון מקומי
אשקלון
הודעה בדבר הפקדת שינוי תכנית מפורטת
נמסרת בזה הודעה בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה, תשכ״ה - 1965, כי במשרדי הוועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז הדרום, ובמשרדי הוועדה המקומית לתכנון ולבניה 114/03/4 הופקד שינוי תכניה הנקראת שינוי מס. 1 לתכנית מפורטת לוק עירוני אשקלון, ביחד עם התשריט המצורף אליו. עיקרי הוראות השינוי: שינוי לתכנית השוק העירוני באשקלון על־ידי תיקון גבולות של חלקות המשנה ושינוי יעוד בחלקים שונים של התכנית. ואלה הם השטחים הכלולים בתכנית: שטח התכנית: כ־76 דונם. גושים: 1234, 1255.
כל המעוניין בשינוי רשאי לעיין בה ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל. כל המעוניין בקרקע, בבנין או בכל תכנוני אחר, הרואה עצמו נפגע על ידי שינוי התכנית וכן זכאי לפי סעיף 100 לחוק, רשאי תוך חודשיים מיום פרסומה של הודעה זו ברשומות להגיש התנגדות לשינוי במשרדי הוועדה המקומית האמורה.
שלום דניב, יו״ר הוועדה המחוזית לתכנון ובניה מחוז הדרום

חוק התכנון והבניה תשכ״ה–1965
הוועדה המקומית לתכנון ולבניה „טובים"
הודעה על הכנת שינוי לתכנית מתאר
בהתאם לסעיף 77 לחוק התכנון והבניה תשכ״ה–1965 ניתנת בזה הודעה כי הוועדה המקומית לתכנון ולבניה „טובים" החליטה על הכנת שינוי תכנית המתאר,101/02/8 — המועצה האזורית באר־טוביה.
ואלה הם השטחים הכלולים בשינוי התכנית:
1. גוש 311 חלקות 78–4 ו־163 חלק מ־81 ו־161 סה״כ 520 דונם.
2. כביש עוקף באר־טוביה — בגושים 325, 446, 445, 2541, 2592, 2593, 2594, 2599.
3. אזור חווי הים שבתחום המועצה האזורית באר־טוביה חלק מגרשים 2000, 2001, 2002.
4. הרחבת אזור התעשיה באר־טוביה — גוש 301, 312.
יעקב כהן
יו״ר הוועדה המקומית לתכנון ולבניה „טובים"

הוועדה המקומית לתכנון ובניה
מרחב רמת־השרון
ניתנת בזה הודעה בהתאם לסעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ״ה1965 שהוגשה לוועדה המקומית לתכנון ולבניה מרחב רמת־השרון בגוש 6598, חלקה 385, ברחוב אני מאמין 29, 27, המסווגת כאזור מגורים א' בקשה למתן אישור להקלה באחוזי בניה / קווי בניה בבית מגורים קוטג' דו־משפחתי.
ההקלה המבוקשת באחוזי בניה מגיעה ל־6% בקווי בניה.
כל מי שיש לו התנגדות להוצאת ההיתר/אישור ההקלה, במקום זה, רשאי להגיש לוועדה המקומית לתכנון ולבניה מרחב תכנון רמת־השרון, את התנגדותו המנומקת ולציין כתובתו המדוייקת.
ההתנגדויות תתקבלנה במשך 14 יום מתאריך קבלת הודעה זו ותובאנה לדיון בפני הוועדה הנ״ל.
מ. ורבין — יו״ר הוועדה המקומית לתכנון ולבניה מרחב רמת־השרון

חוק התכנון והבניה תשכ״ה – 1965
הועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב–יפו
הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ״ה – 1965
הרינו מודיעים בזאת כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה ת״א־יפו בקשה ליתן אישור לשימוש חורג ממגורים למשרד למקצוע חופשי ברח' ארלוזורוב מס' 20 גוש 6902 חלקה 118/1״2״3 תיק בנין 020/193״3/.
בעל קרקע או בנין או המחזיק בהם שיש לו התנגדות להוצאת היתר/אישור הנ״ל במקום זה רשאי להגיש לועדה המקומית לתכנון ולבניה ת״א־יפו, שד' בן־גוריון 68, את התנגדותו המנומקת ולציין כתובתו המדוייקת וטלפון.
ההתנגדויות תתקבלנה במשך 14 יום מתאריך פרסום הודעה זו ותובאנה לדיון בפני הועדה הנ״ל.
י. כספי, סגן ראש העיריה
יו״ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו

טלקס

• „שבוע אחווה" במועצות הפועלים

בכנס של פעילי ההסתדרות במיגזר הערבי שהתקיים אתמול הוחלט על עריכת שבוע אחווה יהודית־ערבית בכל מועצות הפועלים.

יו״ר האגף לארגון ולמועצות פועלים, גדעון בן־ישראל, אמר, שההסתדרות מתייחסת בחומרה לדחיית ההצבעה על החוק נגד הסתה גזענית בשל שיקולים מפלגתיים צרים. **אבשלום קווה**

• הצעה להעניש „סרבני שיפוץ" בתל־אביב

שר־התקשורת, אמנון רובינשטיין, הודיע לאחר סיור בת״א בלוויית ראש העיר, כי בכוונתו להגיש לוועדת השרים לענייני איכות הסביבה הצעת החלטה לפיה יוטלו ארנונות גבוהות על בעלי נכסים בעיר המסרבים לשפץ את הבתים שבבעלותם.

שר־הפנים, יצחק פרץ, שהשתתף אף הוא בסיור, אמר, כי יבחן את הנושא מבחינה משפטית ויחליט אם יתמוך בהצעת החלטה זו. **חנה קים**

דו״ח של נציג מפ״ם בעיריית ת״א:

להט מסתיר עובדות על הנעשה בחברות העירוניות

מתן ההקצבות תלוי ביחסים בין להט למנכ״ל החברה — טוען צוקר

מאת חנה קים, כתבת „על המשמר" בת״א

נציג מפ״ם במועצת עיריית ת״א אריה צוקר, פירסם אתמול דו״ח חריף וחמור ביותר על הנעשה ב־7 חברות עירוניות של עיריית ת״א. צוקר מאשים את ראש עיריית ת״א, שלמה להט, בהסתרת עובדות מחברי מועצת העיר על הנעשה בחברות. ב„מדיניות סמוייה למנוע אפשרות של בדיקה רצינית".

כמו־כן טוען צוקר, כי בחברות התגלו מעשים רבים הנוגדים את החוק והנוהלים התקינים.

בדו״ח כותב צוקר, כי להט מחליט על דעת עצמו בלבד מי יהיו המנכ״לים של 37 החברות העירוניות והוא זה הקובע את שכרם, וזאת „לפי יחסו האישי לאדם".

מכשיר לעקיפת נוהלים

בסקירתו על פעילותן של החברות העירוניות טוען צוקר כי העירייה משתמשת בחברות אלו כמכשיר לעקיפת מנגנונים ונוהלים קיימים ומחייבים, וזאת ללא הצדקה כלכלית וארגונית „ולעיתים גם נגד החוק". הוא קובע, כי אין פורום קבוע או זמני השוקל ומאשר הקצבות לחברות, וכי הקצבות של מיליארדי שקלים מועברות לחברותיה עפ״י החלטתו האישית של ראש העיר, כשוועדת הכספים העירונית ומועצת העירייה מהוות למעשה חותמת גומי להחלטות.

עוד טוען צוקר בדו״ח, כי כמה מן החברות העירוניות אינן מבצעות כלל את היעוד והמטרה שלשמן הוקמו, וכי העירייה העבירה להן כספים רבים, למרות שהיו להן עודפים בבנקים, וזאת בזמן שהעירייה היתה שרויה בגרעון גדול.

צוקר אף מאשים את ראש העיר בהאשמה חמורה ביותר: „הגורם הקובע למתן הקצבות לחברה זו או אחרת הוא מערכת היחסים האישיים הקיימים בינו לבין מנכ״ל החברה".

בסקירה על הנעשה במוזיאון הארץ כותב צוקר, כי לא נבדק אף לא מסמך אחד על מצבו הכספי של המוזיאון לפני שאושר לו סכום של 1 מיליון דולר כהקצבה נוספת.

מחבר הדו״ח מבקר בחריפות גם את מנכ״ל החברות העירוניות, ח״כ דב בן־מאיר, ומאשימו בהיגררות אחר החלטותיו של ראש העיר ובנסיון להנציח את הקיים בחברות במקום לשפר את מצבן.

גוף מפקח

בסיום הדו״ח מציע צוקר למזג כמה חברות בעלי מטרות דומות כמו „פארק הירקון" עם „מרכז הירידים", ו„אתרים" עם „אחוזת חוף" ו„יפו העתיקה". הוא גם ממליץ להקים גוף של מומחים, שאינם בעלי תפקידים בעירייה, כדי שיפקח על הנעשה בחברות. כמו כן כותב צוקר, כי יש לשקול ביטול חברות בלתי־ריווחיות, אשר אינן מגשימות את יעודן, כמו חברת „שרותר".

מלשכת דובר עיריית ת״א נמסר, כי „החוברת שהוציא מר צוקר לעיתונאים מחזיקה 17 עמודים והגיעה אלינו רק היום ויום ד'. דיון בנושא יתקיים בישיבת מועצת העירייה ביום א' הקרוב, וראש העיר וראשי החברות העירוניות יתייחסו לדברים שהעלה צוקר".

5 עובדים בכירים בעיריית ירושלים חשודים בשחיתות

חמישה עובדים בכירים בעיריית ירושלים החשודים בעבירות שחיתות שוחררו אתמול בערבות בבית־משפט השלום בתל־אביב.

החמישה הם חיים כהן, משה מזרחי, רפאל סיבוני, ציון תורג'מן ומנדל כץ, כולם תושבי ירושלים וחברים בארגון עובדי העירייה ובקופת התגמולים של עובדי העירייה.

בבקשה להארכת מעצרם ציין רפ״ק אבי גלבר מהיחידה הארצית לחקירות הונאה, כי מבדיקת מסמכים שנתפסו בארגון העובדים עולה, שארבעת החשודים הראשונים דרשו ואף קיבלו בשנת 83' ממנהל סניף „היסתור" בירושלים סיור בן 5 ימים במצרים. המשטרה טוענת, כי הנסיעה למצרים היתה צריכה להיערך באוטובוס, אבל החשודים העדיפו טיסה ולכן גנבו 1600 דולר מכספי ארגון העובדים והעבירו אותם בעקיפין לחברת „היסתור". את העודפים חילקו ביניהם משה מזרחי ורפאל סיבוני.

עוד טען רפ״ק גלבר, כי משה מזרחי ורפאל סיבוני קיבלו במירמה, תוך שיתוף פעולה עם יושב ראש קופת התגמולים של העירייה, מרדכי דרוויש, שגם נגדו מתנהלת חקירה פלילית, כספים למימון נסיעות פרטיות לחו״ל. ארבעת החשודים הראשונים אף דרשו וקיבלו, לטענת המשטרה, בילויים עם משפחותיהם במלון „לגונה" באילת ומיד לאחר שנחקרו בנושא הוזרו לשלם את הכסף, כ־620 דולר, לחברת התיירות בי. איי. טי. שארגנה את הבילויים.

עוד צויין בבקשה להארכת המעצר, כי ארבעת החשודים הראשונים בילו עם משפחותיהם בבתי מלון בכל רחבי הארץ וסעדו במסעדות שונות במסווה של סמינרים, ומחיר הבילויים שולם מקופת התגמולים של העירייה ומכספי ועד העובדים.

כמו־כן חשודים חיים כהן, משה מזרחי, רפאל סיבוני ומנדל כץ, בכך שהוסיפו לעצמם שלא כדין 130 שעות נוספות מכספי ארגון העובדים בחודשים אוגוסט־אוקטובר, כאשר עסקו יחד עם הנהלת העירייה בצמצום מספר העובדים בעירייה.

רפ״ק אבי גלבר טען בסיום דבריו, כי העובדות המפורטות מצביעות על כך שהחשודים ניצלו את תפקידם בארגון העובדים כדי להפיק טובות הנאה לעצמם, תוך גרימת נזקים כספיים הבורים לעובדי העירייה.

השופטת אסתר קובו שחררה את חמשת החשודים בערבות עצמית של 6000 ש״ח כל אחד בתנאי שיפקידו את דרכוניהם במשטרה, ויתייצבו לחקירה בכל פעם שיידרשו, לעשות כך על־ידי היחידה לחקירות הונאה. (עתי״ם)

נפת עזה במקום ראשון בגילויי פשיעה

משטרת נפת עזה השיגה גם השנה את השיעור הגדול ביותר של גילויי פרשיות פשיעה בישראל. על כך נמסר אתמול בסקירה השנתית של פעילי המשטרה בנפה, שניתנה לקציני הנפה ולמפקד המחוז הדרומי במשטרה, ניצב רחמים קומפורט, במיפקדת הנפה בעזה.

מגמה חדשה שהסתמנה בשנת 1985 ברצועה היתה ירידה במספר הרציחות על רקע חילול כבוד המשפחה, ולעומת זאת ריבוי רציחות על רקע פלילי וחבלני.

השיעור הכללי של הפשיעה ברצועת עזה ירד בשנת 1985 בשיעור של 7.4 אחוזים.

מפ״ם
מפלגת הפועלים המאוחדת
המרכז

לוח פעילות שבועית
מה־13.2.86 עד 19.2.86

מחלקת ההסברה

13.2 קיבוץ עין־המפרץ — 9.00 — יוסי גזית — יום עיון לבית הפקיד
רמלה — 10.00 — ח״כ אלעזר גרנות, אפרים קורן — מזכיר מדיני, יוסי מרציאנו — רכז המח' המוניציפלית של מפ״ם — לזכרו של פנחס זינגר
בית המרכז — 11.00 — צבי טימור —
תדריך לפעילים בנושא: תקציב המדינה
אונ' בר־אילן — 15.00 — ח״כ יאיר צבן, ד״ר ישראל כץ, פרופ' מכאל ברונר, ארנון טיברג — סימפוזיון בנושא: יחסי עבודה
סניף אשקלון — 19.00 — חנן ארז, ולדי מורג.
יוסי מרציאנו — חנוכת סניף
עכו — 20.00 — שרה דורון — חוג בית
14.2 קיבוץ שער־העמקים — 21.00 — אליעזר רונן
צוותא רמלה — 21.00 — ח״כ אלעזר גרנות, ח״כ אוריאל לין, ד״ר דינה גורן, חיים יבין, סמדר פרי בנושא: פוליטיקה ותקשורת

14–15.2 גבעת חביבה — בשעה 14.30 — סמינר יוצאי דרום אמריקה מסניפים וקיבוצים באיזור הצפון והעמקים בהשתתפות: חנן ארז, איתן מלניק, אליהו להב, שמעון פרחה עזרא רבין

14–15.2 גבעת חביבה — בשעה 16.00 — סמינר נשים עובדות בהשתתפות: חנן ארז, נעמי רפתין, ורדה שחר, דב אלקנתי, צבי רובל

15.2 קיבוץ להב — 10.30 — בנג'לה — יום עיון לסניף פתח־תקווה
רמת־אליהו — 11.00 — דוד שטוקפיש — אידיש
אולם שרת, עיריית פ״ת — 11.00 — ח״כ צבן —
בוקר ראיונות עם יצחק ליבני
סניף בת־ים — 18.00 — יצחק שושני — אידיש
16.2 מושב אשרת — 9.00 — ח״כ יאיר צבן
11.00 — סיור בגליל המערבי — ח״כ יאיר צבן.
מנחם רז, יוסף סלאמה
סניף רמת־גן — 17.00 — דוד מנחם — לשכה למניות הציבור
סניף אשדוד — 19.00 — ולדי מורג, מאיר רוג.
דב אלקנתי — מועצת הסניף
קריית טבעון, בי״ס אורים — 19.15 — ח״כ אלעזר גרנות
סניף כפר־סבא — 20.30 — ח״כ אמירה סרטני — אסיפת חברים
קיבוץ אילון — 21.00 — ח״כ דן תיכון, אליעזר רונן.
מנחה: דב רוט — בנושא: המדיניות הכלכלית של הממשלה
17.2 סניף הוד־השרון — 17.30 — חנן ארז, ולדי מורג — מזכירות סניף
קיבוץ יקום — 17.30 — ד״ר ארנסטו קחאן —
מניעת לוחמה גרעינית
סניף רמלה — 19.00 — ולדי מורג, מאיר רוג — מועצת סניף
בת־ים — 19.00 — נעמי רפתין — פגישה עם מורים
צוותא חיפה — 21.00 — גיורא פורמן, מאיר פעיל
מנחה: רן חכים בנושא: האם תתכן מלחמת לבנון בשניה?
18.2 בת־ים — 8.00 — נחום שור — מפגש עובדים
חולון — 8.30 — נעמי רפתין — בי״ס
מועדון לחבר סניף רמת־גן — 10.00 — ד״ר מרים חלוי — לוותיקים
בית־המרכז — 14.00 — ד״ר אברהם רוזנקייר —
מליאת המחלקה ליחסים בין־לאומיים
סניף רחובות — 19.00 — גרשון וילן — מפגש פעילים
סניף הוד השרון — 19.00 — דוד שטוקפיש — אידיש
סניף הרצליה — 20.00 — שלמה קברניך — פגישה עם צעירים
צוותא ירושלים — 21.00 — אליעזר רונן, אמנון נוייבך
מנחה: נחום שור בנושא: התוכנית הכלכלית
19.2 בית המרכז — 10.30 — מטה הקונגרס הציוני — הברית העולמית
סניף ר״ג — 17.00 — משה סוחר — לשכה למניות הציבור
רחובות — 20.00 — שמואל טולדנו — בי״ס
קיבוץ העוגן — 21.00 — ח״כ יאיר צבן
בית־המרכז — 13.00 — מזכירות הברית העולמית
סדר היום: סיכום הכנוסים העולמיים;
דו״ח על בקורו של אברהם רוזנקייאר מבקורו בצפון אמריקה

המחלקה לאיגוד מקצועי

13.2 ביתן אהרון — 8.00 — סמינר לעובדי המדינה
בהשתתפות: ח״כ יאיר צבן, ח״כ אלעזר גרנות
16.2 בית המרכז — 10.00 — משה שמולר נטע מן — מזכירות גימלאים
סניף ת״א — 16.30 — דב אלקנתי, רבקה יעקובוביץ,
אברהם מזרחי — העובדת השכירה
17.2 בת־ים — 8.30 — רעיה רטיג, דב אלקנתי, אלון אתלן
ביקור במוסך דן
סניף נהריה — 19.00 — דב אלקנתי שלמה קוברניך —
הקמת מועצה מקצועית

בפלילים

פשיטה לניתוק כבלי תחנות פירטיות בקריות

מאת כתב „על המשמר" בחיפה

עובדי משרד־התקשורת, מאבטחים של חברת שמירה פרטית ונציגים של מפיצי הסרטים בישראל פשטו אתמול בחסות המשטרה ומשמר הגבול על תחנות פירטיות של טלוויזיה בכבלים בקריות וניתקו את כבליהן.

בשעות הצהריים פנה ארגון בעלי תחנות הטלוויזיה בכבלים לבית־משפט השלום בחיפה וביקש ממנו להוציא צו על תנאי המורה על הפסקת פעולות ניתוק הכבלים.

בדיון שהתקיים בלשכתו של השופט המחוזי עמירב רנר במעמד שני הצדדים טען בא־כוח ארגון בעלי התחנות, עו״ד אליעזר גל, כי צו החיפוש שהיה בידי עובדי בזק הוגבל לדירה ברח' קדיש לוז בקריית־מוצקין וניתוק הכבלים בכל איזור הקריות נעשה בניגוד לצו.

השופט רנר קבע בהחלטתו, כי צו החיפוש ניתן אכן רק לאחד ממוקדי השידור. עם זאת לא קבע השופט רנר דבר לגבי המשך ניתוק הכבלים.

נציגי חברת בזק הודיעו, כי הבוקר יחדשו את פעולת ניתוק הכבלים.

מצא גבר גוהר מעל אשתו במכנסים מופשלות

מאת מירה יערי כתבת „על המשמר"

תושב נתניה שיצא אתמול בבוקר לעבודה וחזר בצהריים לביתו שמע צעקות מחדר השינה שלו. האיש מיהר לחדר ולתדהמתו הרבה נמצא בו גבר שגוהר מעל אישתו ומכנסיו מופשלות עד ברכיו.

בעל הדירה הזעיק מיד את המשטרה ובבהלה התלוננה למשטרה סיפרה האישה שתושב השכונה התפרץ לדירתה ודרש ממנה לקיים עמו יחסים מיניים ומשסירבה לעשות זאת הפילה על המיטה והחל להתפשט. בואו של הבעל הבריחו מהמקום.

התוקף נעצר לחקירה.

סוכן משטרתי חשף עשרות סוחרי סמים

מאת בצלאל עמיקם, כתב „על המשמר" בירושלים

במשך קרוב לשנה פעל בקרב חבורות פושעים ירושלמיים, שעסקו בשוד ובסחר סמים, סוכן משטרה סמוי בן 23, שנתחזה כאחד מהם. השבוע החליט לצאת מהמחתרת ועדותו הביאה למעצרם של 37 חשודים בסחר בסמים ובפריצות.

אתמול קיבל הסוכן הסמוי תעודת שוטר ואקדח להגנה עצמית והחל לשרת כבלש בלשכה לתפקידים מיוחדים במשטרת ירושלים.

בחיפושים שערכו השוטרים בבתיהם של העצורים נתפסו מצלמות, ציוד צבאי ואקדח ברטה החשודים כגנובים.

נקם ב־80 מכוניות על דריסת כלביו

מאת יהודה צור, כתב „על המשמר"

תושב עכו העתיקה ששני כלביו נדרסו חשוד כי התנקם בבעלי הרכב בעיר וגרם נזקים ל־80 מכוניות.

החשוד, גיאלל חליל אברהים בן 21, הובא אתמול בפני שופט בית־משפט השלום בעכו והודה בעבירה.

הוא הסביר לשופט, כי שניים מכלביו נדרסו על־ידי כלי רכב בעיר העתיקה ולכן החליט שלא יסעו בה יותר מכוניות.

מעצרו הוארך ב־15 יום.

עם עליזה מיכאלי והמשפחה
משתתפים באבלכם במות האב
ישראל וייזר
קיבוץ הזורע

לעדנה גרינולד ומשפחתה
אתכם באבלכם במות האח
ראובן רודנסקי
קיבוץ מזרע

לגיורא כהנא, המשפחה וקיבוץ שריד
משתתפים באבלכם במות
משה
קיבוץ דן
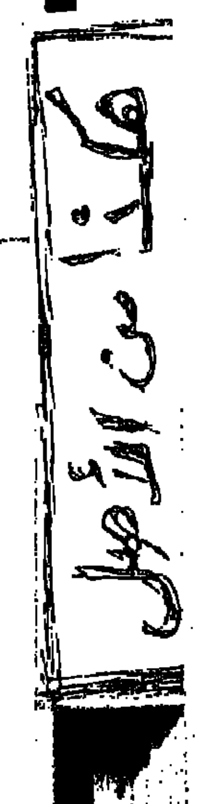
לזאב
אתך באבלך על מות בנך
שי
חברים בשמרת